

# **UNIVERZITET ZA POSLOVNE STUDIJE BANJA LUKA**

**Ulica Jovana Dučića 23a, Banja Luka  
Tel. 051/248-300 Fax. 051/248-340**

**STUDIJSKI PROGRAM FAKULTETA ZA PRIMJENJENU EKONOMIJU  
BANJA LUKA**

**1. STUDIJSKI PROGRAM: MENADŽMENT I MARKETING MALIH I SREDNJIH  
PREDUZEĆA**

*Četvorogodišnje studije 240 BODOVA*

Banjaluka, 2024. godine

## SADRŽAJ

|                                                           |                                     |
|-----------------------------------------------------------|-------------------------------------|
| Četvorogodišnji studij: .....                             | 3                                   |
| NASTAVNI PLAN .....                                       | 6                                   |
| OSNOVI EKONOMIJE .....                                    | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |
| OSNOVE MENADŽMENTA I PREDUZETNIŠTVA .....                 | 11                                  |
| POSLOVNA INFORMATIKA .....                                | 12                                  |
| POSLOVNA MATEMATIKA .....                                 | 14                                  |
| POSLOVNA STATISTIKA .....                                 | 15                                  |
| UVOD U RAČUNOVODSTVO .....                                | 17                                  |
| POSLOVNI STRANI JEZIK .....                               | 18                                  |
| POSLOVNA KULUTRA .....                                    | 20                                  |
| OPŠTE UČENJE O PRAVU .....                                | 21                                  |
| FINANSIJSKO RAČUNOVODSTVO .....                           | 22                                  |
| EKONOMIJA KORPORATIVNIH PREDUZEĆA .....                   | 23                                  |
| UPRAVLJANJE DOGAĐAJIMA .....                              | 25                                  |
| PRAVO EU .....                                            | 27                                  |
| OSNOVE FINANSIJSKOG MENADŽMENTA .....                     | 28                                  |
| TRGOVINSKI MENADŽMENT .....                               | 30                                  |
| UPRAVLJANJE KVALITETOM .....                              | 32                                  |
| UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA .....                      | 34                                  |
| POSLOVNE FINANSIJE .....                                  | 35                                  |
| MEĐUNARODNA EKONOMIJA .....                               | 37                                  |
| STRATEGIJSKI MENADŽMENT .....                             | 38                                  |
| MARKETING .....                                           | 39                                  |
| PROJEKTN I INVESTICIONI MENADŽMENT .....                  | 41                                  |
| KRIZNI MENADŽMENT I UPRAVLJANJE KONFLIKTIMA .....         | 43                                  |
| BERZE I BERZANSKO POSLOVANJE .....                        | 45                                  |
| PROIZVODNI I USLUŽNI MENADŽMENT .....                     | 47                                  |
| MENADŽMENT MALIH I SREDNJIH PREDUZEĆA .....               | 49                                  |
| MENADŽMENT INFORMACIONIH SISTEMA .....                    | 50                                  |
| MEĐUNARODNI MARKETING .....                               | 52                                  |
| MEĐUNARODNO POSLOVANJE I INTERNACIONALNI MENADŽMENT ..... | 54                                  |
| MENADŽMENT I MARKETING USLUŽNOG SEKTORA .....             | 55                                  |
| PONAŠANJE POTROŠAČA .....                                 | 57                                  |
| MENADŽMENT ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA .....                   | 58                                  |
| POSLOVNE I PREDUZETNIČKE FINANSIJE .....                  | 59                                  |
| KORPORACIJSKO RAČUNOVODSTVO .....                         | 61                                  |
| ELEKTRONSKI BIZNIS I INTERNET POSLOVANJE .....            | 63                                  |
| ŠPEDICIJA I TRANSPORT .....                               | 65                                  |
| ISTRAŽIVANJE TRŽIŠTA .....                                | 67                                  |

|     |                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----|-----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.  | Naziv studijskog programa                           | Četvorogodišnji studij:<br><b>Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 2.  | Ciljevi studijskog programa                         | <p>*Obrazovni cilj studijskog programa je sticanje znanja, sposobnosti i vještina za obavljanje poslova za vođenje malih i srednjih preduzeća (poslovne funkcije planiranja, organizovanja, kadrovanja, vođenja, i kontrole) te funkcionalnih aktivnosti u području marketinga (istraživanja tržišta, prodaje, ekonomske propagande i u okviru pojedinih djelatnosti itd., odnosno rukovođenja poslova marketinga); finansija, računovodstva i upravljačkog računovodstva, pripreme i organizacije proizvodnje, razvoja proizvoda i preduzeća itd.</p> <p>* Razumijevanje ambijenta u kome posluje savremeno preduzeće, kako bi se studenti uspješno uključili u rad nakon diplomiranja; osposobljavanje za sve vidove preduzetništva: preduzetnik pionir, preduzetnik maher, preduzetnik strateg, i preduzetnik trener.</p> <p>* Obezbjedenje pristupačnog, dostupnog, visokokvalitetnog obrazovanja u skladu sa potrebama okruženja i studenata.</p> <p>* Obezbjedenje odgovarajuće osnove za dalje usavršavanje na postdiplomskim studijama.</p> |
| 3.  | Naučna oblast                                       | Društvene nauke                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 4.  | Naučno polje                                        | Ekonomija i poslovanje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 5.  | Vrsta studija                                       | Osnovne studije – prvi ciklus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 6.  | Naziv stručnih, akademskih i naučnih zvanja         | „Diplomirani ekonomista- 240 ECTS“<br><b>Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 7.  | Ishodi procesa učenja                               | Sticanje neophodnih znanja, vještina i sposobnosti za: savremenu primjenu koncepta menadžmenta i marketinga; sposobnosti za razumijevanje poslovnog ambijenta u različitim djelatnostima; odnosno, za uspješno rukovođenje na području menadžmenta i marketinga (malih i srednjih preduzeća, uslužnog sektora)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 8.  | Trajanje studija                                    | 4 godine; osam semestara                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 9.  | ECTS                                                | 240                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 10. | Uslovi za upis na studijski program                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Završeno četvorogodišnje srednje obrazovanje</li> <li>- Položen pristupni test</li> <li>- Prelaz studenata sa drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija, prema odgovarajućem broju ECTS bodova.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 11. | Način izvođenja studija                             | Redovna i seminarska nastava, analiza slučaja i projektni radovi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 12. | Preduslov za upis pojedinih predmeta                | Nema posebnih preduslova                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 13. | Dokaz o podudarnosti SP                             | Vidjeti prilog                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 14. | Način izbora predmeta iz drugih studijskih programa | Definisan Nastavnim planom i programom: 1/izbor jednog od dva do tri ponuđena predmeta; 2/ izbor bilo koga predmeta iz drugih studijskih programa.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 15. | Obaveze studenata i dinamika studiranja             | Predispitne obaveze prema nastavnim predmetima ( seminarski i projektni radovi, eseji, vježbe, proučavanje literature, rad u grupi itd.), po semestralnoj dinamici.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

|     |                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 16. | <p>Uslovi prelaska sa drugih studijskih program istih ili srodnih studija</p> | <p>Upisi i prepisi na studijske programe koji su srodni sa nastavnim planovima i programima UPS vrše se sve dok se izvodi nastava iz navedenih studijskih programa Univerziteta.</p> <p>U četvrtu godinu studija se mogu upisati kandidirati sa minimalno ostvarenih 150 bodova, nakon završetka procesa priznavanja položenih ispita na drugim visokoškolskim ustanovama.</p> <p>Ukoliko jedan fakultet ili viša škola /koledž/ visoka škola/akademija ili univerzitet nije izvršio bodovanje u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju iz razloga što isti nije tada bio primjenjivan, tada se vrši bodovanje po kriterijumima definisanim nastavnim planom i programom/studijskim programom UPS. Dakle predmetima sa navedenih ustanova koji su ili u osnovi ili u cjelini podudarni po svom programu, predmetima na UPS-e, priznaće se ispiti sa ECTS kredit-bodovima u onoj vrijednosti koja se navodi u nastavnom planu i programu/studijskom programu UPS-a na koji se student upisuje.</p> <p>Ukoliko jedan fakultet ili viša škola /koledž/ visoka škola/akademija ili univerzitet je izvršio bodovanje u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, za priznate ispite vrši se priznavanje ECTS kredit / bodova bodovanje po kriterijumima definisanim nastavnim planom i programom/studijskim programom ustanove sa koje se student upisuje/prepisuje i pod uslovom da se broj ECTS kredit-bodova predmeta za priznavanje jednak ili veći od kredit-bodova predmeta na UPS-u.</p> <p>Studentima koji su stekli uslov za upis ili prepis na UPS priznaće se ispiti koji po svom sadržaju odgovaraju studijskom programu/nastavnom planu i programu sa najmanje 50 % odgovarajućeg predmeta UPS-e ili brojem osvojenih ECTS kredit / bodova.</p> <p>Studentima iz prethodnog stava se može odrediti i dopunsko polaganje nastavne građe ako im se priznaju položeni ispiti a koji imaju manje ECTS kredit bodova od broja bodova koje imaju analogni predmeti na UPS-e, u postupku priznavanja ispita, odrediće se dopunsko polaganje tema ili oblasti predmeta kojim će oni moći osvojiti dopunske ECTS kredit bodove prema kriterijumima UPS-a.</p> <p>Odluku o upisu/prepisu studenata donosi Rektor ili Prorektor za nastavu Univerziteta na osnovu mišljenja Komisije za priznavanje ispita, koju imenuje Rektor. Priznavanje ispita utvrđuje se Rješenjem Prorektora UPS, na prijedlog Komisije, a na osnovu prethodno pribavljenog mišljenja predmetnog nastavnika.</p> <p>Jednom urađeno Mišljenje predmetnog nastavnika ili Komisija za priznavanje ispita za odgovarajuću školsku godinu određenog predmeta, važi za sve iste predmete u narednim školskim godinama nastavnih planova i programa/studijskih programa Univerziteta.</p> <p>Priznavanje ispita i utvrđivanje diferencijalnih ispita vrši se kao ekvivalencija/priznavanje na propisanom obrascu koji verifikuje priznate i diferencijalne ispite.</p> <p>Obrazac iz prethodnog stava dat je u prilogu br.1. pravilnika.</p> <p>Priznavanje ispita iz prethodnog školovanja vrši se na osnovu uvida u ovjerene i autentične dokumente kojim se dokazuje plan i program prethodnog školovanja, položeni ispiti i ostvareni uspjeh kao što su: prepis ocjena, uvjerenje o položenim predmetima sa postignutim ocjenama, original studentske knjižice, dodatak diplomi, "transkript of records" i drugi dokumenti koji imaju</p> |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>svojstvo javne isprave i koji su utvrđeni zakonom i podzakonskim aktima.</p> <p>Mišljenje predmetnog nastavnika ili Prijedlog komisije za priznavanje ispita, jednom dato o priznavanju ispita za jedan fakultet ili višu školu / koledž/ visoku školu/akademiju ili univerzitet, za konkretan smjer, studijski program i školsku godinu, koristiće se kod priznavanja ispita svih studenata koji su položili odgovarajući predmet u tim visokoškolskim ustanovama i školskim godinama.</p> <p>Na osnovu člana 26. i 27. Statuta Univerziteta za poslovne studije Banja Luka, studenti koji u toku godine prelaze sa drugih visokoškolskih ustanova ili studenti koji imaju položene ispite u predhodnom školovanju, priznaju se položeni ispiti odlukom Rektora, a na osnovu prijedloga komisije za priznavanje ispita koju imenuje Rektor.</p> <p>Komisija priznaje studentu položene ispite iz onih nastavnih predmeta koji se po sadržaju prema svom nastavnom programu podudaraju bar 50% sa nastavnim programom odgovarajućeg predmeta koji se izučava na Univrzitetu za poslovne studije Banja Luka. U skladu sa principom cjeloživotnog učenja i priznavanja prava na obrazovanje, kao osnovnog ljudskog prava, Univerzitet će omogućiti produžetak školovanja i neće diskriminisati studente koji prelaza sa drugog Univerziteta ili studente koji imaju diplomu iz predhodnog školovanja ili studente koji imaju položenih ispita u predhodnom školovanju po bilo kom osnovu / diploma stečena u nekoj od Republika bivše Jugoslavije, diplome stečene u višoj školi i diplome stečene u školi koja je prestala sa radom/ u skladu sa matičnim odlukama Univerziteta i odredbama Statuta UPS-a.</p> |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

# UNIVERZITET ZA POSLOVNE STUDIJE

Banjaluka

## NASTAVNI PLAN

STUDIJSKI PROGRAM “Menadžment i marketing i marketing malih i srednjih preduzeća ”

ČETVOROGODIŠNJI PROGRAM ( osam semestara )

ZVANJE „Diplomirani ekonomista –240 ECTS“

**Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća**

### I GODINA - I SEMESTAR

| R<br>b | Ši<br>fra | Naziv predmeta                      | Stat<br>us :<br>O, I F | E<br>C<br>T<br>S | Predavanja           |                     | Vježbe               |                     | Predispitne<br>obaveze                    |                                  |                          |                      |                | Završni<br>ispit         |                         |
|--------|-----------|-------------------------------------|------------------------|------------------|----------------------|---------------------|----------------------|---------------------|-------------------------------------------|----------------------------------|--------------------------|----------------------|----------------|--------------------------|-------------------------|
|        |           |                                     |                        |                  | se<br>dm<br>ič<br>no | seme<br>stra<br>lno | se<br>dm<br>ič<br>no | seme<br>stra<br>lno | aktivno<br>st u<br>toku<br>predav<br>anja | pra<br>kti<br>čna<br>nast<br>ava | kolo<br>kvi<br>jum-<br>i | se<br>mi<br>na<br>ri | Uk<br>up<br>no | Pis<br>meni<br>isp<br>it | Usm<br>eni<br>isp<br>it |
| 1      | EK<br>101 | Osnovi ekonomije                    | O                      | 7                | 2                    | 30                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |
| 2      | MT<br>301 | Osnovi menadžmenta i preduzetništva | O                      | 8                | 4                    | 60                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |
| 3      | IT<br>201 | Poslovna informatika                | O                      | 7                | 2                    | 30                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |
| 4      | MA<br>401 | Poslovna matematika                 | O                      | 8                | 4                    | 60                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |

**UKUPNO I SEMESTAR 30 12 180 8 120**

### II SEMESTAR

| R<br>b | Ši<br>fra | Naziv predmeta        | Stat<br>us :<br>O, I F | E<br>C<br>T<br>S | Predavanja           |                     | Vježbe               |                     | Predispitne<br>obaveze                    |                                  |                          |                      |                | Završni<br>ispit         |                         |
|--------|-----------|-----------------------|------------------------|------------------|----------------------|---------------------|----------------------|---------------------|-------------------------------------------|----------------------------------|--------------------------|----------------------|----------------|--------------------------|-------------------------|
|        |           |                       |                        |                  | se<br>dm<br>ič<br>no | seme<br>stra<br>lno | se<br>dm<br>ič<br>no | seme<br>stra<br>lno | aktivno<br>st u<br>toku<br>predav<br>anja | pra<br>kti<br>čna<br>nast<br>ava | kolo<br>kvi<br>jum-<br>i | se<br>mi<br>na<br>ri | Uk<br>up<br>no | Pis<br>meni<br>isp<br>it | Usm<br>eni<br>isp<br>it |
| 1      | MA<br>402 | Poslovna statistika   | O                      | 7                | 2                    | 30                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |
| 2      | AC<br>601 | Uvod u računovodstvo  | O                      | 8                | 4                    | 60                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |
| 3      | OP<br>502 | Poslovni strani jezik | O                      | 7                | 2                    | 30                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |
| 4      | OP<br>505 | Poslovna kultura      | O                      | 8                | 4                    | 60                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |

**UKUPNO II SEMESTAR 30 12 180 8 120**

**UKUPNO PRVA GODINA 60 24 360 16 240**

### II GODINA - III SEMESTAR

| R<br>b | Ši<br>fra | Naziv predmeta                    | Stat<br>us :<br>O, I F | E<br>C<br>T<br>S | Predavanja           |                     | Vježbe               |                     | Predispitne<br>obaveze                    |                                  |                          |                      |                | Završni<br>ispit         |                         |
|--------|-----------|-----------------------------------|------------------------|------------------|----------------------|---------------------|----------------------|---------------------|-------------------------------------------|----------------------------------|--------------------------|----------------------|----------------|--------------------------|-------------------------|
|        |           |                                   |                        |                  | se<br>dm<br>ič<br>no | seme<br>stra<br>lno | se<br>dm<br>ič<br>no | seme<br>stra<br>lno | aktivno<br>st u<br>toku<br>predav<br>anja | pra<br>kti<br>čna<br>nast<br>ava | kolo<br>kvi<br>jum-<br>i | se<br>mi<br>na<br>ri | Uk<br>up<br>no | Pis<br>meni<br>isp<br>it | Usm<br>eni<br>isp<br>it |
| 1      | PR<br>801 | Opšte učenje o pravu              | O                      | 7                | 2                    | 30                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |
| 2      | AC<br>603 | Finansijsko računovodstvo         | O                      | 8                | 4                    | 60                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |
| 3      | EK<br>102 | Ekonomija korporativnih preduzeća | O                      | 7                | 2                    | 30                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |
| 4      | MT<br>302 | Upravljanje događajima            | I                      | 8                | 4                    | 60                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |
| 5      | PR<br>802 | Pravo EU                          | I                      | 8                | 4                    | 60                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |

**UKUPNO III SEMESTAR 30 12 180 8 120**

#### IV SEMESTAR

| R<br>b | Ši<br>fra | Naziv predmeta                        | Stat<br>us :<br>O, I F | E<br>C<br>T<br>S | Predavanja           |                     | Vježbe               |                     | Predispitne<br>obaveze                    |                                  |                          |                      |                | Završni<br>ispit         |                         |
|--------|-----------|---------------------------------------|------------------------|------------------|----------------------|---------------------|----------------------|---------------------|-------------------------------------------|----------------------------------|--------------------------|----------------------|----------------|--------------------------|-------------------------|
|        |           |                                       |                        |                  | se<br>dm<br>ič<br>no | seme<br>stra<br>lno | se<br>dm<br>ič<br>no | seme<br>stra<br>lno | aktivno<br>st u<br>toku<br>predav<br>anja | pra<br>kti<br>čna<br>nast<br>ava | kolo<br>kvi<br>jum-<br>i | se<br>mi<br>na<br>ri | Uk<br>up<br>no | Pis<br>meni<br>isp<br>it | Usm<br>eni<br>isp<br>it |
| 1      | AC<br>602 | Osnove<br>finansijskog<br>menadžmenta | O                      | 7                | 2                    | 30                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |
| 2      | MT<br>311 | Trgovinski<br>menadžment              | O                      | 8                | 4                    | 60                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |
| 3      | MT<br>309 | Upravljanje<br>kvalitetom             | O                      | 7                | 2                    | 30                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |
| 4      | MT<br>303 | Upravljanje<br>ljudskim resursima     | I                      | 8                | 4                    | 60                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |
| 5      | AC<br>628 | Poslovne finansije                    | I                      | 8                | 4                    | 60                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |

**UKUPNO IV SEMESTAR 30 12 180 8 120**  
**UKUPNO DRUGA GODINA 60 24 360 16 240**

#### III GODINA - V SEMESTAR

| R<br>b | Ši<br>fra | Naziv predmeta                                       | Stat<br>us :<br>O, I F | E<br>C<br>T<br>S | Predavanja           |                     | Vježbe               |                     | Predispitne<br>obaveze                    |                                  |                          |                      |                | Završni<br>ispit         |                         |
|--------|-----------|------------------------------------------------------|------------------------|------------------|----------------------|---------------------|----------------------|---------------------|-------------------------------------------|----------------------------------|--------------------------|----------------------|----------------|--------------------------|-------------------------|
|        |           |                                                      |                        |                  | se<br>dm<br>ič<br>no | seme<br>stra<br>lno | se<br>dm<br>ič<br>no | seme<br>stra<br>lno | aktivno<br>st u<br>toku<br>predav<br>anja | pra<br>kti<br>čna<br>nast<br>ava | kolo<br>kvi<br>jum-<br>i | se<br>mi<br>na<br>ri | Uk<br>up<br>no | Pis<br>meni<br>isp<br>it | Usm<br>eni<br>isp<br>it |
| 1      | EK<br>103 | Međunarodna<br>ekonomija                             | O                      | 7                | 2                    | 30                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |
| 2      | MT<br>305 | Strategijski<br>menadžment                           | O                      | 8                | 4                    | 60                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |
| 3      | MK<br>804 | Marketing                                            | O                      | 7                | 2                    | 30                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |
| 4      | MT<br>324 | Projektni i<br>investicioni<br>menadžment            | I                      | 8                | 4                    | 60                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |
| 5      | MT<br>310 | Krizni<br>menadžment i<br>upravljanje<br>konfliktima | I                      | 8                | 4                    | 60                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |

**UKUPNO V SEMESTAR 30 12 180 8 120**

#### VI SEMESTAR- smjer : Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća

| R<br>b | Ši<br>fra | Naziv predmeta                              | Stat<br>us :<br>O, I F | E<br>C<br>T<br>S | Predavanja           |                     | Vježbe               |                     | Predispitne<br>obaveze                    |                                  |                          |                      |                | Završni<br>ispit         |                         |
|--------|-----------|---------------------------------------------|------------------------|------------------|----------------------|---------------------|----------------------|---------------------|-------------------------------------------|----------------------------------|--------------------------|----------------------|----------------|--------------------------|-------------------------|
|        |           |                                             |                        |                  | se<br>dm<br>ič<br>no | seme<br>stra<br>lno | se<br>dm<br>ič<br>no | seme<br>stra<br>lno | aktivno<br>st u<br>toku<br>predav<br>anja | pra<br>kti<br>čna<br>nast<br>ava | kolo<br>kvi<br>jum-<br>i | se<br>mi<br>na<br>ri | Uk<br>up<br>no | Pis<br>meni<br>isp<br>it | Usm<br>eni<br>isp<br>it |
| 1      | AC<br>625 | Berze i berzansko<br>poslovanje             | O                      | 7                | 2                    | 30                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |
| 2      | MT<br>322 | Proizvodni i<br>uslužni<br>menadžment       | O                      | 8                | 4                    | 60                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |
| 3      | MT<br>323 | Menadžment<br>malih i srednjih<br>preduzeća | O                      | 7                | 2                    | 30                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |
| 4      | IT<br>202 | Menadžment<br>informatičkih<br>sistema      | O                      | 8                | 4                    | 60                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |
|        |           | ZAVRŠNI RAD-<br>esej                        |                        |                  |                      |                     |                      |                     |                                           |                                  |                          |                      |                |                          |                         |

**UKUPNO V SEMESTAR 30 12 180 8 120**

## VII SEMESTAR

| R<br>b | Ši<br>fra | Naziv predmeta                                      | Stat<br>us :<br>O, I F | E<br>C<br>T<br>S | Predavanja           |                     | Vježbe               |                     | Predispitne<br>obaveze                    |                                  |                          |                      |                | Završni<br>ispit         |                         |
|--------|-----------|-----------------------------------------------------|------------------------|------------------|----------------------|---------------------|----------------------|---------------------|-------------------------------------------|----------------------------------|--------------------------|----------------------|----------------|--------------------------|-------------------------|
|        |           |                                                     |                        |                  | se<br>dm<br>ič<br>no | seme<br>stra<br>lno | se<br>dm<br>ič<br>no | seme<br>stra<br>lno | aktivno<br>st u<br>toku<br>predav<br>anja | pra<br>kti<br>čna<br>nast<br>ava | kolo<br>kvi<br>jum-<br>i | se<br>mi<br>na<br>ri | Uk<br>up<br>no | Pis<br>meni<br>isp<br>it | Usm<br>eni<br>isp<br>it |
| 1      | MK<br>805 | Međunarodni marketing                               | O                      | 7                | 2                    | 30                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |
| 2      | MT<br>319 | Međunarodno poslovanje i internacionalni menadžment | O                      | 8                | 2                    | 30                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |
| 3      | MT<br>326 | Menadžment i marketing uslužnog sektora             | O                      | 7                | 2                    | 30                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |
| 4      | MK<br>806 | Ponašanje potrošača                                 | O                      | 8                | 2                    | 30                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |

**UKUPNO VII SEMESTAR 30 8 120 8 120**

## VIII SEMESTAR

| R<br>b | Ši<br>fra | Naziv predmeta                     | Stat<br>us :<br>O, I F | E<br>C<br>T<br>S | Predavanja           |                     | Vježbe               |                     | Predispitne<br>obaveze                    |                                  |                          |                      |                | Završni<br>ispit         |                         |
|--------|-----------|------------------------------------|------------------------|------------------|----------------------|---------------------|----------------------|---------------------|-------------------------------------------|----------------------------------|--------------------------|----------------------|----------------|--------------------------|-------------------------|
|        |           |                                    |                        |                  | se<br>dm<br>ič<br>no | seme<br>stra<br>lno | se<br>dm<br>ič<br>no | seme<br>stra<br>lno | aktivno<br>st u<br>toku<br>predav<br>anja | pra<br>kti<br>čna<br>nast<br>ava | kolo<br>kvi<br>jum-<br>i | se<br>mi<br>na<br>ri | Uk<br>up<br>no | Pis<br>meni<br>isp<br>it | Usm<br>eni<br>isp<br>it |
| 1      | MT<br>318 | Menadžment istraživanja i razvoja  | O                      | 8                | 2                    | 30                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |
| 2      | AC<br>647 | Poslovne i preduzetničke finansije | O                      | 8                | 2                    | 30                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |
| 3      | AC<br>650 | Korporacijsko računovodstvo        | I                      | 7                | 2                    | 30                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |
| 4      | IT<br>223 | E-biznis i internet poslovanje     | I                      | 7                | 2                    | 30                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |
| 5      | MT<br>331 | Špedicija i transport              | I                      | 7                | 2                    | 30                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |
| 6      | MK<br>807 | Istraživanje tržišta               | I                      | 7                | 2                    | 30                  | 2                    | 30                  | 15                                        | 15                               | 20                       | 20                   | 70             | 20                       | 10                      |
|        |           | ZAVRŠNI RAD                        |                        |                  |                      |                     |                      |                     |                                           |                                  |                          |                      |                |                          |                         |

**UKUPNO VIII SEMESTAR 30 8 120 8 120**

**UKUPNO IV GODINA 60 16 240 16 240**

**UKUPNO ČETVOROGODIŠNJI PROGRAM**

**240 88 1320 64 960**



| ČETVOROGODIŠNJI STUDIJSKI PROGRAM                                  | Matičnost po predmetima | Naučna oblast |
|--------------------------------------------------------------------|-------------------------|---------------|
| 1. Osnovi ekonomije                                                | DN                      | 5.2.13.       |
| 2. Osnove menadžmenta i preduzetništva                             | DN                      | 5.2.17.       |
| 3. Poslovna informatika                                            | PN                      | 1.2.2.        |
| 4. Poslovna matematika                                             | PN                      | 1.1.1.        |
| 5. Poslovna statistika                                             | DN                      | 5.2.14.       |
| 6. Uvod u računovodstvo                                            | DN                      | 5.2.12.       |
| 7. Poslovni strani jezik                                           | HN                      | 6.2.2.        |
| 8. Poslovna kultura                                                | DN                      | 5.4.4.        |
| 9. Opšte učenje o pravu                                            | DN                      | 5.5.10.       |
| 10. Finansijsko računovodstvo                                      | DN                      | 5.2.12.       |
| 11. Ekonomija korporativnih preduzeća                              | DN                      | 5.2.11.       |
| 12. Upravljanje događajima                                         | DN                      | 5.2.17.       |
| 13. Pravo EU                                                       | DN                      | 5.5.6.        |
| 14. Osnove finansijskog menadžmenta                                | DN                      | 5.2.10.       |
| 15. Trgovinski menadžment                                          | DN                      | 5.2.17.       |
| 16. Upravljanje kvalitetom                                         | TN                      | 5.2.17.       |
| 17. Upravljanje ljudskim resursima                                 | DN                      | 5.2.17.       |
| 18. Poslovne finansije                                             | DN                      | 5.2.10.       |
| 19. Međunarodna ekonomija                                          | DN                      | 5.2.7.        |
| 20. Strategijski menadžment                                        | DN                      | 5.2.17.       |
| 21. Marketing                                                      | DN                      | 5.2.6.        |
| 22. Projektni i investicioni menadžment                            | TN                      | 5.2.17.       |
| 23. Krizni menadžment i upravljanje konfliktima                    | DN                      | 5.2.17.       |
| Studijska grupa: Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća |                         |               |
| 24. Berze i berzansko poslovanje                                   | DN                      | 5.2.8.        |
| 25. Proizvodni i uslužni menadžment                                | DN                      | 5.2.17.       |
| 26. Menadžment malih i srednjih preduzeća                          | DN                      | 5.2.17.       |
| 27. Menadžment informacionih sistema                               | IT                      | 2.2.6.        |
| 28.. Međunarodni marketing                                         | DN                      | 5.2.6.        |
| 29. Međunarodno poslovanje i internacionalni menadžment            | DN                      | 5.2.7.        |
| 30. Menadžment i marketing uslužnog sektora                        | DN                      | 5.2.6.        |
| 31. Ponašanje potrošača                                            | DN                      | 5.2.6.        |
| 32. Menadžment istraživanja i razvoja                              | DN                      | 5.2.6.        |
| 33. Poslovne i preduzetničke finansije                             | DN                      | 5.2.10.       |
| 34. Korporacijsko računovodstvo                                    | DN                      | 5.2.12.       |
| 35. E-biznis i internet poslovanje                                 | IT                      | 2.11.5.       |
| 36. Špedicija i transport                                          | DN                      | 5.2.15.       |
| 37. Istraživanje tržišta                                           | DN                      | 5.2.6.        |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                     |                                                    |          |         |                     |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|----------|---------|---------------------|----|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                     | OSNOVI EKONOMIJE                                   |          |         |                     |    |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                     | Status                                             | Semestar | ESPB    | Fond časova (P+A+L) |    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                     | obavezan                                           | I        | 7,0     | 30                  | 30 |
| Šifra predmeta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                     | EK101                                              |          |         |                     |    |
| Školska godina od koje se program realizuje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                     |                                                    |          | 2007/08 |                     |    |
| Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                     |                                                    |          |         |                     |    |
| Uslovljenost drugim predmetima:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                     |                                                    |          |         |                     |    |
| Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj je usvajanje osnovnih ekonomskih znanja i ekonomskih kategorija. Osposobljavanje za uspješno analiziranje mikro i makro ekonomskih problema za donošenje poslovnih odluka. Funkcionisanje savremene privrede kroz usvajanje tržišnih principa i parametara ekonomskog razvoja. Steći uvid u cjelinu privrednog života jedne države, od mikroekonomskih instrumenata do makroekonomskih agregata i omogućiti prepoznavanje opšteg interesa, odnosno principa i zakonitosti tokova, procesa i odnosa unutar preduzeća i ekonomskog sistema u cjelini, odnosno privrede na makro nivou. |                                                                     |                                                    |          |         |                     |    |
| Ishod učenja i kvalifikacija prvog ciklusa : Nakon uspješnog savladavanja studijskog programa studenti će steći osnovna znanja o ekonomskim pojavama i procesima. Studenti će biti osposobljeni za kritičku analizu određenih mikroekonomskih i makroekonomskih pokazatelja i dešavanja u privredi koja organizuje svoj rad u okviru preduzeća.                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                     |                                                    |          |         |                     |    |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: u skladu sa odlukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                     |                                                    |          |         |                     |    |
| Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metoda i metoda važbanja. Nastavni modaliteti inkorporiraju: analizu slučaja, projektne zadatke, referate okruglih stolova, esejska pitanja, pismene vežbe, domaće radove, tekstove, mentorski rad i video prezentacije.                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                     |                                                    |          |         |                     |    |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                     |                                                    |          |         |                     |    |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Nastanak i razvoj ekonomije kao nauke, ekonomski zakoni;            |                                                    |          |         |                     |    |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Društvena proizvodnja, njeni činioci i cijene činilaca proizvodnje; |                                                    |          |         |                     |    |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Kružno kretanje društvene reprodukcije;                             |                                                    |          |         |                     |    |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Srazmjere u društvenoj reprodukciji;                                |                                                    |          |         |                     |    |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Učenje o novcu, inflacija i nezaposlenost;                          |                                                    |          |         |                     |    |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Zakon vrijednosti- opšti zakon robne proizvodnje;                   |                                                    |          |         |                     |    |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Vrste društva po veličini, realizaciji, djelatnostima i vlasništvu; |                                                    |          |         |                     |    |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Ekonomski položaj preduzeća i morfologija tržišta prema Samuelsonu; |                                                    |          |         |                     |    |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Kapital i rad i cijena činilaca proizvodnje ;                       |                                                    |          |         |                     |    |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Prihodi, rahodi, profit i akumulacija kapitala;                     |                                                    |          |         |                     |    |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Ponuda potražnj;                                                    |                                                    |          |         |                     |    |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Privreda i njene opšte karakteristike, ravnoteža privrede;          |                                                    |          |         |                     |    |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Privredni ciklusi,, uloga države i upravljanje tokovima ekonomije;  |                                                    |          |         |                     |    |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Privredni razvoj;                                                   |                                                    |          |         |                     |    |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Ekonomija, mikroekonomija i makroekonomija                          |                                                    |          |         |                     |    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Kolokvijum                                                          |                                                    |          |         |                     |    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Seminarski rad                                                      |                                                    |          |         |                     |    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Test                                                                |                                                    |          |         |                     |    |
| Opterećenje studenata po predmetu:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                     |                                                    |          |         |                     |    |
| Nedjeljno:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                     | U semestru:                                        |          |         |                     |    |
| Kreditni koeficijent                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                     | Ukupno opterećenje za predmet:210 sati             |          |         |                     |    |
| 0,233                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                     | Aktivna nastava: 4 x15=60 sati predavanja i vježbi |          |         |                     |    |
| Nedjeljno opterećenje:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                     | Kontinualna provjera znanja: 12 sati               |          |         |                     |    |
| 9,32                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                     | Završna provjera znanja: 5 sati                    |          |         |                     |    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                     | Samostalni rad: 133 sati                           |          |         |                     |    |
| Obaveze studenata: prisustvo na nastavi, praktična nastava, kolokvij, seminarski                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                     |                                                    |          |         |                     |    |
| Literatura: Duvnjak V. Babić S Babić Z. (2023) Osnovi ekonomije, UPS Banja Luka                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                     |                                                    |          |         |                     |    |
| Slobodan Babić, i Dragiša Milićević. 2011. Osnovi ekonomije. Ekonomski fakultet: Brčko,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                     |                                                    |          |         |                     |    |
| Samuelson P.,Nordhaus D.W. 2009.Ekonomija. Zagreb:MATE.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                     |                                                    |          |         |                     |    |
| Valentina Duvnjak. Uvod u Mikroekonomiju. 2016. Banja Luka: Centar za unapređenje korporativnog upravljanja.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                     |                                                    |          |         |                     |    |
| Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavanja-5 bodova, Praktična nastava -10 bodova, Kolokvijum -25 bodova, Seminarski rad-20 bodova (Predispitne obaveze -60 bodova); Ispit-40 bodova                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                     |                                                    |          |         |                     |    |
| Posebna napomena za predmet: Usklađeno sa standardima EU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                     |                                                    |          |         |                     |    |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                               |                                     |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------------------|----|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                               | OSNOVE MENADŽMENTA I PREDUZETNIŠTVA |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                               | Status                              | Semestar                                                                                                                                                                                                             | ESPB    | Fond časova (P+A+L) |    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                               | obavezni                            | I                                                                                                                                                                                                                    | 8,0     | 60                  | 30 |
| Šifra predmeta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                               | MT301                               |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| Školska godina od koje se program realizuje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                               |                                     |                                                                                                                                                                                                                      | 2007/08 |                     |    |
| Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                               |                                     |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| Uslovljenost drugim predmetima: Nema                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                               |                                     |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj je ovog predmeta je da informiše studente o ulozi i značaju menadžmenta u upravljanju organizacijama, procesima, ljudima. Osim toga, cilj je povećati sposobnost razumevanja menadžmenta kao procesa, funkcije, nauke i profesije. Upoznavanje s temeljnim konceptima, teorijama i funkcijama menadžmenta kao što su: planiranje, organizovanje, rukvođenje, menadžment ljudskih potencijala i kontrola. Predmet omogućava studentima da bolje razumeju i primene specifične menadžerske tehnike.                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                               |                                     |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa : Studenti koji odslušaju nastavno gradivo i polože ispit iz predmeta Osnove menadžmenta i preduzetništva treba da budu osposobljeni da razumeju prirodu menadžmenta i osnovne funkcije, principe i metode menadžmenta; da primene koncepte i metode u analizi organizacionih problema; razumeju, istražuju i unapređuju etiku, motivaciju, humane odnose i timski rad u organizaciji; kao i suštinu upravljanja u globalnom poslovnom okruženju. Takođe, studenti treba da shvate mesto preduzetništva u privrednom sistemu i odnose na relaciji preduzetništvo – menadžment – biznis; i da budu osposobljeni za donošenje odluka i implementaciju osnovnih funkcija menadžmenta, kao i primenu stečenih znanja u različitim i višim nivoima menadžmenta. |                                                                                                               |                                     |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa odlukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                               |                                     |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor, diskusija, demonstracija, vježbe, studija slučaja, kolokvijum, seminarski rad, konsultacije, ispit                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                               |                                     |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                               |                                     |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Osnovni pojmovi o menadžmentu i preduzetništvu; razvoj i škole menadžmenta; organizaciona sredina i okruženje |                                     |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Preduzetništvo i menadžment; preduzetničke strategije; interno preduzetništvo                                 |                                     |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Organizaciona kultura; Organizovanje preduzeća                                                                |                                     |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Osnove planiranja i donošenje odluka                                                                          |                                     |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Menadžment totalnog kvaliteta i uloga kvaliteta                                                               |                                     |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Strategijski menadžment i njegov značaj                                                                       |                                     |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Operativni menadžment                                                                                         |                                     |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Uslužni menadžment                                                                                            |                                     |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Menadžment procesa; Informacioni sistemi i menadžment                                                         |                                     |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Upravljanje promenama                                                                                         |                                     |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Organizovanje kadrova i motivacija zaposlenih                                                                 |                                     |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Liderstvo                                                                                                     |                                     |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Grupe, timovi i timski rad                                                                                    |                                     |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Komuniciranje i pregovaranje; Kolokvijum                                                                      |                                     |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Obrazovanje za menadžment i njegov značaj; Odbrana seminarskih radova                                         |                                     |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| Opterećenje studenata po predmetu:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                               |                                     |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| Nedjeljno:<br>Kreditni koeficijent<br>0,267<br>Nedjeljno opterećenje:<br>10,667 sati                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                               |                                     | U semestru:<br>Ukupno opterećenje za predmet:240 sati<br>Aktivna nastava: 6 x 15 = 90 sati predavanja i vježbi<br>Kontinualna provjera znanja: 12 sati<br>Završna provjera znanja: 5 sati<br>Samostalni rad:163 sata |         |                     |    |
| Obaveze studenata: aktivnost u toku predavanja, praktična nastava, poslovni slučajevi, kolokvijum, seminarski rad, ispit                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                               |                                     |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| Literatura : Radić R., Osnove menadžmenta i preduzetništva, Univerzitet za poslovne studije, Banja Luka, 2008.<br>Drucker P., Management: Tasks,Responsibilities,Practices, Routledge, 2012.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                               |                                     |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                               |                                     |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| Posebna napomena za predmet: Usklađeno sa standardima EU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                               |                                     |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                               |                                      |         |                     |    |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|--------------------------------------|---------|---------------------|----|--|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                               | POSLOVNA INFORMATIKA                 |         |                     |    |  |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Status                                                        | Semestar                             | ESPB    | Fond časova (P+A+L) |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Obavezan                                                      | I                                    | 7       | 30                  | 30 |  |
| Šifra predmeta:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                               | IT201                                |         |                     |    |  |
| Školska godina od koje se program realizuje:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                               |                                      | 2007/08 |                     |    |  |
| Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                               |                                      |         |                     |    |  |
| Uslovljenost drugim predmetima:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                               |                                      |         |                     |    |  |
| Ciljevi izučavanja predmeta:<br>Upravljanje informacionim resursima, novim tehnologijama i komunikacionim mrežama jer postoje kritični faktori uspjeha u operacijama mnogih organizacija. U predmetu se pokazuje kako se informacione tehnologije racionalno koriste u području organizacija koje svoj opstanak i budućnost vide u kontekstu digitalne ekonomije. Posebno se izučava razvoj informatike; primjena informatike; matematičke i logičke osnovne funkcije; hardver; softver; internet; informacioni sistemi; elektronsko poslovanje; zdravlje i okolina; zaštita i sigurnost podataka; zakonska regulativa.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                               |                                      |         |                     |    |  |
| Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa :<br>Studenti koji odslušaju predmet i savladaju materiju iz Poslovne informatike osposobljeni su da ovladaju teoretski i praktično informacionim tehnologijama kako se racionalno koriste u području organizacija koje svoj opstanak i budućnost vide u kontekstu digitalne ekonomije. Studenti su ovladali razvojem informatike; primjenom informatike; matematičkim i logičkim osnovnim funkcijama; hardverom - arhitekturom računara; softverskim paketima; internetom; informacionim sistemima; elektronskim poslovanjem-fakultativno; zaštitama i sigurnostima podataka; zakonskom regulativom. Studenti mogu svoje znanje i razumijevanje iz Poslovne informatike primijeniti na način koji pokazuje profesionalan pristup njihovom radu ili struci, i posjeduju sposobnosti koje se obično demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rješavanja problema unutar datog polja studija. Imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke , da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, naučnim i etičkim pitanjima. Mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rješenja i stručnoj i nestručnoj publici, a istovremeno su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti. |                                                               |                                      |         |                     |    |  |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa odlukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                               |                                      |         |                     |    |  |
| Metod nastave i savladavanje gradiva:<br>Predavanja podržana računarom, seminari, vježbe, studije slučajeva                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                               |                                      |         |                     |    |  |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                               |                                      |         |                     |    |  |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Uvod u predmet                                                |                                      |         |                     |    |  |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Razvoj informatike                                            |                                      |         |                     |    |  |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Primjena informatike                                          |                                      |         |                     |    |  |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Matematičke i logičke osnove inforatike                       |                                      |         |                     |    |  |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Hardver                                                       |                                      |         |                     |    |  |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Softver                                                       |                                      |         |                     |    |  |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Internet                                                      |                                      |         |                     |    |  |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Informacioni sistemi                                          |                                      |         |                     |    |  |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Poslovna inteligencija                                        |                                      |         |                     |    |  |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Elektronsko poslovanje                                        |                                      |         |                     |    |  |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Informaciono društvo                                          |                                      |         |                     |    |  |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Zdravlje i okolina                                            |                                      |         |                     |    |  |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Zakon                                                         |                                      |         |                     |    |  |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | ECDL, Rezime predmeta<br>Kolokvijum<br>Seminarski rad<br>Test |                                      |         |                     |    |  |
| Opterećenje studenata po predmetu:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                               |                                      |         |                     |    |  |
| Nedjeljno:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                               | U semestru:                          |         |                     |    |  |
| Kreditni koeficijent                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                               | Ukupno opterećenje za predmet:210    |         |                     |    |  |
| 0,233                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                               | Aktivna nastava: 4h15=60             |         |                     |    |  |
| Nedjeljno opterećenje:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                               | Kontinualna provjera znanja: 12 sati |         |                     |    |  |
| 9,32                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                               | Završna provjera znanja: 5 sati      |         |                     |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                               | Samostalni rad:133                   |         |                     |    |  |

**Obaveze studenata:**

*Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisustvo kolokvijumu*

**Literatura:**

1. Puvača.M, Poslovna informatika u praksi (2021) Veleučilište „Lavoslav Ružička“Vukovar
2. Radivojević, M., Šušić, I., Poslovna informatika, UPS, Banja Luka, 2008.

**Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:** *Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.*

**Posebna napomena za predmet:***Usklađeno sa standardima EU*

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------------------|----|--|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                              | POSLOVNA MATEMATIKA                                                                                                                                                                                                    |         |                     |    |  |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Status                                                                                                                                                       | Semestar                                                                                                                                                                                                               | ESPB    | Fond časova (P+A+L) |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Obavezni                                                                                                                                                     | I                                                                                                                                                                                                                      | 8,0     | 60                  | 30 |  |
| Šifra predmeta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                              | MA401                                                                                                                                                                                                                  |         |                     |    |  |
| Školska godina od koje se program realizuje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        | 2007/08 |                     |    |  |
| Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Uslovljenost drugim predmetima:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Ciljevi izučavanja predmeta: Osposobiti slušaoce dodiplomskih studija za teorijsko – praktičnu primjenu „matematičkih modela u ekonomskoj analizi“, odnosno da samostalno mogu koristiti matematičku proceduru u formulisanju i rješavanju realnih ekonomskih problema                                                                                                                             |                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa:<br>Studenti će steći osnovna znanja iz oblasti matematike i poslovne matematike i biće osposobljeni da ta znanja primene u poslovnom okruženju.                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Metod nastave i savladavanje gradiva:<br>Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja, video prezentacija.                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Kratak pregled savremene algebre                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Linearna funkcija $f(x)$ i ekonomske aplikacije                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Kvadratne funkcije $f(x)$ i ostale algebarske polimovne funkcije $f(x)$ sa primenama                                                                         |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Transcendentne funkcije $f(x)$ i primene                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Elastičnost: funkcije $f(x)$ ; funkcije tražnje; funkcije ponude; i drugih ekonomskih funkcija $f(x)$                                                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Elementi finansijske matematike : nizovi, redovi, prost interesni račun, i složeni interesni račun                                                           |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Neto sadašnja vrednost, interna stopa rentabilnosti, optimizacija investicionih i zajmovnih ulaganja                                                         |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Kontinuirani rast i eksponencijalna funkcija $f(x)$ , i logaritamska funkcija $f(x)$ sa primenama                                                            |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Optimizacija funkcije $f(x)$ diferenciranjem                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Optimizacija funkcije od dve ili više nezavisnih promenljivih parcijalnim diferenciranjem                                                                    |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Neodređeni i određeni integrali funkcija $f(x)$ sa ekonomskim aplikacijama                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Matrice: operacije sa matricama i ekonomske primene                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Determinante: operacije sa determinantama i ekonomske aplikacije                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Input-output analiza i mogućnosti primene u ekonomskoj praksi                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Linearno programiranje (grafički pristup) : Funkcija cilja ( maksimuma i minimuma ) ; nejednačine kao ograničenja ; dualni problem ; i ekonomske aplikacije. |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Seminarski rad                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Kolokvijum                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Test                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Opterećenje studenata po predmetu:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Nedjeljno:<br>Kreditni koeficijent<br>0,267<br>Nedjeljno opterećenje:<br>10,667 sata                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                              | U semestru:<br>Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati<br>Aktivna nastava: 6 h 15 = 90 sati predavanja i vježbi<br>Kontinualna provjera znanja: 12 sati<br>Završna provjera znanja: 5 sati<br>Samostalni rad: 163 sata |         |                     |    |  |
| Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, izrada kolokvijuma                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Literatura: 1. Mike Rosser, Basic Mathematics for economists, Rout ledge , 2003.<br>2. Geoff Renshaw, Maths for economics, Oxford university, 2005.<br>3. Rebecca Taylor and Simon Hawkins, Mathematics for Economics and Bussiness, Mc Graw- Hill, 2008.<br>4. Živorad Petrović, Poslovna matematika, Business mathematics, Univerzitet za poslovne sudije Banjaluka, 2006. godine i 2008. godine |                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod. (Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Posebna napomena za predmet: Usklađeno sa standardima EU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                           |                     |                                                     |                     |                     |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|-----------------------------------------------------|---------------------|---------------------|----|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                           | POSLOVNA STATISTIKA |                                                     |                     |                     |    |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                           | Status              | Semestar                                            | ESPB                | Fond časova (P+A+L) |    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                           | Obavezni            | II                                                  | 7,0                 | 30                  | 30 |
| Šifra predmeta                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                           | MA402               |                                                     |                     |                     |    |
| Školska godina od koje se program realizuje                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                           |                     |                                                     | 2010/11 i 2011/2012 |                     |    |
| Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                           |                     |                                                     |                     |                     |    |
| Uslovljenost drugim predmetima:                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                           |                     |                                                     |                     |                     |    |
| Ciljevi izučavanja predmeta: Osposobiti slušaoce dodiplomskih studija za teorijsko – praktičnu primjenu „statističkih modela u ekonomskoj analizi“, odnosno da samostalno mogu koristiti statističku proceduru u formulisanju i rješavanju realnih ekonomskih problema. |                                                                                                                                                                                                                                                           |                     |                                                     |                     |                     |    |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa odlukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                           |                     |                                                     |                     |                     |    |
| Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmena izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referate okruglih stolova, esejska pitanja, video prezentacija                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                           |                     |                                                     |                     |                     |    |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                           |                     |                                                     |                     |                     |    |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                       | Analiza biznis podataka: diskretna i kontinuirana slučajna promenljiva; uređivanje; grupisanje i klasiranje slučajne promenljive                                                                                                                          |                     |                                                     |                     |                     |    |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                       | Numerička, tabelarna i grafička prezentacija statističkih podataka: distribucija frekvencija; klasni intervali; histogram; poligon; frekventne krive; kumulativne frekventne krive.; i drvo dijagrami.                                                    |                     |                                                     |                     |                     |    |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                       | Matematičko očekivanje i srednje vrednosti; aritmetička, vagana, geometrijska, harmonijska, medijalna, i modalna srednja vrednost                                                                                                                         |                     |                                                     |                     |                     |    |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                       | Opis biznis podataka- mere disperzije: interval varijacije; srednje apsolutno odstupanje; interval kvartilne devijacije; koeficijent kvartilne devijacije; varijansa; standarda devijacije; koeficijent varijacije; standardno odstupanje (z- statistika) |                     |                                                     |                     |                     |    |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                       | Klasični, frekventni i aksiomatski pristup verovatnoći (aksiomi Kolgomorova)                                                                                                                                                                              |                     |                                                     |                     |                     |    |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                       | Distribucija verovatnoće za diskretnu slučajnu promenljivu: Binomna i Puasonova raspodela.                                                                                                                                                                |                     |                                                     |                     |                     |    |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                       | Distribucija verovatnoće za kontinuiranu slučajnu promenljivu: normalna raspodela( Gausova) i standarizovana normalna raspodela.                                                                                                                          |                     |                                                     |                     |                     |    |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                       | Uzoračke distribucije i intervali poverenja za sredinu                                                                                                                                                                                                    |                     |                                                     |                     |                     |    |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                       | Drugi intervali poverenja: za razliku od dveju sredina sa normalnom raspodelom; studentova raspodela i intrval poverenja; za proporciju i razliku proporcija; $\chi$ kvadrat distribucija i intervali poverenja za varijansu i standardnu devijaciju      |                     |                                                     |                     |                     |    |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                      | Testiranje hipoteza za utvrđivanje sredine populacij: procedura određivanje nulte i alterativne hipoteze; greške I i II reda.                                                                                                                             |                     |                                                     |                     |                     |    |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                      | Testiranje drugih hipoteza: za razliku dve sredine sa normalnom raspodelom populacije; populacione proporcije.                                                                                                                                            |                     |                                                     |                     |                     |    |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                      | $\chi$ kvadrat test za analizu kvalitativnih podataka: test nezavisnosti dve slučajne promenljive; testiranje hipoteza u vezi sa proporcijama ...                                                                                                         |                     |                                                     |                     |                     |    |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                      | Analiza varijanse: jednofaktorska i dvofaktorska analiza                                                                                                                                                                                                  |                     |                                                     |                     |                     |    |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                      | Linearna regresija i korelaciona analiza                                                                                                                                                                                                                  |                     |                                                     |                     |                     |    |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                      | Osnovne postavke multiple regresije sa mogućnostima primene u praksi                                                                                                                                                                                      |                     |                                                     |                     |                     |    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                         | Seminarski rad                                                                                                                                                                                                                                            |                     |                                                     |                     |                     |    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                         | Kolokvijum                                                                                                                                                                                                                                                |                     |                                                     |                     |                     |    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                         | Test                                                                                                                                                                                                                                                      |                     |                                                     |                     |                     |    |
| Opterećenje studenata po predmetu: 2+2 nedjeljni fond časova                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                           |                     |                                                     |                     |                     |    |
| Nedjeljno:                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                           |                     | U semestru:                                         |                     |                     |    |
| Kreditni koeficijent                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                           |                     | Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati             |                     |                     |    |
| 0,233                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                           |                     | Aktivna nastava: 4 x 15=60 sati predavanja i vježbi |                     |                     |    |
| Nedjeljno opterećenje:                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                           |                     | Kontinualna provjera znanja: 12 sati                |                     |                     |    |
| 9,32 sata                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                           |                     | Završna provjera znanja: 5 sati                     |                     |                     |    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                           |                     | Samostalni rad: 133 sati                            |                     |                     |    |
| Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisutvo kolokvijuma                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                           |                     |                                                     |                     |                     |    |
| Literatura:                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                           |                     |                                                     |                     |                     |    |
| 1. Mc Clave T. James, Benson P. George and Sincich Terry, Statistics for bussines and economics, eighth edition, Pretice Hall , 2001 and 10-th edition Prentice hall, 2008.                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                           |                     |                                                     |                     |                     |    |

2. Živorad Petrović, *Poslovna statistika, Fakultet za poslovne studije, Univerziteta za poslovne studije, Banjaluka, 2006.*
3. Živorad Petrović, *Ekonomska statistika, PEP, Beograd, 2011.*

**Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:** *Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.*

**Posebna napomena za predmet:**



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------------------|----|--|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                           | UVOD U RAČUNOVODSTVO                                                                                                                                                                                                   |         |                     |    |  |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Status                                                                                                                                                                                                    | Semestar                                                                                                                                                                                                               | ESPB    | Fond časova (P+A+L) |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Obavezni                                                                                                                                                                                                  | II                                                                                                                                                                                                                     | 8,0     | 60                  | 30 |  |
| Šifra predmeta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | AC601                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Školska godina od koje se program realizuje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                        | 2007/08 |                     |    |  |
| Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Uslovljenost drugim predmetima: Uvod u računovodstvo ,kao naučna disciplina uslovljena sadržajima predmeta Mikroekonomija ,Biznis ekonomija i korporativno upravljanje, Poslovnom informatikom , Monetarnim i javnim finansijama, Kvantitativnim ekonomskim modelima biznisa sa stanovišta teorijskih ,praktičnih i aplikativnih znanja, veština u procesu implementacije studijskog programa „Poslovne i finansijske studije“, koji je uslovljen odslušanom nastavom i strukturom zajedničkih predmeta i položenim programima predispitne nastave. |                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Ciljevi izučavanja predmeta:Sticanje znanja iz oblasti računovodstva, posebno u privrednim finansijskim institucijama, ali i na svim drugim nivoima organizacije. Izučavanje teorije, organizacije, metodologije računovodstva na način koji odgovara promenama sa kojima će se suočiti teorija i praksa.                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa:<br>Studenti će biti osposobljeni da: osmisle i primene računovodstveni sistem u konkretnom preduzeću; primenjuju odgovarajuće metode računovodstvenog evidentiranja; primenjuju savremene metode utvrđivanja finansijskog rezultata i bilansiranja.                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejsk apitanja,vid. prez.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Zakonska regulativa i regulativa računovodstvene profesije, Poslovni ciljevi i poslovne aktivnosti                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Finansijsko i upravljačko računovodstvo, Funkcija računovodstva i način obrade informacija                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Korisnici računovodstvenih informacija                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Elementi računovodstvenog mjerenja - vrijednovanja                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Vrijednovanje i koncept zasebnog poslovnog subjekta, Osnivanje korporacije i karakteristike                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Inokosni vlasnik i partnerstvo kao oblici preduzeća, Finansijski položaj i računovodstvena jednačina                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Struktura akcijskog kapitala i tipične poslovne transakcije                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Komunikacija putem finansijskih izvještaja                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Etika u računovodstvenoj profesiji, Sadržaj bilansa stanja prema novoj računovodstvenoj regulativi, Tok transformacije kapitala i sredstava u poslovnom procesu                                           |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Pojam i struktura izvora sredstava, Namjena upotrebe i klasifikacija osnovnih i obrtnih sredstava                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Bilans stanja, namjena, sadržaj i forma, Grupisanje bilansnih pozicija prema fukcionalnom principu i principu likvidnosti, Poslovni događaj, knjigovodstveni događaj i uticaj na bilanse stanja i uspjeha |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Račun (konto), namjena, sadržaj i osnovni principi knjiženja na računima, Klasiranje računa prema kriteriju bilansne pripadnosti, Aktivno-pasivni računi                                                  |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Analitički računi- namjena i probni izkazi, Korektivni računi, vanbilansni računi, Oblik računa po pagini, po foliu i stepenasti oblik računa, Knjigovodstveni dokumenti –vrste i kontrola                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Sistemi obračuna troškova u zalihama gotovih proizvoda, Vršenje zaliha gotovih proizvoda po planskim cijenama                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Probni bilans, zaključni list i zaključak knjiga, Planski i ostvareni bilans stanja, bilans uspjeha i novčanog toka<br>Kolokvijum<br>Seminarski rad<br>Test                                               |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Opterećenje studenata po predmetu:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Nedjeljno:<br>Kreditni koeficijent<br>0,267<br>Nedjeljno opterećenje:<br>10.667 sata                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                           | U semestru:<br>Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati<br>Aktivna nastava: 6 h 15 = 90 sati predavanja i vježbi<br>Kontinualna provjera znanja: 12 sati<br>Završna provjera znanja: 5 sati<br>Samostalni rad: 163 sata |         |                     |    |  |
| Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Literatura:Dr Stevan Beslač, Osnove računovodstva, UPS 2006;<br>Dr Stevan Beslač, Osnove računovodstva , Banja Luka, 2007. ;<br>Meigs&Meigs, Računovodstvo-temelj poslovnog odlučivanja, MATE, Zegreb, 1999.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Posebna napomena za predmet: Usklađeno sa standardima EU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------------------|----|--|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                              | POSLOVNI STRANI JEZIK                                                                                                                                                                                                  |         |                     |    |  |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Status                                                                                                                       | Semestar                                                                                                                                                                                                               | ECTS    | Fond časova (P+A+L) |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Obavezni                                                                                                                     | II                                                                                                                                                                                                                     | 7,0     | 30                  | 30 |  |
| Šifra predmeta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                              | OP502                                                                                                                                                                                                                  |         |                     |    |  |
| Školska godina od koje se program realizuje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        | 2007/08 |                     |    |  |
| Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Uslovljenost drugim predmetima: Poznavanje osnova engleskog jezika                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Ciljevi izučavanja predmeta:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Postizanje nivoa A2+ Zajedničkog okvira za jezike Savjeta Evrope (CEF) i osposobljavanje studenata za samostalno učenje.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Ishod učenja i kvalifikacija prvog ciklusa: Na nivou A2+ studenti će moći da komuniciraju u situacijama koje zahtijevaju jednostavnu i neposrednu razmjenu informacija. Moći će da koriste i razumiju rečenice i izraze koji se često koriste u poslovnom kontekstu (npr. davanje i primanje informacija o ličnim podacima, obavještenjima, zaposlenju; predstavljanje rada firme, komuniciranje na poslovnim putovanjima, izražavanje mišljenja na ekonomske teme na elementarnom nivou engleskog jezika, itd), kao i da napišu jednostavan tekst (imejl, formalno i neformalno pismo) u vezi sa poslovnim pitanjima ili onim od ličnog interesa. |                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa odlukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmena izlaganja, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, pismene vježbe.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Basic everyday English (greetings, introductions, simple application forms, etc), Demonstratives. Present Simple Tense (be). |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | What do you do? Nationalities, languages and Countries. Present Simple Tense.                                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Recruitment and Selection. Countable and Uncountable Nouns. Plural of Nouns.                                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Job Hunter puts CV on billboard. Expressing quantity (much, many, some, any)                                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | At the Hotel. Past Simple Tense. Comparison of Adjectives.                                                                   |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | At the Restaurant. Articles. Prepositions of Time and Place.                                                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | At the Airport. Kolokvijum I.                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Economics: the Study of Scarcity and Choice. Present Continuous. Suggestions (Shall we, Let`s, Why don`t we)                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | HSBC bank helped the rich hide money. Expressing Future (Future Simple, Going to, Present Simple and Continuous).            |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Unemployed young people very stressed. First Conditional, Business Phrasal Verbs.                                            |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Black Friday brings out bargain hunters. Present Perfect, Modals (Might/may).                                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Price war over taxi apps. Past Continuous. Adverbs.                                                                          |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Almost no poor countries by 2035.Gerund and Infinitive. Should.                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Revision                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Kolokvijum II                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Opterećenje studenata po predmetu: 2+2 nedjeljni fond časova                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Nedjeljno:<br>Kreditni koeficijent<br>0,233<br>Nedjeljno opterećenje:<br>9,32 sata                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                              | U semestru:<br>Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati<br>Aktivna nastava: 4 h 15 = 60 sati predavanja i vježbi<br>Kontinualna provjera znanja: 12 sati<br>Završna provjera znanja: 5 sati<br>Samostalni rad: 133 sata |         |                     |    |  |
| Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih/esejskih zadataka,polaganje kolokvijuma                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Literatura:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Mičić, M. (2015): Vežbanka iz predmeta Engleski jezik I: Fakultet za poslovne i finansijske studije. Banja Luka: Univerzitet za poslovne i finansiiske studije                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |

Mascull, B. (2002): *Business Vocabulary in Use*. Cambridge: Cambridge University Press  
Popović, Lj., Mirić Vera (2001): *Gramatika engleskog jezika sa vežbanjima*. Beograd: Zavet  
<http://dictionary.cambridge.org/> - Besplatni onlajn rečnik  
<http://newsinlevels.com/> - Aktuelne vijesti za studente engleskog.  
<http://breakingnewsenglish.com/> - Aktuelne poslovne vijesti za studente engleskog.

**Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:**

*Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.*

**Posebna napomena za predmet:** *Usklađeno sa standardima EU*

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                   |                                                       |          |         |                    |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|----------|---------|--------------------|----|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                   | POSLOVNA KULTURA                                      |          |         |                    |    |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                   | Status                                                | Semestar | ESPB    | Fondčasova (P+A+L) |    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                   | Obavezni                                              | II       | 8,0     | 60                 | 30 |
| Šifra predmeta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                   | OP505                                                 |          |         |                    |    |
| Školska godina od koje se program realizuje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                   |                                                       |          | 2007/08 |                    |    |
| Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                   |                                                       |          |         |                    |    |
| Uslovljenost drugim predmetima: nema                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                   |                                                       |          |         |                    |    |
| Ciljevi i ishodi izučavanja predmeta: Cilj izučavanja predmeta je ovladavanje pojmovima, manirima i drugim obrascima poslovnog ponašanja. Razlikovanje i odvajanje kulture od ostalih oblika društvene nadgradnje i društvene svijesti i razlikovanje poslovne kulture od ostalih oblika kulture. Ovladavanje modelima i situacijama poslovnog ponašanja koje su važan elemenat uspješnog poslovanja. |                                                                                                                                                   |                                                       |          |         |                    |    |
| Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Kroz radionice i vježbe studenti će igranjem uloga, scenarija, grupnim vježbama i simuliranjem raznih poslovnih situacija biti u mogućnosti da uče poslovno ponašanje, a odlaskom u preduzeća da grade kritički stav prema ponašanju u raznim poslovnim situacijama.                                                                                      |                                                                                                                                                   |                                                       |          |         |                    |    |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa odlukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                   |                                                       |          |         |                    |    |
| Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja,video preentacije.                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                   |                                                       |          |         |                    |    |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                   |                                                       |          |         |                    |    |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Pojam, značenje izraza i nastanak kulture, civilizacije na kraju XX vijeka, globalizacija i poslovna kultura                                      |                                                       |          |         |                    |    |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Tejlorov sistem , japanska perspektiva, pojam, način prenošenja poruka, vještina komuniciranja                                                    |                                                       |          |         |                    |    |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Struktura poslovne komunikacije, opažanje, preuzimanje odgovornosti                                                                               |                                                       |          |         |                    |    |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Potreba, izražavanje zahtijeva, unutrašnji konflikti, interpersonalni konflikti, konflikti na relaciji menadžer – radnik i konflikti sa strancima |                                                       |          |         |                    |    |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Pojam, prednosti, nedostaci, tipovi konflikata u grupi, stilovi razrješavanja konflikata u malim grupama                                          |                                                       |          |         |                    |    |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Vođenje pregovora, pozdravljanje i upoznavanje, tumačenje neverbalnih gestova                                                                     |                                                       |          |         |                    |    |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Pismeni kontakti, zapisnik ili pisani protokol                                                                                                    |                                                       |          |         |                    |    |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Konferencija za štampu i saopštenje, tačnost i poslovna kultura                                                                                   |                                                       |          |         |                    |    |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Način odjevanja poslovnih ljudi, gostoprimstvo, poslovanje u stranim zemljama                                                                     |                                                       |          |         |                    |    |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Razne forme diplomatije, diplomatski pregovori                                                                                                    |                                                       |          |         |                    |    |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Kancelarije, model poslovnog sastanka, pojam, ponašanje – maniri                                                                                  |                                                       |          |         |                    |    |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Oslovljavanje – obraćanje, tituliranje, pozdravljanje, protokol, poslovni moral                                                                   |                                                       |          |         |                    |    |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Odijevanje, organizacija svečanosti, ponašanje za stolom, pokloni, poslovna putovanja                                                             |                                                       |          |         |                    |    |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Telefoniranje, poslovna korespondencija, itd., pojam, važnost, društveni ambijent, scenario, strategija nastupa                                   |                                                       |          |         |                    |    |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Pisanje, vizuelna sredstva, diskusije, okrugli sto, itd., interni i eksterni protok informacija                                                   |                                                       |          |         |                    |    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Kolokvijum                                                                                                                                        |                                                       |          |         |                    |    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Seminarski rad                                                                                                                                    |                                                       |          |         |                    |    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Test                                                                                                                                              |                                                       |          |         |                    |    |
| Opterećenje studenata po predmetu:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                   |                                                       |          |         |                    |    |
| Nedjeljno:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                   | U semestru:                                           |          |         |                    |    |
| Kreditni koeficijent                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                   | Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati               |          |         |                    |    |
| 0,267                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                   | Aktivna nastava: 6 h 15 = 90 sati predavanja i vježbi |          |         |                    |    |
| Nedjeljno opterećenje:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                   | Kontinualna provjera znanja: 12 sati                  |          |         |                    |    |
| 10.667 sata                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                   | Završna provjera znanja: 5 sati                       |          |         |                    |    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                   | Samostalni rad: 163 sata                              |          |         |                    |    |
| Obaveze studenata:Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisutvo kolokvijuma,                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                   |                                                       |          |         |                    |    |
| Literatura: Duško Vejnović, Vesna Vejnović, Poslovna kultura, Banja Luka 2008.- Osnovna literatura                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                   |                                                       |          |         |                    |    |
| Nenad Suzić, Poslovna kultura, Glas Srpske, Banja Luka 2007. - Dodatna literatura                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                   |                                                       |          |         |                    |    |
| Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                   |                                                       |          |         |                    |    |
| Posebna napomena za predmet: Usklađeno sa standardima EU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                   |                                                       |          |         |                    |    |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                      |                                                       |          |         |                     |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|----------|---------|---------------------|----|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                      | OPŠTE UČENJE O PRAVU                                  |          |         |                     |    |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                      | Status                                                | Semestar | ESPB    | Fond časova (P+A+L) |    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                      | Obavezni                                              | III      | 7,0     | 30                  | 30 |
| Šifra predmeta                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                      | PR801                                                 |          |         |                     |    |
| Školska godina od koje se program realizuje                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                      |                                                       |          | 2008/09 |                     |    |
| Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                      |                                                       |          |         |                     |    |
| Uslovljenost drugim predmetima:                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                      |                                                       |          |         |                     |    |
| Ciljevi izučavanja predmeta:Sticanje znanja iz oblasti nastavnog predmeta Opšte učenje o pravu. Izučavanje pravnog poretka, pojam normativnog poretka i opšte vrste društvenih normi , vrste i elementi pravnih normi, pojam, elementi i vrste pravnih akata, pojam i elementi pravnih odnosa i sl. |                                                                                                                      |                                                       |          |         |                     |    |
| Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa : Ovladavanje osnovnim institutima prava koje omogućavaju široke mogućnosti proučavanja i primjene prava u mnogim oblastima društvenog života                                                                                                            |                                                                                                                      |                                                       |          |         |                     |    |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa odlukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                      |                                                       |          |         |                     |    |
| Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja,vid. prez.                                                                                            |                                                                                                                      |                                                       |          |         |                     |    |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                      |                                                       |          |         |                     |    |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Elementi pravnog poretka; Uslovne i bezuslovne pravne norme                                                          |                                                       |          |         |                     |    |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Opšte i pojedinačne pravne norme; Prethodni pojam strukture pravne norme                                             |                                                       |          |         |                     |    |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Pretpostavka dispozicije (hipoteza), Dispozicija pravne norme; Dispozicije sa nedovoljno određenim pravnim pojmovima |                                                       |          |         |                     |    |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Alternativne dispozicije; Dispozicije sa diskrecionom vlašću; Dispozitivne dispozicije                               |                                                       |          |         |                     |    |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Pretpostavka sankcije (prekršaj, delikt); Sankcije (Pojam i vrste)                                                   |                                                       |          |         |                     |    |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Materijalni izvori prava; Idejni izvori prava; Formalni izvori prava                                                 |                                                       |          |         |                     |    |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Hijerarhija pravnih akata; Ustav, Zakon; Podzakonski akti; Uredbe; Opšti akti društvenih organizacija                |                                                       |          |         |                     |    |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Ugovor kao izvor prava; Običaj; Sudski precedent; Pojam pojedinačnog pravnog akta; Vrste pojedinačnih pravnih akata  |                                                       |          |         |                     |    |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Pravno ovlaštenje; Vrste pravnih ovlašćenja; Subjektivna prava                                                       |                                                       |          |         |                     |    |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Nadležnost; Pravna obaveza; Pravo na tužbu; Zloupotreba pravnog ovlaštenja                                           |                                                       |          |         |                     |    |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Fizička lica; Poslovna sposobnost fizičkog lica; Pravna lica; Elementi pravnih lica                                  |                                                       |          |         |                     |    |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Vrste pravnih lica; Pravna i poslovna sposobnost pravnih lica                                                        |                                                       |          |         |                     |    |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Utvrdjivanje činjeničnog (faktičkog) stanja; Važenje pravnih normi                                                   |                                                       |          |         |                     |    |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Retroaktivno važenje pravne norme (Povratna snaga pravnih normi)                                                     |                                                       |          |         |                     |    |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Vrste efikasnosti; Pozitivno pravo, Kolokvijum, Seminarski rad, Test                                                 |                                                       |          |         |                     |    |
| Opterećenje studenata po predmetu:                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                      |                                                       |          |         |                     |    |
| Nedjeljno:                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                      | U semestru:                                           |          |         |                     |    |
| Kreditni koeficijent                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                      | Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati               |          |         |                     |    |
| 0,233                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                      | Aktivna nastava: 4 x 15 = 60 sati predavanja i vježbi |          |         |                     |    |
| Nedjeljno opterećenje:                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                      | Kontinualna provjera znanja: 12 sati                  |          |         |                     |    |
| 9,32 sata                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                      | Završna provjera znanja: 5 sati                       |          |         |                     |    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                      | Samostalni rad: 133 sata                              |          |         |                     |    |
| Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisustvo kolokvijuma                                                                                                                                                                       |                                                                                                                      |                                                       |          |         |                     |    |
| Literatura:Branković G. (2023) Opšte učenje o pravu, UPS Banja Luka<br>Teorija države i prava, Jež Zdravko, 2006;<br>Osnove prava, Snežana Savić, 2006;<br>Opšte učenje o pravu, Milorad Živanović; Banja Luka, 2006.                                                                               |                                                                                                                      |                                                       |          |         |                     |    |
| Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.                                                                                        |                                                                                                                      |                                                       |          |         |                     |    |
| Posebna napomena za predmet: Usklađeno sa standardima EU                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                      |                                                       |          |         |                     |    |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|---------|---------------------|----|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                       | FINANSIJSKO RAČUNOVODSTVO                                                                                                                                                                                             |          |         |                     |    |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                       | Status                                                                                                                                                                                                                | Semestar | ESPB    | Fond časova (P+A+L) |    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                       | Obavezni                                                                                                                                                                                                              | III      | 8,0     | 60                  | 30 |
| Šifra predmeta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                       | AC603                                                                                                                                                                                                                 |          |         |                     |    |
| Školska godina od koje se program realizuje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                       |          | 2008/09 |                     |    |
| Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| Uslovljenost drugim predmetima: Uvod u računovodstvo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| Ciljevi izučavanja predmeta: Sticanje znanja iz oblasti finansijskog računovodstva, posebno u privrednim finansijskim institucijama, ali i na svim drugim nivoima organizacije. Izučavanje teorije, organizacije, metodologije računovodstva na način koji odgovara promenama sa kojima će se sve više suočiti teorija i praksa. Izložiće se samo načelne i trajne osnove o računovodstvu. |                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa :<br>Student će biti osposobljen da vodi poslovne knjige, sastavlja finansijske izveštaje, organizuje računovodstvo preduzeća i pripremi računovodstvene informacije o finansijskom položaju, uspešnosti i promenama finansijskog položaja za potrebe širokog kruga korisnika.                                                                  |                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa odlukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja, vid. prez.                                                                                                                                                                                  |                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Osnovne postavke finansijskog računovodstva                                                           |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Računovodstveno obuhvatanje pasive i aktive, izvori kapitala u preduzeću, ulaganje novčanih sredstava |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Sredstva u preduzeću, elementi bilansa uspjeha u finansijskom računovodstvu                           |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Rashodi, prihodi, knjigovodstvo u trgovini, specifičnost knjigovodstva u trgovini                     |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Specijalni poslovi, utvrđivanje finansijskog rezultata                                                |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Metoda ukupnih troškova                                                                               |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Međunarodno regulisanje finansijskog računovodstva                                                    |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Računovodstveni standardi                                                                             |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Analiza u finansijskom računovodstvu                                                                  |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Klasifikacija osnovnih instrumenata i postupaka analize finansijskih izvještaja                       |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Osnovne grupe finansijskih pokazatelja                                                                |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Značaj analize finansijskih pokazatelja                                                               |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Značaj analize finansijskih izvještaja                                                                |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Primjeri analize finansijskih izvještaja                                                              |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Pravila finansiranja u preduzeću<br>Kolokvijum<br>Seminarski rad<br>Test                              |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| Opterećenje studenata po predmetu:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| Nedjeljno:<br>Kreditni koeficijent<br>0,267<br>Nedjeljno opterećenje:<br>10.667 sata                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                       | U semestru:<br>Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati<br>Aktivna nastava: 6 x15 = 90 sati predavanja i vježbi<br>Kontinualna provjera znanja: 12 sati<br>Završna provjera znanja: 5 sati<br>Samostalni rad: 163 sata |          |         |                     |    |
| Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisutvo kolokvijuma,                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| Literatura: Babić Z. Vuković Perduv V. (2022) Finansijsko računovodstvo, UPS, Banja Luka;<br>Vukša S., Babić Z., Milojević I., Računovodstvo, UPS, Banja Luka, 2010.<br>Jerry J. Weygandt, Donald E. Kieso, Paul D. Kimmel, Dick D. Wasson MBA, CPA, Accompany Accounting Principles ed 9th Edition, John Wiley & Sons, 2008.                                                              |                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.                                                                                                                                                                               |                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| Posebna napomena za predmet: Usklađeno sa standardima EU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                        |                                   |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------------------|----|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                        | EKONOMIJA KORPORATIVNIH PREDUZEĆA |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                        | Status                            | Semestar                                                                                                                                                                                                             | ESPB    | Fond časova (P+A+L) |    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                        | Obavezan                          | III                                                                                                                                                                                                                  | 7       | 30                  | 30 |
| Šifra predmeta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                        | EK102                             |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| Školska godina od koje se program realizuje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                        |                                   |                                                                                                                                                                                                                      | 2008/09 |                     |    |
| Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                        |                                   |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| Uslovljenost drugim predmetima: Osnovi ekonomije; Osnove menadžmenta i preduzetništva                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                        |                                   |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| Ciljevi izučavanja predmeta: Predviđeno je da se kroz izučavanje ovog predmeta studenti upoznaju s osnovama ekonomike preduzeća. Uspješno završavanje obaveza predviđenih ovim programom treba da osposobi studente za rad i vođenje brojnih poslova analitičkog karaktera u preduzećima kao i dalju specijalizaciju na sličnim univerzitetskim programima.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                        |                                   |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Izučavanjem navedenog predmeta studentima je omogućeno sticanje osnovnih ekonomskih znanja, koja omogućavaju razumevanje poslovnog procesa u korporativnim preduzećima; samostalnost u upravljanju poslovnim aktivnostima i sposobnost za timski rad u preduzeću koje posluje u dinamičnom poslovnom okruženju. Sticanjem znanja, studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rešenja ka stručnoj publici, te praktično primjeniti znanje u korporativnom preduzeću kao pravno- privrednom subjektu. Studentima je omogućeno razumijevanje metoda, standarda i principa korporativnog upravljanja i njihova primjena u upravljanju preduzećem. |                                                                                                        |                                   |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa odlukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                        |                                   |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmena izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja,vid. prez.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                        |                                   |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                        |                                   |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Privredno društvo kao subjekt tržišnog privređivanja                                                   |                                   |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Korporacija kao organizacioni oblik, multinacionalna i transnacionalna                                 |                                   |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Odnos vlasništva i upravljanja, korporativno upravljanje                                               |                                   |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Principi korporativnog upravljanja                                                                     |                                   |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Sredstva i upravljanje sredstvima preduzeća                                                            |                                   |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Upravljanje troškovima                                                                                 |                                   |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Upravljanje rezultatima poslovanja                                                                     |                                   |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Raspodela dobiti u privrednom društvu                                                                  |                                   |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Izučava se efikasnost poslovanja privrednog društva                                                    |                                   |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Osnove operativnog i strategijskog menadžmenta                                                         |                                   |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Rast i razvoj                                                                                          |                                   |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Poslovanje i upravljanje na licu mesta u privrednim društvima i drugim privrednim subjektima           |                                   |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Upoznavanje studenata sa konkretnim primerima iz prakse u organizovanju                                |                                   |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Osnovne funkcije u reprodukciji                                                                        |                                   |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Uloga i značaj multinacionalnih kompanija u svjetskoj privredi<br>Kolokvijum<br>Seminarski rad<br>Test |                                   |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| Opterećenje studenata po predmetu:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                        |                                   |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| Nedjeljno:<br>Kreditni koeficijent<br>0,233<br>Nedjeljno opterećenje:<br>9,32 sata                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                        |                                   | U semestru:<br>Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati<br>Aktivna nastava: 4x15 = 60 sati predavanja i vježbi<br>Kontinualna provjera znanja: 12 sati<br>Završna provjera znanja: 5 sati<br>Samostalni rad: 133 sata |         |                     |    |
| Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisutvo kolokvijuma,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                        |                                   |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |
| Literatura: Kljajić M., Poslovna ekonomija, Beograd, 2007.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                        |                                   |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |

*Nikolić M., Ekonomika preduzeća, Ekonomski fakultet u Beogradu, Beograd, 2005.*  
*Tipurić D., Korporativno upravljanje, Ekonomski fakultet u Zagrebu, Zagreb, 2008.*

*Radovanović D., Baraković B., Grahovac D., Biznis ekonomija i korporativno upravljanje, UPS, Banja Luka, (u štampi)*

**Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:** *Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.*

**Posebna napomena za predmet:** *Usklađeno sa standardima EU*



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                       |                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------------------|----|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                       | UPRAVLJANJE DOGAĐAJIMA |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                       | Status                 | Semestar                                                                                                                                                                                                               | ESPB    | Fond časova (P+A+L) |    |
| UD                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                       | Izborni                | III                                                                                                                                                                                                                    | 8,0     | 60                  | 30 |
| Šifra predmeta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                       | MT302                  |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| Školska godina od koje se program realizuje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                       |                        |                                                                                                                                                                                                                        | 2008/09 |                     |    |
| Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                       |                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| Uslovljenost drugim predmetima:<br>Odslušana nastava iz strukture zajedničkih predmeta i položene predispitne obaveze, kao i vezana tematika sa predmetom Osnove menadžmenta i preduzetništva.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                       |                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| Ciljevi izučavanja predmeta:Upoznavanje studenata sa konceptom upravljanje događajem. Predmet je zamišljen tako da studentima približi osnovna pitanja u oblasti upravljanja događajem, kao i da ukaže na segmente posla menadžera čija je jedna od najvažnijih funkcija rukovođenje događajem. Krajnji cilj predmeta je upotreba stečenih znanja pri upravljanju događajem u okviru budućeg zanimanja. Izboru sadržaja (tema) i način realizacije nastave vođeni su prvenstveno određenjem krajnjeg cilja predmeta.                                                                 |                                                                       |                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Nakon uspješnog usvajanja sadržaja ovog predmeta, studenti će naučiti da prepoznaju važnost planiranih i neplaniranih događaja. Pored toga, studenti će razumjeti koja je uloga i uticaj događaja u uslužnom sektoru. Znaće da dizajniraju događaj kroz usluge i vođenje ljudi, da iskoriste marketinške informacije, politike, javne politike i procedure, prodaju i prepoznaju robe unutar događaja, potencijal menadžmenta prihoda za mjesto događaja da bi postigli što bolje rezultate poslovanja i što povoljniju radnu atmosferu. |                                                                       |                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa odlukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                       |                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja,vid. prez.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                       |                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                       |                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Uloga i uticaj događaja                                               |                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Planiranje i organizovanje događaja                                   |                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Marketing događaja                                                    |                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Upravljanje sportskim događajima                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Trgovačke priredbe                                                    |                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Menadžment promjena                                                   |                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Upravljanje događajima globalne ekonomije                             |                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Poslovni i finansijski događaji globalnog biznisa                     |                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Predviđanje događaja u okruženju                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Prognoza događaja u okruženju                                         |                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Kvalitet usluge i vođenje ljudi u događaju                            |                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Značaj informacionih tehnologija unutar događaja                      |                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Principi i aplikacije sistema prodaje karata i menadžment rezervacija |                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Strateški pristup upotrebe sponzorstva u industriji događaja          |                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Ekonomija i procjena događaja                                         |                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Kolokvijum-i<br>Seminarski rad + esej<br>Test                         |                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| Opterećenje studenata po predmetu: 4+2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                       |                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| Nedjeljno:<br>Kreditni koeficijent<br>0,267<br>Nedjeljno opterećenje:<br>10.667 sata                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                       |                        | U semestru:<br>Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati<br>Aktivna nastava: 6 h 15 = 90 sati predavanja i vježbi<br>Kontinualna provjera znanja: 12 sati<br>Završna provjera znanja: 5 sati<br>Samostalni rad: 163 sata |         |                     |    |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>Obaveze studenata:</b><i>Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisutvo kolokvijuma,</i></p>                                                                                                                                                                                                 |
| <p><b>Literatura:</b> Siniša Zarić (2014) EVENT PLANNING – Principles and Practices Planiranje događaja – Principi i praksa, Beograd<br/> Zrnić, M. (2006) <i>Upravljanje događajima</i>, Univerzitet za poslovne studije, Banja Luka,<br/> Zrnić, M. (2009), <i>Menadžment događaja</i>, Javna ustanova Sportski centar „Borik“, Banja Luka.</p> |
| <p><b>Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:</b> <i>Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.</i></p>                                                                                                                |
| <p><b>Posebna napomena za predmet:</b> <i>Usklađeno sa standardima EU</i></p>                                                                                                                                                                                                                                                                     |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------------------|----|--|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                           | PRAVO EU                                                                                                                                                                                                             |         |                     |    |  |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Status                                                                                                                                                    | Semestar                                                                                                                                                                                                             | ESPB    | Fond časova (P+A+L) |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Izborni                                                                                                                                                   | III                                                                                                                                                                                                                  | 8,0     | 60                  | 30 |  |
| Šifra predmeta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                           | PR802                                                                                                                                                                                                                |         |                     |    |  |
| Školska godina od koje se program realizuje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                      | 2008/09 |                     |    |  |
| Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |  |
| Uslovljenost drugim predmetima: Usvojena elementarna znanja iz predmeta Opšte učenje o pravu.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |  |
| Ciljevi izučavanja predmeta: Glavni cilj izučavanja predmeta je da se studenti upoznaju sa porijeklom, stvaranjem i razvojem Evropske Unije; institucionalnom strukturom i ustavotvornim razvojem. Drugi cilj je da se analiziraju izvori prava EU i pojasni veza između nacionalnih pravnih poredaka i prava EU. Daje se osvrt na prirodu i primjenu principa primata pravnih tekovina EU i principa "effet utile"( princip korisnog učinka), te prihvatanja prava EU u pravnim porecima članica |                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |  |
| Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa : da studenti ovladaju materijom vezano za nastanak Evropske Unije, pravo Evropske Unije i primenu pravnih normi EU.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |  |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa odlukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |  |
| Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja, vid. prez.                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |  |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |  |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Upoznavanje sa nastavnim planom i programom i dogovor oko izrade seminarskog rada i načina polaganja ispita                                               |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |  |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Istorijska obilježja pojma integracije                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |  |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Nastanak i razvoj EU                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |  |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | "Šumanova " deklaracija, osnivački ugovori i izmjene osnivačkog ugovora                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |  |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Razdoblja napretka i kriza i " valovi proširenja"                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |  |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Institucije EU (Savjet EU; Evropski parlament; Evropska komisija; Evropski sud i ostali)                                                                  |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |  |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Izvori prava EU (primarni; sekundarni)                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |  |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Pravo EU i Evropsko pravo                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |  |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Primjena prava EU u državama članicama                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |  |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Neposredna primjenljivost i neposredno dejstvo pravnih tekovina EU                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |  |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Postupak prijema novih zemalja EU; Šengenski sporazum                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |  |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Ustav EU i Lisabonski ugovori                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |  |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Pravne karakteristike unutrašnjeg tržišta EU; EU i politika konkurencije                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |  |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Finansiranje EU                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |  |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Privredno pravo EU; evropsko radno i socijalno pravo; saradnja država članica u građanskim i krivičnim predmetima<br>Kolokvijum<br>Seminarski rad<br>Test |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |  |
| Opterećenje studenata po predmetu:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |  |
| Nedjeljno:<br>Kreditni koeficijent<br>0,267<br>Nedjeljno opterećenje:<br>10.667 sata                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                           | U semestru:<br>Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati<br>Aktivna nastava: 6x15 = 90 sati predavanja i vježbi<br>Kontinualna provjera znanja: 12 sati<br>Završna provjera znanja: 5 sati<br>Samostalni rad: 163 sata |         |                     |    |  |
| Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisutvo kolokvijuma,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |  |
| Literatura: Slavoljub Vukićević, Pravo Evropske Unije, UPS, Banja Luka 2007.<br>„Pravo EU“, Brana Komljenović, Žarko Ristić, Milorad Živanović, Milutin Srđić; Beograd, 2009.<br>„Uvod u Evropsko pravo“, Brana Komljenović, Beograd, 2009                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |  |
| Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |  |
| Posebna napomena za predmet: Usklađeno sa standardima EU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                      |         |                     |    |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                   |                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------------------|----|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                   | OSNOVE FINANSIJSKOG MENADŽMENTA |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                   | Status                          | Semestar                                                                                                                                                                                                               | ESPB    | Fond časova (P+A+L) |    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                   | obavezan                        | IV                                                                                                                                                                                                                     | 7,0     | 30                  | 30 |
| Šifra predmeta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                   | AC602                           |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| Školska godina od koje se program realizuje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                   |                                 |                                                                                                                                                                                                                        | 2008/09 |                     |    |
| Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, Prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                   |                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| Uslovljenost drugim predmetima: Osnove menadžmenta i preduzetništva                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                   |                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| Ciljevi izučavanja predmeta:<br>Sticanje znanja iz oblasti nastavnog predmeta Osnove finansijskog menadžmenta, posebno u privrednim finansijskim institucijama, ali i na svim drugim nivoima organizacije. Izučavanje teorije, organizacije, metodologije na način koji odgovara promenama. Upoznavanje studenta sa teorijskim i praktičnim znanjima i vještinama u oblasti finansijskog menadžmenta; uspješno planiranje i kontrola finansijskih tokova na globalnom finansijskom tržištu.                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                   |                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Studenti svoje stečeno znanje i razumjevanje problematike mogu primjenjivati na način koji pokazuje profesionalni pristup nivou rada i struci, i stiču sposobnosti koje se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rješavanja problema unutar datog polja studiranja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim finansijskim pitanjima. Sticanjem znanja izučavajući predmet Osnove finansijskog menadžmenta studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rešenja ka stručnoj publici, te praktično primjeniti znanje u preduzeću kao pravno privrednom subjektu. |                                                                                                   |                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa odlukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                   |                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| Metod nastave i savladavanje gradiva:<br>Usmeno izlaganje,, razgovor i diskusija, demonstracija, metode utvrđivanja znanja putem vježbi, studija slučaja, kolokvijum, seminarski rad, konsultacije, ispit i test metoda.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                   |                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                   |                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Uvod u finansijski menadžment i uloga finansijskog menadžera                                      |                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Funkcije finansijskog menadžmenta i finansijsko poslovanje                                        |                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Finansijske transakcije i finansijska politika                                                    |                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Finansijska situacija firme                                                                       |                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Ocjena boniteta firme                                                                             |                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Finansijska tržišta                                                                               |                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Finansiranje preduzeća                                                                            |                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Analiza strukture finansijskog rezultata, rizik, finansijska moć i rentabilnost                   |                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Analiza i efikasnost strukture aktive, struktura i efikasnost operativne, stalne i obrtne imovine |                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Analiza strukture pasive, finansijska stabilnost, likvidnost, zaduženost i solventnost            |                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Planski bilans stanja i uspjeha                                                                   |                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Poslovni, finansijski i ukupni leveridž                                                           |                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Plan novčanih tokova                                                                              |                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Finansijsko upravljanje                                                                           |                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Finansijsko restrukturiranje                                                                      |                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Seminarski rad                                                                                    |                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Kolokvijum                                                                                        |                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Test                                                                                              |                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| Opterećenje studenata po predmetu: 2+2 nedjeljni fond časova                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                   |                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| Nedjeljno:<br>Kreditni koeficijent<br>0,233<br>Nedjeljno opterećenje:<br>9,32 sata                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                   |                                 | U semestru:<br>Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati<br>Aktivna nastava: 4 h 15 = 60 sati predavanja i vježbi<br>Kontinualna provjera znanja: 12 sati<br>Završna provjera znanja: 5 sati<br>Samostalni rad: 133 sata |         |                     |    |
| Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisustvo kolokvijuma                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                   |                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>Literatura :</b> 1. Prof. dr Ž. Ristić, dr V. Duvnjak, dr D. Grahovac: „Poslovne finansije versus finansijski menadžment” Univerzitet za poslovne studije, Banja Luka, 2011.</p> <p>2. James C. Van Horne, Cecil R. Dicphand, J. Robert Hanrahan: „Finansijski menadžment”, Data status, Beograd 2007.</p> <p>3. Prof. dr Ž. Ristić, dr S. Vukša, Upravljanje poslovnim finansijama, Liber, Beograd 2008;</p> |
| <p><b>Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:</b> Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod. (Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.</p>                                                                                                                                                                                        |
| <p><b>Posebna napomena za predmet:</b> Usklađeno sa standardima EU</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------------------|----|--|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                 | TRGOVINSKI MENADŽMENT                                                                                                                                                                                                  |         |                     |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Status                                                                                                                          | Semestar                                                                                                                                                                                                               | ECTS    | Fond časova (P+A+L) |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Obavezni                                                                                                                        | IV                                                                                                                                                                                                                     | 8,0     | 60                  | 30 |  |
| Šifra predmeta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | MT311                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Školska godina od koje se program realizuje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                        | 2008/09 |                     |    |  |
| Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Uslovljenost drugim predmetima: Osnove menadžmenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| <b>Ciljevi izučavanja predmeta:</b> Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa teorijskim i praktičnim znanjima iz trgovinskog menadžmenta. Težnja je da se studentima ukaže na sve veći značaj trgovine u sistemu tržišta kao i na sve veću potrebu implementacije principa trgovinskog menadžmenta u trgovinska preduzeća.<br>Cilj nastave na predmetu Trgovinski menadžment je, dakle, sticanje znanja i vještina, kao i usvajanje metoda rada (alata) koji su potrebni menadžerima globalnih, regionalnih i lokalnih preduzeća u oblasti nabavke, prodaje, trgovine (maloprodaje i velikoprodaje) i logistike. Predmet sadrži više oblasti primjenjenog menadžmenta: strategijsko planiranje u robnom posredovanju, finansijsko planiranje i kontrolu, organizovanje i upravljanje ljudskim resursima, primjenu marketing koncepta u trgovini, implementaciju i razvoj sistema trgovine, trgovinu budućnosti, značaj trgovine u međunarodnoj ekonomiji i sl. |                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| <b>Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa:</b> Nakon savladanog gradiva iz predmeta, očekuje se razumijevanje principa trgovinskog menadžmenta, kao i sticanje znanja i vještina koje su neophodne za implementaciju tih principa u sama trgovinska preduzeća, bilo da se radi o lokalnim ili globalnim preduzećima. Studenti će kroz ovaj predmet biti osposobljeni da uspješno vode trgovinska preduzeća ali i da razumiju da je trgovinski menadžment disciplina koja se stalno razvija, a da su trgovinska preduzeća izuzetno važni učesnici kako domaćeg tako i međunarodnog tržišta, a veoma često i nosipoci pregovaračke moći.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa odlukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| <b>Metod nastave i savladavanje gradiva:</b> Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, simulacije, kreativne radionice, analiza slučajeva iz prakse, projektni zadatak, referati i eseji;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| <b>Sadržaj predmeta po sedmicama:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Uvod u predmet i ciljevi predmeta; Pojam i značaj trgovine i teorijske osnove trgovinskog menadžmenta                           |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Nastanak, razvoj i sadržaj trgovinskog menadžmenta; Upravljanje trgovinskim preduzećem i pojam savremenog trgovinskog preduzeća |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Promjene u okruženju i potreba za razvojem integralnog trgovinskog menadžmenta – Globalni pristup                               |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Menadžment u integracionim procesima u trgovini i strategijski menadžment u savremenoj trgovini                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Menadžment trgovini na veliko i trgovini na malo; Menadžment trgovine robama i trgovine uslugama                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Politika robnog asortimana                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Politika trgovačke marke                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Politika nabavke; Zalihe kao posebno područje upravljanja nabavkom                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Politika cijena                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Politika lokacije, logistike i kanala marketinga                                                                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Politika komuniciranja i prodaje finalnim potrošačima                                                                           |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Istraživanje tržišta za potrebe trgovine                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Elektronska trgovina                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Etička pitanja trgovinskog menadžmenta; Pravna ograničenja u trgovini                                                           |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Upravljanje ljudskim resursima u trgovini<br>Kolokvijum<br>Seminarski radovi<br>Završno predavanje                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| <b>Opterećenje studenata po predmetu:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Nedjeljno:<br>Kreditni koeficijent<br>0,233<br>Nedjeljno opterećenje:<br>9,32 sata                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                 | U semestru:<br>Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati<br>Aktivna nastava: 4 x 15 = 60 sati predavanja i vježbi<br>Kontinualna provjera znanja: 12 sati<br>Završna provjera znanja: 5 sati<br>Samostalni rad: 133 sata |         |                     |    |  |

**Obaveze studenata:** Studenti su obavezni da prisustvuju predavanjima i vježbama. Pored toga, studenti su obavezni da urade seminarski rad na temu koju zadaje predmetni nastavnik, a koje imaju za cilj da prošire znanja iz oblasti trgovinskog menadžmenta i uglavnom su vezane za primjenu principa trgovinskog menadžmenta u praksi. Ujedno studenti aktivno učestvuju u kreativnim radionicama, rješavanju slučajeva iz prakse, simulacijama i diskusijama na vježbama, te izrađuju domaće zadaće. Polaganje kolokvijuma je preduslov za pristupanje završnom ispitu.

**Literatura:**

Stipe Lovreta, *Trgovinski menadžment*, Ekonomski fakultet Beograd, 2011.

Stipe Lovreta i Goran Petković, *Trgovinski marketing*, Ekonomski fakultet Beograd, 2010.

**Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:** *Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.*

**Posebna napomena za predmet:** *Usklađeno sa standardima EU*

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                   |                        |           |                     |    |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|-----------|---------------------|----|--|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                   | UPRAVLJANJE KVALITETOM |           |                     |    |  |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Status                                                                                                                                                                                            | Semestar               | ECTS      | Fond časova (P+A+L) |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Obavezan                                                                                                                                                                                          | IV                     | 8,0       | 60                  | 30 |  |
| Šifra predmeta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | MT<br>MT 309                                                                                                                                                                                      |                        |           |                     |    |  |
| Školska godina od koje se program realizuje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                   |                        | 2008/2009 |                     |    |  |
| Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                   |                        |           |                     |    |  |
| Uslovljenost drugim predmetima: nema uslovljenosti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                   |                        |           |                     |    |  |
| Ciljevi izučavanja predmeta: Sticanje znanja iz oblasti ekonomije nastavnog predmeta upravljanje kvalitetom. Izučavanje teorije, organizacije, metodologije kvaliteta na način koji odgovara promenama sa kojima će se sve više suočiti teorija i praksa. Izložiće se samo načelne i trajne osnove kvaliteta kao što su istorijat kvaliteta, postupak planiranja i ciljevi sistema za upravljanje kvalitetom, i sl.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                   |                        |           |                     |    |  |
| Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Studenti koji odslušaju predmet i savladaju materiju iz Upravljanja kvalitetom osposobljeni su da ovladaju načelnim i trajnim osnovama kvaliteta kao što su istorijat kvaliteta, postupak planiranja i ciljevi sistema za upravljanje kvalitetom, zahtjevi za dokumentacijom, principi upravljanja kvalitetom, zapisi o kvalitetu, poslovnik o kvalitetu, opšti zahtjevi standarda, analiza troškova kvaliteta, statističke metode upravljanja kvalitetom, uvodom u statističke metode, kontrolne karte, osnovne matematičko - statističke relacije, kontrolne karte za numeričke karakteristike kvaliteta, kontrolne karte za individualno praćenje kvaliteta, kontrolne karte za atributivne karakteristike kvaliteta, poslovna izvrsnost, model izvrsnosti EFQM, Balance Scorecard (BSC) metoda, teorijski model izgradnje BSC. Osnovne postavke kvaliteta i marketinga. Vrste audita i metode tehnike sprovođenja audita. Upoznavanje standarda ISO 10011 i sl. Studenti mogu svoje znanje i razumijevanje iz Upravljanja kvalitetom primjeniti na način koji pokazuje profesionalan pristup njihovom radu ili struci, i posjeduju sposobnosti koje se obično demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rješavanja problema unutar datog polja studija. Imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke , da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, naučnim i etičkim pitanjima. Mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rješenja i stručnoj i nestručnoj publici, a istovremeno su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti. |                                                                                                                                                                                                   |                        |           |                     |    |  |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: u skladu sa odlukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                   |                        |           |                     |    |  |
| Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmena izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referate okruglih stolova, esejska pitanja, vid. prez.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                   |                        |           |                     |    |  |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                   |                        |           |                     |    |  |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Uvod, Istorijat razvoja kvaliteta.                                                                                                                                                                |                        |           |                     |    |  |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Osnovni postulati Demingovog učenja. Juranova filozofija kvaliteta. Filozofija TQC po Armandu Feigenbaumu.                                                                                        |                        |           |                     |    |  |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Značaj sistema menadžmenta kvaliteta.                                                                                                                                                             |                        |           |                     |    |  |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Proces razvoja sistema menadžmenta kvalitetom.                                                                                                                                                    |                        |           |                     |    |  |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Kvalitet, Pristup kvalitetu i integralno upravljanje kvalitetom.                                                                                                                                  |                        |           |                     |    |  |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Model integralnog sistema u procesu upravljanjem kvalitetom.Timsko rješavanje problema kvaliteta.Sistem menadžmenta kvalitetom.                                                                   |                        |           |                     |    |  |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Osnovne postavke sistema menadžmenta kvalitetom. Ciljevi sistema za upravljanje kvalitetom. Zahtjevi za dokumentovanjem.                                                                          |                        |           |                     |    |  |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Metodologija projektovanja i implementacije sistema menadžmenta kvalitetom.                                                                                                                       |                        |           |                     |    |  |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Principi upravljanja kvalitetom. Zapisi o kvalitetu. Poslovnik o kvalitetu. Opšti zahtjevi standarda. Analiza troškova kvaliteta.                                                                 |                        |           |                     |    |  |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Statističke metode upravljanja kvalitetom. Uvod u statističke metode. Kontrolne karte.Osnovne matematičko - statističke relacije. Kontrolne karte za numeričke karakteristike kvaliteta. Primjer. |                        |           |                     |    |  |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Kontrolne karte za individualno praćenje kvaliteta. Primjer. Kontrolne karte za atributivne karakteristike kvaliteta. Primjer.                                                                    |                        |           |                     |    |  |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Poslovna izvrsnost. Model izvrsnosti EFQM. Balance Scorecard (BSC) metoda.Teorijski model izgradnje BSC.                                                                                          |                        |           |                     |    |  |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Osnovne postavke kvaliteta i marketinga.                                                                                                                                                          |                        |           |                     |    |  |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Program za školovanje internog audita, Upoznavanje standarda ISO 10011                                                                                                                            |                        |           |                     |    |  |



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Vrste audita i metode tehnike sprovođenja audita                                                                                                                                                                                                               |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Seminarski rad Kolokvijum I Test                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Opterećenje studenata po predmetu: 4+2 nedjeljni fond časova</b>                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Nedjeljno:</b><br>Kreditni koeficijent<br>0,267<br><b>Nedjeljno opterećenje:</b><br><b>10,667 sata</b>                                                                                                                                                                                                                                      | <b>U semestru:</b><br><b>Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati</b><br><b>Aktivna nastava: 6 x15= 90 sati (predavanja+vježbe)</b><br><b>Kontinualna provjera znanja: 12 sati</b><br><b>Završna provjera znanja: 5 sati</b><br><b>Samostalni rad: 133 sata</b> |
| <b>Obaveze studenata:</b> Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisustvo kolokvijuma,                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Literatura:</b><br>1. Panić,P., Upravljanje kvalitetom, UPS , Banjaluka 2006.<br>2. Šušić, I., Radić, R.,Upravljanje kvalitetom, UPS, Banja Luka, 2009.<br>3. Sorak, M., Menadžment poslovnih funkcija prema ISO 9000:2000, Univerzitet u Banja Luci, 2007.<br>4. Bobrek, M., Upravljanje kvalitetom, Mašinski fakultet u Banja Luci, 2007. |                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:</b> <i>Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.</i>                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Posebna napomena za predmet:</b> <i>Usklađeno sa standardima EU</i>                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                       |                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|--------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------------------|----|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                       | UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                       | Status                         | Semestar                                                                                                                                                                                                               | ESPB    | Fond časova (P+A+L) |    |
| ULJR                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                       | Izborni                        | IV                                                                                                                                                                                                                     | 8,0     | 60                  | 30 |
| Šifra predmeta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                       | MT303                          |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| Školska godina od koje se program realizuje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                       |                                |                                                                                                                                                                                                                        | 2008/09 |                     |    |
| Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                       |                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| Uslovljenost drugim predmetima: Osnove menadžmenta i preduzetništva                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                       |                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| Ciljevi izučavanja predmeta: U savremenim uslovima upravljanje ljudskim resursima se izdvojio u samostalnu profesiju, pa je izučavanje ove discipline postalo izuzetno značajno ne samo za rukovodiocce ekonomske, već i ostalih struka. Zato je upoznavanje sa predmetom, ciljevima i funkcijama izuzetno važno.                                                                       |                                                       |                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa odlukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                       |                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja, vid. prez.                                                                                                                                                                               |                                                       |                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa : Nakon uspješnog usvajanja sadržaja ovog predmeta, studenti će naučiti kako da postupaju sa ljudima u organizaciji, kako da ih uvedu u proces rada, da ih motivišu, obrazuju i obučavaju, štite, nagrađuju da bi postigli što bolje rezultate rada i što povoljniju radnu atmosferu.                                                        |                                                       |                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                       |                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Uvod u menadžment ljudskih resursa                    |                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Strategija planiranja ljudskih resursa                |                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Regrutovanje i selekcija kadrova                      |                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Odnosi u zapošljavanju                                |                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Obuka i proces učenja                                 |                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Obuka i programi razvoja zaposlenih                   |                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Ocjena izvršenja rada i upravljanje izvršenjem        |                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Plate i platni sistemi                                |                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Zaštita na radu, partnerstvo i angažovanje zaposlenih |                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Disciplina i žalbe                                    |                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Otpuštanje i višak radnika                            |                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Međunarodni menadžment ljudskih resursa               |                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Savjetovanje i zaštita radnika                        |                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Izlazni intervju                                      |                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Pogled u budućnost                                    |                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Kolokvijum-i<br>Seminarski rad + esej<br>Test         |                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| Opterećenje studenata po predmetu:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                       |                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| Nedjeljno:<br>Kreditni koeficijent<br>0,267<br>Nedjeljno opterećenje:<br>10.667 sata                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                       |                                | U semestru:<br>Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati<br>Aktivna nastava: 6 h 15 = 90 sati predavanja i vježbi<br>Kontinualna provjera znanja: 12 sati<br>Završna provjera znanja: 5 sati<br>Samostalni rad: 163 sata |         |                     |    |
| Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisutvo kolokvijuma,                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                       |                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| Literatura:<br>R.A. Noe, J.R. Hollenbeck, B. Gerhart, P.M. Wright .MENADŽMENT LJUDSKIH POTENCIJALA, Mate Zagreb, 2006. godina<br>Zrnić, M. (2009), Menadžment ljudskih resursa, Univerzitet za poslovne studije, Grafid Banja Luka<br>Klincov R. et al. (2006), Menadžment ljudskih resursa, Univerzitet za poslovne studije.<br>Suša B. (2008), Menadžment ljudskih resursa, Novi Sad. |                                                       |                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.                                                                                                                                                                            |                                                       |                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |
| Posebna napomena za predmet: Usklađeno sa standardima EU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                       |                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |

| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                       | POSLOVNE FINANSIJE |          |                                                                                                                                                                                                                        |                        |    |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|--------------------|----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|----|--|
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                       | Status             | Semestar | ESPB                                                                                                                                                                                                                   | Fond časova<br>(P+A+L) |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                       | Izborni            | IV       | 8,0                                                                                                                                                                                                                    | 60                     | 30 |  |
| Šifra predmeta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                       | AC628              |          |                                                                                                                                                                                                                        |                        |    |  |
| Školska godina od koje se program realizuje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                       |                    |          | 2008/09                                                                                                                                                                                                                |                        |    |  |
| Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                       |                    |          |                                                                                                                                                                                                                        |                        |    |  |
| Uslovljenost drugim predmetima: Usvojena elementarna znanja iz predmeta Osnove finansijskog menadžmenta.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                       |                    |          |                                                                                                                                                                                                                        |                        |    |  |
| Ciljevi izučavanja predmeta: Sticanje znanja iz oblasti nastavnog predmeta Poslovne finansije u privrednim finansijskim institucijama, ali i na svim drugim nivoima organizacije. Izučavanje teorije, organizacije, metodologije na način koji odgovara promjenama. Upoznavanje studenta sa teorijskim i praktičnim znanjima i vještinama iz oblasti poslovnih finansija; uspješna finansijska analiza, finansijsko planiranje, upravljanje i kontrola finansijskih tokova u preduzeću kao privredno-pravnom entitetu, kao i na globalnom finansijskom tržištu.                                                                                                                                                                            |                                                       |                    |          |                                                                                                                                                                                                                        |                        |    |  |
| Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Studenti svoje stečeno znanje i razumjevanje problematike mogu primjenjivati na način koji pokazuje profesionalni pristup nivou rada i struci, i stiču sposobnosti koje se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rješavanja problema unutar datog polja studiranja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim finansijskim pitanjima. Sticanjem znanja izučavajući predmet Poslovne finansije studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rešenja ka stručnoj publici, te praktično primijeniti znanje u preduzeću kao pravno privrednom subjektu. |                                                       |                    |          |                                                                                                                                                                                                                        |                        |    |  |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima<br>Doc.dr Mladenka Balaban                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                       |                    |          |                                                                                                                                                                                                                        |                        |    |  |
| Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje,, razgovor i diskusija, demonstracija, metode utvrđivanja znanja putem vježbi, studija slučaja, kolokvijum, seminarski rad, konsultacije, ispit i test metoda.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                       |                    |          |                                                                                                                                                                                                                        |                        |    |  |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                       |                    |          |                                                                                                                                                                                                                        |                        |    |  |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Uopšteno o poslovnim finansijama i njihova uloga      |                    |          |                                                                                                                                                                                                                        |                        |    |  |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Funkcije poslovnih finansija i finansijsko poslovanje |                    |          |                                                                                                                                                                                                                        |                        |    |  |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Finansijske transakcije i Finansijska politika        |                    |          |                                                                                                                                                                                                                        |                        |    |  |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Finansijska situacija firme                           |                    |          |                                                                                                                                                                                                                        |                        |    |  |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Ocjena boniteta firme                                 |                    |          |                                                                                                                                                                                                                        |                        |    |  |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Finansijska tržišta                                   |                    |          |                                                                                                                                                                                                                        |                        |    |  |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Finansiranje preduzeća                                |                    |          |                                                                                                                                                                                                                        |                        |    |  |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Analiza prinostnog položaja preduzeća                 |                    |          |                                                                                                                                                                                                                        |                        |    |  |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Analiza imovinskog položaja preduzeća                 |                    |          |                                                                                                                                                                                                                        |                        |    |  |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Analiza finansijskog položaja preduzeća               |                    |          |                                                                                                                                                                                                                        |                        |    |  |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Planski bilans stanja i uspjeha                       |                    |          |                                                                                                                                                                                                                        |                        |    |  |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Poslovni finansijski i ukupni leveridž                |                    |          |                                                                                                                                                                                                                        |                        |    |  |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Plan novčanih tokova                                  |                    |          |                                                                                                                                                                                                                        |                        |    |  |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Finansijsko upravljanje                               |                    |          |                                                                                                                                                                                                                        |                        |    |  |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Finansijsko restrukturiranje                          |                    |          |                                                                                                                                                                                                                        |                        |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Kolokvijum                                            |                    |          |                                                                                                                                                                                                                        |                        |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Seminarski rad                                        |                    |          |                                                                                                                                                                                                                        |                        |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Test                                                  |                    |          |                                                                                                                                                                                                                        |                        |    |  |
| Opterećenje studenata po predmetu:4+2 nedjeljni fond časova                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                       |                    |          |                                                                                                                                                                                                                        |                        |    |  |
| Nedjeljno:<br>Kreditni koeficijent<br>0,267<br>Nedjeljno opterećenje:<br>10,667sata                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                       |                    |          | U semestru:<br>Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati<br>Aktivna nastava: 6 h 15 = 90 sati predavanja i vježbi<br>Kontinualna provjera znanja: 12 sati<br>Završna provjera znanja: 5 sati<br>Samostalni rad: 163 sata |                        |    |  |
| Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisutvo kolokvijuma                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                       |                    |          |                                                                                                                                                                                                                        |                        |    |  |
| Literatura: 1. Prof. dr Ž.Ristić, dr V. Duvnjak, dr D. Grahovac: „Poslovne finansije versus finansijski menadžment” Univerzitet za poslovne studije, Banja Luka, 2011.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                       |                    |          |                                                                                                                                                                                                                        |                        |    |  |

2. James C. Van Horne, John M. Wachowicz, JR.: „Osnovi finansijskog menadžmenta”, Data status, Beograd, 2007.

**Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:** Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.

**Posebna napomena za predmet:** Usklađeno sa standardima EU

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                |                            |    |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|----------------------------|----|--|
| <b>Pun naziv</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                      | <b>MEĐUNARODNA EKONOMIJA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                        |                |                            |    |  |
| <b>Skraćeni naziv</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>Status</b>                                                                                                                        | <b>Semestar</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <b>ESPB</b>    | <b>Fond časova (P+A+L)</b> |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Obavezan                                                                                                                             | V                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 7,0            | 30                         | 30 |  |
| <b>Šifra predmeta</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                      | EK 103                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                |                            |    |  |
| <b>Školska godina od koje se program realizuje</b>                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <b>2009/10</b> |                            |    |  |
| <b>Vrsta i nivo studija, studijski programi:</b> <i>Akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća</i>                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                |                            |    |  |
| <b>Uslovljenost drugim predmetima:</b> <i>Ekonomija korporativnih preduzeća</i>                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                |                            |    |  |
| <b>Ciljevi izučavanja predmeta:</b> <i>Sticanje znanja iz oblasti nastavnog predmeta Međunarodna ekonomija. Izučavanje teorije međunarodne ekonomije na način koji odgovara promenama sa kojima će se sve više suočiti teorija i praksa. Izložiće se načelne i trajne osnove o međunarodnoj ekonomiji.</i> |                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                |                            |    |  |
| <b>Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa :</b><br><i>Studenti su, stečenim znanjem, osposobljeni da razumiju problematiku međunarodne razmjene, naročito uticaj vanjske trgovine na nacionalni dohodak, bilans plaćanja, zaduživanje i privredni razvoj zemalja u globalnom okruženju.</i>            |                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                |                            |    |  |
| <b>Ime i prezime nastavnika i saradnika:</b> <i>U skladu sa odlukom o odgovornim nastavnicima</i>                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                |                            |    |  |
| <b>Metod nastave i savladavanje gradiva:</b> <i>Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja, vid. prez.</i>                                                                                    |                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                |                            |    |  |
| <b>Sadržaj predmeta po sedmicama:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                |                            |    |  |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <i>Osnove međunarodne razmjene</i>                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                |                            |    |  |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <i>Teorije spoljne trgovine (klasične, neoklasične i savremene)</i>                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                |                            |    |  |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <i>Uticaj spoljne trgovine na domaći proizvod</i>                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                |                            |    |  |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <i>Trgovina i trgovinska politika, monopoli, monopolistička konkurencija</i>                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                |                            |    |  |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <i>Platni bilans, pojam i vrste</i>                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                |                            |    |  |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <i>Uravnoteženje platnog bilansa</i>                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                |                            |    |  |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <i>Devizni kurs, pojam, formiranje deviznog kursa i teorije deviznog kursa, devalvacija</i>                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                |                            |    |  |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <i>Devizno tržište</i>                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                |                            |    |  |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <i>Međunarodno kretanje kapitala, oblici karakteristike i motivi</i>                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                |                            |    |  |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <i>Savremeni svjetski međunarodni monetarni sistem</i>                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                |                            |    |  |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <i>Savremeni svjetski monetarni sistem</i>                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                |                            |    |  |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <i>Međunarodni monetarni fond - MMF</i>                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                |                            |    |  |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <i>Svjetska banka</i>                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                |                            |    |  |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <i>Regionalne finansijske organizacije, oblici, karakteristike, EU, CEFTA 2006</i>                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                |                            |    |  |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <i>Novi ekonomski poredak i principi međunarodnih ekonomskih odnosa</i><br><i>Kolokvijum</i><br><i>Seminarski rad</i><br><i>Test</i> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                |                            |    |  |
| <b>Opterećenje studenata po predmetu:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                |                            |    |  |
| <b>Nedjeljno:</b><br><i>Kreditni koeficijent</i><br><i>0,233</i><br><b>Nedjeljno opterećenje:</b><br><i>9,32</i>                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                      | <b>U semestru:</b><br><b><i>Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati</i></b><br><b><i>Aktivna nastava: 4 h 15 = 60 sati predavanja i vježbi</i></b><br><b><i>Kontinualna provjera znanja: 12 sati</i></b><br><b><i>Završna provjera znanja: 5 sati</i></b><br><b><i>Samostalni rad: 133 sata</i></b> |                |                            |    |  |
| <b>Obaveze studenata:</b> <i>Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisustvo kolokvijuma,</i>                                                                                                                                                               |                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                |                            |    |  |
| <b>Literatura:</b> <i>Prof.dr Mehmed Alijagić, Doc.dr Radovan Klincov, Međunarodna ekonomija, Univerzitet za poslovne studije, 2008. ; Salvatore D., Međunarodna ekonomija, Ekonomski fakultet, Beograd, 2009.; Krugman, Obstfeld, Međunarodna ekonomija, MATE, Zagreb, 2007.</i>                          |                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                |                            |    |  |
| <b>Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:</b> <i>Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.</i>                                                                                |                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                |                            |    |  |
| <b>Posebna napomena za predmet:</b> <i>Usklađeno sa standardima EU</i>                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                |                            |    |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                   |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|---------|---------------------|----|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                   | STRATEGIJSKI MENADŽMENT                                                                                                                                                                                                |          |         |                     |    |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                   | Status                                                                                                                                                                                                                 | Semestar | ESPB    | Fond časova (P+A+L) |    |
| SM                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                   | Obavezan                                                                                                                                                                                                               | V        | 8,0     | 60                  | 30 |
| Šifra predmeta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                   | MT305                                                                                                                                                                                                                  |          |         |                     |    |
| Školska godina od koje se program realizuje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                   |                                                                                                                                                                                                                        |          | 2009/10 |                     |    |
| Vrsta i nivo studija, Studijski programi: Akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                   |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| Uslovljenost drugim predmetima: Osnove menadžmenta i preduzetništva                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                   |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| Ciljevi izučavanja predmeta: Sticanje osnovnih znanja iz oblasti strategijskog menadžmenta i preduzetništva, posebno u privrednim organizacijama. Izučavanje teorije i razvoja organizacije, sa aspektima metoda i tehnika u sistemu strateškog planiranja, i implementacije; definisanje i izbor strategija, utvrđivanje strateške vizije, poslovne misije i ciljeva; Misija, ciljevi, upravljanje putem ciljeva. Osnovne karakteristike pojedinih metoda i tehnika, kontrole i strateške kontrole. |                                                                   |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Studenti imaju referentna znanja iz strategijskog menadžmenta. Studenti mogu samostalno da primjenjuju strategijske metode i tehnike za potrebe privredne prakse, stručnih i naučnih istraživanja.                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                   |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa odlukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                   |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja, vid. prez.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                   |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                   |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Pojam i karakteristike strateškog menadžmenta                     |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Proces, faze i koncept strateškog menadžmenta                     |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Utvrđivanje strateške vizije, poslovne misije i ciljeva preduzeća |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Analiza eksternog okruženja                                       |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Analiza internog okruženja                                        |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Definisanje i izbor strategije                                    |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Ključne odrednice pojedinih strategija                            |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Strateški menadžment i njegove tehnike                            |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Operativni menadžment                                             |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Implementacija strategije                                         |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Koncept i karakter strateških promena                             |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Strateška kontrola kao proces i sistem povratne veze              |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Preduzetnički menadžment                                          |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Preduzetničke strategije i taktike; Kolokvijum                    |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Projektni menadžment; Odbrana seminarskih radova                  |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| Opterećenje studenata po predmetu:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                   |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| Nedjeljno:<br>Kreditni koeficijent<br>0,267<br>Nedjeljno opterećenje:<br>10,667                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                   | U semestru:<br>Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati<br>Aktivna nastava: 6 x 15 = 90 sati predavanja i vježbi<br>Kontinualna provjera znanja: 12 sati<br>Završna provjera znanja: 5 sati<br>Samostalni rad: 163 sata |          |         |                     |    |
| Obaveze studenata: aktivnost u toku predavanja, praktična nastava, poslovni slučajevi, kolokvijum, seminarski rad, ispit                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                   |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| Literatura: M.Ferizović; R. Radić: Strateški menadžment; FPS, BL, 2005.<br>R.Radić: Strategijski menadžment ; UPS, BL, 2008.<br>Rothaermel F., Strategic Management: Concepts, McGraw-Hill/Irwin; 2 edition, 2014.                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                   |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                   |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| Posebna napomena za predmet: Usklađeno sa standardima EU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                   |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                  |                                                      |          |         |                     |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|----------|---------|---------------------|----|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                  | MARKETING                                            |          |         |                     |    |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                  | Status                                               | Semestar | ESPB    | Fond časova (P+A+L) |    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                  | Obavezan                                             | V        | 7,0     | 30                  | 30 |
| Šifra predmeta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                  | MK 804                                               |          |         |                     |    |
| Školska godina od koje se program realizuje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                  |                                                      |          | 2009/10 |                     |    |
| Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                  |                                                      |          |         |                     |    |
| Uslovljenost drugim predmetima: Predmet nije uslovljen drugim kolegijem                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                  |                                                      |          |         |                     |    |
| Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj predmeta je da ce studenti prvenstveno upoznaju sa suštinom marketinga kao jedne savremene poslovne filozofije, koja treba da bude način razmišljanja u cjelokupnoj kompaniji i na taj način doprinosi uspjehnosti. Dakle, važno da studenti marketing dožive kao način razmišljanja koji za cilj ima da potrošaču obezbijedi zadovoljstvo, a kompaniji profit. Marketing ne treba da bude cilj sam sebi, već treba da kompaniji obezbijedi rast i razvoj, a to znači da svi zaposleni moraju poznavati njegove principe i raditi u skladu sa njima. Pored toga, kroz premet će se studenti upoznati i sa mogućnostima primjene marketinga kako u proizvodnim i uslužnim preduzećima, tako i u neprofitnom sektoru. |                                                                                                                                                                                                                  |                                                      |          |         |                     |    |
| Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Nakon savladavanja gradiva iz predmeta marketing, studenti će biti upoznati sa teorijom i značajem marketinga, ali i savladati vještine njegove implementacije kako u preduzeća, tako i u neprofitni sektor. Biće osposobljeni da prihvatanjem jednog novog načina razmišljanja doprinose razvoju preduzeća u kojima budu zaposleni, ali i da se ravnopravno uključe na tržište rada. Usvajanjem znanja iz marketinga, studenti će biti konkurentni na bilo kom tržištu, ali biti i osposobljeni da ovu disciplinu dalje proučavaju sa teorijskog aspekta.                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                  |                                                      |          |         |                     |    |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa odlukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                  |                                                      |          |         |                     |    |
| Metod nastave i savladavanje gradiva:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                  |                                                      |          |         |                     |    |
| Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, simulacije, kreativne radionice, analiza slučajeva iz prakse, projektni zadatak, referati i eseji; izrada marketing plana                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                  |                                                      |          |         |                     |    |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                  |                                                      |          |         |                     |    |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Uvod u predmet i ciljevi predmeta;<br>Marketing – kreiranje vrijednosti i zadovoljstva (Definicija marketinga i suština kao pristupa poslovanju, Pojam i vrste tržišta, Uloga u savremenim tržišnim ekonomijama) |                                                      |          |         |                     |    |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Strateško planiranje marketinga, Marketing proces; Marketing okruženje                                                                                                                                           |                                                      |          |         |                     |    |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Istraživanje marketinga i marketing informacioni sistem                                                                                                                                                          |                                                      |          |         |                     |    |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Ponašanje potrošača i proces odlučivanja u kupovini                                                                                                                                                              |                                                      |          |         |                     |    |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Poslovna tržišta i ponašanje poslovnih kupaca                                                                                                                                                                    |                                                      |          |         |                     |    |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Tržišno segmentiranje, izbor ciljnih tržišta i pozicioniranje                                                                                                                                                    |                                                      |          |         |                     |    |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Razvoj marketing miksa<br>Pojam proizvoda i Strategije proizvoda, usluge i marke                                                                                                                                 |                                                      |          |         |                     |    |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Pojam cijene i Formiranje i strategije cijena                                                                                                                                                                    |                                                      |          |         |                     |    |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Kanali distribucije i upravljanje lancem isporuke<br>Veleprodaja i maloprodaja                                                                                                                                   |                                                      |          |         |                     |    |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Strategije integrisane marketing komunikacije<br>Masovne komunikacije (Oglašavanje, Odnosi s janošću i Unapređenje prodaje)                                                                                      |                                                      |          |         |                     |    |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Strategije integrisane marketing komunikacije<br>Lične komunikacije (Lična prodaja i Direktni marketing)                                                                                                         |                                                      |          |         |                     |    |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Kreiranje konkurentskih prednosti i konkurentske strategije                                                                                                                                                      |                                                      |          |         |                     |    |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Specifičnosti marketinga u neprofitnom sektoru                                                                                                                                                                   |                                                      |          |         |                     |    |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Specifičnost marketinga u uslugama                                                                                                                                                                               |                                                      |          |         |                     |    |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Marketing - društvena odgovornost i etika<br>Kolokvijum<br>Seminarski radovi<br>Završno predavanje                                                                                                               |                                                      |          |         |                     |    |
| Opterećenje studenata po predmetu:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                  |                                                      |          |         |                     |    |
| Nedjeljno:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                  | Usemestru:                                           |          |         |                     |    |
| Kreditni koeficijent                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                  | Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati              |          |         |                     |    |
| 0,233                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                  | Aktivna nastava 4 h 15 = 60 sati predavanja i vježbi |          |         |                     |    |
| Nedjeljno opterećenje:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                  | Kontinualna provjera znanja: 12 sati                 |          |         |                     |    |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|
| 9,32                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>Završna provjera znanja: 5 sati</b><br><b>Samostalni rad: 133 sata</b> |
| <b>Obaveze studenata:</b><br>Studenti su obavezni da prisustvuju predavanjima i vježbama. Pored toga, studenti su obavezni da urade seminarski rad koji, ustvari, predstavlja izradu marketing plana. Seminarski rad se radi u parovima. Izrađuje se za preduzeće koje odredi predmetni nastavnik. Nastavnik na vježbama obučava studente kako se radi marketing plan. Ova aktivnost za cilj ima da studente osposobi da izrade marketing plan za zadato preduzeće, da razviju sposobnost timskog rada, te da pravilno rad prezentuju. Upravo iz prirode predmeta proizilazi da student na predmetu marketing treba da savlada ove vještine, te je i prezentacija rada uz <i>power point</i> prezentaciju obavezna. Nastavnik, eventualno, umjesto marketing plana kao zadatu temu može postaviti i plan istraživanja tržišta. Ujedno studenti aktivno učestvuju u kreativnim radionicama, rješavanju slučajeva iz prakse, simulacijama i diskusijama na vježbama, te izrađuju domaće zadaće. Polaganje kolokvijuma je preduslov za pristupanje završnom ispitu. |                                                                           |
| <b>Literatura:</b><br>Tihi B., Čičić M., Brkić N., redaktori, <i>Marketing</i> , Ekonomski fakultet Sarajevo, 2012.<br>Kotler F., <i>Marketing</i> , MATE, Zagreb., 2006.<br>Klincov R., <i>Marketing</i> , Univerzitet za poslovne studije, Banja Luka, 2011                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                           |
| <b>Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:</b> <i>Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                           |
| <b>Posebna napomena za predmet:</b> <i>Usklađeno sa standardima EU</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                           |



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                |                                    |         |                     |    |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|---------|---------------------|----|--|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                | PROJEKTN I INVESTICIONI MENADŽMENT |         |                     |    |  |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Status                                                                                                                                                                                                         | Semestar                           | ESPB    | Fond časova (P+A+L) |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Izborni                                                                                                                                                                                                        | V                                  | 8,0     | 60                  | 30 |  |
| Šifra predmeta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                | MT324                              |         |                     |    |  |
| Školska godina od koje se program realizuje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                |                                    | 2009/10 |                     |    |  |
| Vrsta i nivo studija: akademski, prvi ciklus ,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                |                                    |         |                     |    |  |
| Studijski programi: Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                |                                    |         |                     |    |  |
| Uslovljenost drugim predmetima: Osnove menadžmenta i preduzetništva; Osnove finansijskog menadžmenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                |                                    |         |                     |    |  |
| Ciljevi izučavanja predmeta: Sticanje znanja iz oblasti ekonomije nastavnog predmeta Projektni i investicioni menadžment. Izučavanje teorije, organizacije, metodologije izrade investicionog projekta koji odgovara promjenama sa kojima će se sve više suočiti teorija i praksa. Izučavanje projektnog menadžmenta, osnovni pojmovi i vrste projekata, planiranje ciljeva projekta, planiranje projekta, tehnike planiranja projekta, analiza rizika, koncept upravljanja projektom, planiranje realizacije projekta, preispitivanje i poboljšanje projekta. Izložice se načelne i trajne osnove investicionog projekta kao i sistema za izradu projekta, analiza kapaciteta u investicionom programu, provjera mogućnosti kapaciteta u proizvodnom programu, fond radnog vremena proizvodne opreme, izračunavanje praga ekonomičnosti korišćenja kapaciteta. Ocjena namjeravanog projekta investiranja (ekonomsko-finansijska ocjena investicionog projekta, ocjena razvojnih mogućnosti i ekonomske sposobnosti investitora, analiza tržišta), plan kadrova u investicionom menadžmentu, definisanje programa proizvodnje i usluga, definisanje organizacije rada, zaštita životne okoline, plan bilansa uspjeha i bilansa stanja, termin plan i investiciona ulaganja, tehnika mrežnog planiranja. Komercijalna isplativost. Analiza isplativosti investicija (statičke i dinamičke metode). Finansijska analiza (analiza likvidnosti i analiza strukture kapitala). Rizik pri investicionom odlučivanju. Cost-benefit analiza u ocjeni investicionog odlučivanja, i sl.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                |                                    |         |                     |    |  |
| Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Studenti koji odslužaju predmet i savladaju materiju iz Projektnog i investicionog menadžmenta osposobljeni su da ovladaju izučavanje projektnog menadžmenta, osnovni pojmovi i vrste projekata, bilaniranje ciljeva projekta, planiranje projekta, tehnike planiranja projekta, analiza rizika, koncept upravljanja projektom, planiranje realizacije projekta, preispitivanje i poboljšanje projekta. Osposobljeni su za načelne i trajne osnove investicionog projekta kao i sistema za izradu projekta, analiza kapaciteta u investicionom programu, provjera mogućnosti kapaciteta u proizvodnom programu, fond radnog vremena proizvodne opreme, izračunavanje praga ekonomičnosti korišćenja kapaciteta, ocjeni namjeravanog projekta investiranja (ekonomsko-finansijska ocjena investicionog projekta, ocjeni razvojnih mogućnosti i ekonomskoj sposobnosti investitora, analizi tržišta), planu kadrova u investicionom menadžmentu, definisanje programa proizvodnje i usluga, definisanje organizacije rada, zaštita životne okoline, plan bilansa uspjeha i bilansa stanja, termin plan i investiciona ulaganja, tehnika mrežnog planiranja. Studenti su osposobljeni da mogu iskazati komercijalnu isplativost, analiza isplativosti investicija (statičke i dinamičke metode), finansijsku analiza (analiza likvidnosti i analiza strukture kapitala), rizik pri investicionom odlučivanju, Cost-benefit analizu u ocjeni investicionog odlučivanja, i sl. Studenti mogu svoje znanje i razumijevanje iz Projektnog i investicionog menadžmenta primjeniti na način koji pokazuje profesionalan pristup njihovom radu ili struci, i posjeduju sposobnosti koje se obično demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rješavanja problema unutar datog polja studija. Imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke , da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, naučnim i etičkim pitanjima. Mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rješenja i stručnoj i nestručnoj publici, a istovremeno su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti. |                                                                                                                                                                                                                |                                    |         |                     |    |  |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                |                                    |         |                     |    |  |
| Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja,video prezentacija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                |                                    |         |                     |    |  |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                |                                    |         |                     |    |  |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Projektni menadžment, Osnovni pojmovi i vrste projekata, Planiranje ciljeva projekta                                                                                                                           |                                    |         |                     |    |  |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Planiranje projekta, Tehnike planiranja projekta, Analiza rizika                                                                                                                                               |                                    |         |                     |    |  |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Koncept upravljanja projektom, Planiranje realizacije projekta                                                                                                                                                 |                                    |         |                     |    |  |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Preispitivanje i poboljšanje projekta, Procjena vrijednosti kapitala, Procjena vrijednosti imovine                                                                                                             |                                    |         |                     |    |  |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Razvoj i značaj investicionih projekata, Vrste investicionih projekata, Pojam i vrste tehničke dokumentacije, Definisanje investicionog menadžmenta                                                            |                                    |         |                     |    |  |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Sadržaj investicionog projekta, Analiza razvojnih mogućnosti investitora, Tehnološki projekat, Građevinski dio investicionog projekta                                                                          |                                    |         |                     |    |  |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Analiza lokacije, Projekat organizacije, Plan ukupnih finansijsko-investicionih ulaganja, Konstrukcija finansiranja, Obračun ukupnog prihoda, Obračun ukupnih materijalnih troškova, Obračun amortizacije      |                                    |         |                     |    |  |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Obračun ličnih dohodaka, Prikaz projekcije bilansa uspjeha, Finansijski tok projekta, Ekonomski tok projekta, Društveni tok projekta, Dokumentacija kao obavezan pratilac investicionih projekata              |                                    |         |                     |    |  |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Analiza kapaciteta u investicionom programu, Provjera mogućnosti kapaciteta u proizvodnom programu, Fond radnog vremena proizvodne opreme, Izračunavanje praga ekonomičnosti korišćenja kapaciteta             |                                    |         |                     |    |  |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Tehnika mrežnog planiranja, Ocjena namjeravanog projekta investiranja (ekonomsko-finansijska ocjena investicionog projekta, ocjena razvojnih mogućnosti i ekonomske sposobnosti investitora,analiza tržišta)   |                                    |         |                     |    |  |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Plan kadrova u investicionom menadžmentu, Definisanje programa proizvodnje i usluga, Definisanje organizacije rada, Zaštita životne okoline, Plan bilansa uspjeha i bilansa stanja, Termin plan i investiciona |                                    |         |                     |    |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                            | <i>ulaganja</i>                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                         | <i>Rizik pri investicionom odlučivanju, Cost-benefit analiza u ocjeni investicionog odlučivanja, Priprema i vrednovanje projekata, Pristup vrednovanju projekata, Vrednovanje investicionih projekata</i>                                                        |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                         | <i>Komercijalna isplativost, Analiza isplativosti investicija (statičke i dinamičke metode), Finansijska analiza (analiza likvidnosti i analiza strukture kapitala)</i>                                                                                          |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                         | <i>Nacionalna isplativost investicije,</i>                                                                                                                                                                                                                       |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                         | <i>Vrednovanje komercijalne i nacionalne isplativosti u uslovima neizvjesnosti, Poslovni rizik i poslovni leveridž<br/>Kolokvijum<br/>Seminarski rad<br/>Test</i>                                                                                                |
| <b>Opterećenje studenata po predmetu:</b>                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Nedjeljno:</b><br><i>Kreditni koeficijent</i><br>0,267<br><b>Nedjeljno opterećenje:</b><br>10,667 sati                                                                                                                                                  | <b>U semestru:</b><br><b>Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati</b><br><b>Aktivna nastava: 6 x 15 = 90 sati predavanja i vježbi</b><br><b>Kontinualna provjera znanja: 12 sati</b><br><b>Završna provjera znanja: 5 sati</b><br><b>Samostalni rad: 163 sata</b> |
| <b>Obaveze studenata:</b> <i>Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisustvo kolokvijuma</i>                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Literatura:</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Šušić, I., <i>Projektni i investicioni menadžment</i>, UPS, Banja Luka, 2009.</li> <li>2. Radić, R., Panić, P., <i>Projektni i investicioni menadžment</i>, UPS, Banja Luka, 2006.</li> </ol> |                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:</b> <i>Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.</i>                                |                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Posebna napomena za predmet:</b> <i>Usklađeno sa standardima EU</i>                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------------------|----|--|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                               | KRIZNI MENADŽMENT I UPRAVLJANJE KONFLIKTIMA                                                                                                                                                                            |         |                     |    |  |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Status                                                                                        | Semestar                                                                                                                                                                                                               | ESPB    | Fond časova (P+A+L) |    |  |
| KMiUK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Izborni                                                                                       | V                                                                                                                                                                                                                      | 8,0     | 60                  | 30 |  |
| Šifra predmeta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                               | MT310                                                                                                                                                                                                                  |         |                     |    |  |
| Školska godina od koje se program realizuje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                        | 2009/10 |                     |    |  |
| Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Uslovljenost drugim predmetima: Upravljanje ljudskim resursima; Upravljanje događajima.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Ciljevi izučavanja predmeta:Sticanje znanja iz oblasti poslovne kulture- značenja izraza kultura, komunikologije, verbalne i neverbalne komunikacije, rješavanja konflikata, kultura uspostavljanja poslovnog kontakta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa :<br>Nakon uspješnog usvajanja sadržaja ovog predmeta studenti će moći da pravilno postupaju u kriznim situacijama i da upravljaju konfliktima. Očekivani ishodi će biti naročito izražni kroz upoznavanje teorije kriznog menadžmenta i rješavanje konflikata uz primjenu poslovne kulture. Kroz strategiju kriznog menadžmenta naučiće kako da spremno dočekaju krizu, kako da brzo izađu iz nje kroz revitalizaciju organizacije vodeći računa o internom i eksternom okruženju, a posebno kako da daju značaj ljudskim resursima u kriznim i konfliktnim situacijama. |                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa odlukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja,vid. prez.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Teorija kriznog menadžmenta – rješavanje konflikta i poslovna kultura,                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Unutrašnji konflikti, interpersonalni konflikti,                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Konflikti na relaciji menadžer – radnik i konflikti sa strancima                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Rješavanje konflikta u malim grupama, pojam, prednosti, nedostaci, tipovi konflikata u grupi, |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Stilovi razrješavanja konflikata u malim grupama,                                             |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Vođenje pregovora.                                                                            |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Krizni menadžment i organizaciono ponašanje                                                   |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Interkulturni menadžment,                                                                     |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Strategija kriznog menadžmenta multinacionalnih korporacija                                   |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Prestrukturiranje proizvodnih programa,                                                       |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Novi programi zapošljavanja,                                                                  |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Prekvalifikacija i obuka kadrova.                                                             |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Strategija izlaženja iz krize,                                                                |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Marketinška revitalizacija firme.                                                             |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Važnost ljudskih resursa u kriznim situacijama i upravljanju konfliktima                      |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Kolokvijum-i<br>Seminarski rad + esej<br>Test                                                 |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Opterećenje studenata po predmetu: 4+2 nedeljno                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Nedjeljno:<br>Kreditni koeficijent<br>0,267<br>Nedjeljno opterećenje:<br>10.667 sata                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                               | U semestru:<br>Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati<br>Aktivna nastava: 6 h 15 = 90 sati predavanja i vježbi<br>Kontinualna provjera znanja: 12 sati<br>Završna provjera znanja: 5 sati<br>Samostalni rad: 163 sata |         |                     |    |  |
| Obaveze studenata:Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisutvo kolokvijuma,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |

**Literatura:**

*Dr Duško Vejnović (2007), Krizni menadžment i upravljanje konfliktima, Univerzitet za poslovne studije, Banja Luka.*

*Zrnić, M., Šušnjar V. (2008), Organizaciono ponašanje – osnove kreativnog menadžmenta, BLC – Besjeda, Banja Luka.*

**Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:** *Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.*

**Posebna napomena za predmet:** *Usklađeno sa standardima EU*

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |         |                     |    |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|---------|---------------------|----|--|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | BERZE I BERZANSKO POSLOVANJE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |          |         |                     |    |  |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Status                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Semestar | ECTS    | Fond časova (P+A+L) |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | obavezni                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | VI       | 7,0     | 30                  | 30 |  |
| Šifra predmeta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | AC625                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |          |         |                     |    |  |
| Školska godina od koje se program realizuje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          | 2009/10 |                     |    |  |
| Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |         |                     |    |  |
| Uslovljenost drugim predmetima: Poslovne finansije                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |         |                     |    |  |
| Ciljevi izučavanja predmeta:<br>Osposobljavanje studenata za primenu praktičnih znanja i vještina u oblasti berza i berzanskog poslovanja, odnosno da im omogući sticanje neophodnih znanja kako bi uspješno mogli obavljati složenije poslove iz navedenih oblasti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |         |                     |    |  |
| Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa:<br>Kvalifikacije koje označavaju završetak prvog ciklusa dodeljuju se studentima koji su pokazali znanje i razumevanje u polju studije problematike berzi i berzanskog poslovanja, koja se nadograđaju na opšte srednje obrazovanje iz predmeta finansije, i obično na nivou koji korišćenjem naprednih udžbenika iz dotičnog predmeta uključuje akademske aspekte koji se studentima daju putem primarnog znanja izabranog polja studija. Studenti svoje stečeno znanje i razumevanje problematike mogu primenjivati na način na koji pokazuje profesionalni pristup nivoa rada i struci, i poseduju sposobnosti koja se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rešavanja problema unutar datog polja studiranja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, finansijskim, naučnim i etičkim pitanjima. Studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rešenja ka stručnoj publici iz oblasti berzi i berzanskog poslovanja. Studenti su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti u struci i naučno-istraživačkom radu sa stanovišta kompetencija i veština stečenih u okviru kvalifikacija prvog ciklusa. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |         |                     |    |  |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa odlukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |         |                     |    |  |
| Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja, video prezentacija.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |         |                     |    |  |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |         |                     |    |  |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Finansijske institucije . Pojam i struktura finansijskog tržišta , Instrumenti na finansijskom tržištu ,Vrste transakcija na finansijskom tržištu,, Nalozi na finansijskom tržištu, Hartije od vrijednosti – pojam, obilježja i klasifikacija                                                                                                             |          |         |                     |    |  |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Akcije (akcije)- pojam i vrste akcija (obične i preferencijalne, knjigovodstvena, nominalna i tržišna vrijednost akcije, Vrednovanje akcije, Prosjeci cijena akcija , Dow Jones prosjek , Indeksi cijena akcija , Cijena akcija i njeno izračunavanje , Metode analize akcija, Obveznice – pojam, karakteristike i vrste obveznica, Vrednovanje obveznica |          |         |                     |    |  |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Derivati vrijednosnih papira - Fjučersi – Vrednovanje fjučersa Opcije – Osnovni termini u prometu sa opcijama, Vrste opcija , Vrednovanje opcija                                                                                                                                                                                                          |          |         |                     |    |  |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Upravljanje portfeljom hartija od vrijednosti )očekivani prinos i očekovani rizik, Markovičeva teorija upravljanja portfeljom, diverzifikacija portfelja, karakteristični pravac, CAPM model.                                                                                                                                                             |          |         |                     |    |  |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Pojam i definicija berze – istorijski razvoj berze, Vrste (podjela) berzi, Tradicionalne berze, Berze sa razdvojenim vlasništvom i pravom na trgovanje, Neprofitne i profitne berze,Članovi berze i organizacija berze                                                                                                                                    |          |         |                     |    |  |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Funkcija (zadaci) berze, Vrste (podjela) berzanskih poslova Berzanski posrednici, Izbor brokera – pravila i postupak, Osnivanje berzanskih posrednika, Obaveze berzanskih posrednika                                                                                                                                                                      |          |         |                     |    |  |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Sistemi berzanskog posredovanja, Utvrđivanje berzanskog kursa, Berzanski izvještaji – berzanske kotacije. Metode kotiranja.                                                                                                                                                                                                                               |          |         |                     |    |  |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Čitanje berzanskih izvještaja , Uvođenje efekata na berzu, Berzanski indeksi                                                                                                                                                                                                                                                                              |          |         |                     |    |  |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Poznate svjetske berze – karakteristike, sistemi i načini poslovanja.                                                                                                                                                                                                                                                                                     |          |         |                     |    |  |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Terminski berzanski poslovi, Pojam i obilježja terminskih poslova, Izvori špekulacija i špekulanti, Hedžeri , Vrste terminskih poslova , Bezuslovnih (fiksni) terminski poslovi , Uslovni terminski poslovi.                                                                                                                                              |          |         |                     |    |  |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Ostala terminska tržišta, Terminska tržišta stranim valutama, Terminska tržišta kamatnih stopa, Terminska tržišta za berzanske indekse.                                                                                                                                                                                                                   |          |         |                     |    |  |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Robne berze, Vrste poslova na robnim berzama, Vrste i kategorizacija roba na robnim berzama,Terminski ugovor, Mehanizam trgovanja terminskim ugovorima, Hedžing poslovi na robnim berzama.                                                                                                                                                                |          |         |                     |    |  |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Vanberzansko trgovanje, Trgovanje preko šaltera (OTC trgovanje) NASDAQ                                                                                                                                                                                                                                                                                    |          |         |                     |    |  |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | -Berze u Bosni i Hercegovini, Sarajevska berza (SASE), Banjalučka berza (BLSE), Berzanska kotacija ,Praćenje trgovanja, Tržišni segmenti na Banjalučkoj berzi, Kriterijumi za uvrštenje obveznica, Slobodno berzansko tržište, Troškovi trgovanja i listinga, postupak u brokerskoj kući ako želite da kupite                                             |          |         |                     |    |  |

|                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                               | akcije na Banjalučkoj berzi, Način trgovanja                                                   |                                                                                                                                                                                                                        |
| 15                                                                                                                                                                                                            | Zakonska regulacija rada Banjalučke berze i prometa hartija od vrijednosti u Republici Srpskoj |                                                                                                                                                                                                                        |
|                                                                                                                                                                                                               | Seminarski rad                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                        |
|                                                                                                                                                                                                               | Kolokvijum                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                        |
|                                                                                                                                                                                                               | Test                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                        |
| Opterećenje studenata po predmetu:                                                                                                                                                                            |                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                        |
| Nedjeljno:<br>Kreditni koeficijent<br>0,233<br>Nedjeljno opterećenje:<br>9,32 sati                                                                                                                            |                                                                                                | U semestru:<br>Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati<br>Aktivna nastava: 4 x 15 = 60 sati predavanja i vježbi<br>Kontinualna provjera znanja: 12 sati<br>Završna provjera znanja: 5 sati<br>Samostalni rad: 133 sata |
| Obaveze studenata:                                                                                                                                                                                            |                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                        |
| Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisustvo kolokvijuma,                                                                                                   |                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                        |
| Literatura:                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                        |
| S. Komazec i Ž. Ristić, Finansijska tržišta i berzanski menadžment, Etnostil, Beograd, 2010.<br>Petrović, P. Berze i berzansko poslovanje, Prometej, Zemun, 2009.                                             |                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                        |
| Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod. |                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                        |
| Posebna napomena za predmet: Usklađeno sa standardima EU                                                                                                                                                      |                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                        |

|                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|---------|---------------------|----|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                | PROIZVODNI I USLUŽNI MENADŽMENT                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                | Status                                                                                                                                                                                                                 | Semestar | ESPB    | Fond časova (P+A+L) |    |
| PUM                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                | Obavezni                                                                                                                                                                                                               | VI       | 8       | 60                  | 30 |
| Šifra predmeta                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                | MT322                                                                                                                                                                                                                  |          |         |                     |    |
| Školska godina od koje se program realizuje                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                        |          | 2009/10 |                     |    |
| Vrsta i nivo studija: Akademski, prvi ciklus                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| Studijski programi: Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| Uslovljenost drugim predmetima: Osnove menadžmenta i preduzetništva; Osnove finansijskog menadžmenta.                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| Ciljevi izučavanja predmeta: Sticanje osnovnih znanja iz oblasti proizvodnog i uslužnog menadžmenta.                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Studenti imaju znanja o organizaciji proizvodne i uslužne djelatnosti. Studenti imaju kompetencije da projektuju jednostavnije podfunkcije organizacije proizvodnje ili usluga. |                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa odlukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja, vid. prez                    |                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| 1                                                                                                                                                                                                                           | Preduzeće, pojam i vrste preduzeća, preduzeće kao sistem, poslovne funkcije preduzeća. Proizvod. Proizvodnja. Proizvodna funkcija. Menadžment proizvodnje. Robna i uslužna proizvodnja. Proizvodnja kao proizvodni sistem. Tipovi proizvodnje. |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| 2                                                                                                                                                                                                                           | Strategijsko planiranje proizvodnje. Vrste planiranja. Proces planiranja. Strategije planiranja proizvodnje.                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| 3                                                                                                                                                                                                                           | Kvalitet proizvodnje. Razvoj teorije i prakse u oblasti kvaliteta. Savremeni pristupi kvalitetu. Upravljanje kvalitetom prema standardima serije ISO 9000 :2000. Upravljanje totalnim kvalitetom (TQM).                                        |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| 4                                                                                                                                                                                                                           | Proizvodni program. Izbor proizvodnog programa. Razvoj novog proizvoda. Inovativnost.                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| 5                                                                                                                                                                                                                           | Dizajniranje procesa proizvodnje. Izbor procesa. Tok materijala.                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| 6                                                                                                                                                                                                                           | Tehnologija. Osnovi tehnologije. Principi grupne i tipske tehnologije.                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| 7                                                                                                                                                                                                                           | Prostorni raspored sredstava za rad. Raspored sredstava sa fiksnom pozicijom. Raspored sredstava za rad u grpama po vrsti obrade. Raspored sredstava za rad po vrsti. Prilagodljiva sredstva za rad. Oblikovanje rasporeda sredstava za rad.   |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| 8                                                                                                                                                                                                                           | Zalihe. Vrste zaliha. Nedovršena proizvodnja. Troškovi održavanja zaliha. Upravljanje zalihama.                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| 9                                                                                                                                                                                                                           | Operativno planiranje i terminiranje. Operativno planiranje proizvodnje. Planiranje kapaciteta. Planiranje radne snage. Planiranje materijala. Agregatno planiranje. Planiranje alata. Terminiranje.                                           |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| 10                                                                                                                                                                                                                          | Obezbeđivanje uslova za proizvodnju. Obezbeđivanje radnih mjesta alatom, reprodukcioni i potrošnim materijalom. Unutrašnji transport. Obezbeđivanje raspoloživosti sredstava za rad.                                                           |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| 11                                                                                                                                                                                                                          | Upravljanje proizvodnjom. Lansiranje proizvodnje. Praćenje realizacije proizvodnje. Informacioni sistem za upravljanje proizvodnjom. Organizovanje radne snage. Kontrola i regulacija performansi.                                             |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| 12                                                                                                                                                                                                                          | Savremeni sistemi proizvodnje. „Just in Time“ proizvodnja. Računarom integrisani proces proizvodnje (CIM).                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| 13                                                                                                                                                                                                                          | Savremene tehnologije. Savremene energetske tehnologije. Savremeni materijali.                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| 14                                                                                                                                                                                                                          | Globalizacija proizvodnje. Međunarodna proizvodnja. Proizvodnja u klasterima.                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| 15                                                                                                                                                                                                                          | Menadžment usluga. Doprinos poslovnih usluga u uslužnoj ekonomiji. Menadžment usluga. Komponente usluge. Opšte karakteristike usluga. Trendovi u razvoju uslužnog sektora. Kolokvijum<br>Seminarski rad<br>Test                                |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| Opterećenje studenata po predmetu:                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| Nedjeljno:<br>Kreditni koeficijent<br>0,267<br>Nedjeljno opterećenje:<br>10,667 sati                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                | U semestru:<br>Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati<br>Aktivna nastava: 6 h 15 = 90 sati predavanja i vježbi<br>Kontinualna provjera znanja: 12 sati<br>Završna provjera znanja: 5 sati<br>Samostalni rad: 163 sata |          |         |                     |    |
| Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisustvo kolokvijuma,                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |
| Literatura:                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                        |          |         |                     |    |

*Radoja Radić: Proizvodni i uslužni menadžment, UPS 2009. Banjaluka.*

**Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:** *Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.*

**Posebna napomena za predmet:** *Usklađeno sa standardima EU*



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                             |                                                       |         |                     |    |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|---------|---------------------|----|--|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                             | MENADŽMENT MALIH I SREDNJIH PREDUZEĆA                 |         |                     |    |  |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Status                                                                                      | Semestar                                              | ESPB    | Fond časova (P+A+L) |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Obavezan                                                                                    | VI                                                    | 7,0     | 30                  | 30 |  |
| Šifra predmeta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                             | MT323                                                 |         |                     |    |  |
| Školska godina od koje se program realizuje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                             |                                                       | 2009/10 |                     |    |  |
| Vrsta i nivo studija: Akademski, prvi ciklus,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                             |                                                       |         |                     |    |  |
| Studijski programi: Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                             |                                                       |         |                     |    |  |
| Uslovljenost drugim predmetima: Osnove menadžmenta i preduzetništva; Osnove finansijskog menadžmenta.                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                             |                                                       |         |                     |    |  |
| Ciljevi izučavanja predmeta: Sticanje osnovnih znanja iz oblasti poslovanja malih i srednjih preduzeća kao menadžmenta i preduzetništva, posebno u privrednim organizacijama. Izučavanje principa teorije i razvoja organizacije malih i srednjih preduzeća, sistema osnivanja, razvoja i unapređenja poslovanja te upoznavanje sa specifičnim strategijama i postupcima vođenja malih i srednjih preduzeća. |                                                                                             |                                                       |         |                     |    |  |
| Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Studenti imaju znanja o ulozi i značaju MSP kod nas i u svijetu. Studenti su stekli kompetencije da projektuju jednostavnije oblike franšizinga, biznis plana, sistem klastera i da učestvuju u konsalting timovima.                                                                                                                                            |                                                                                             |                                                       |         |                     |    |  |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa odlukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                             |                                                       |         |                     |    |  |
| Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja, vid. prez.                                                                                                                                                                                                    |                                                                                             |                                                       |         |                     |    |  |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                             |                                                       |         |                     |    |  |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Pojmnovno razmatranje malog, srednjeg i velikog biznisa; istorijski aspekt razvoja MSP      |                                                       |         |                     |    |  |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Mesto i uloga MSP u svetskoj privredi; MSP u SAD –u, Japanu i Kini                          |                                                       |         |                     |    |  |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Mala i srednja peduzeća u Evropskoj Uniji                                                   |                                                       |         |                     |    |  |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | MSP u Italiji, Francuskoj, Nemačkoj i Velikoj Britaniji                                     |                                                       |         |                     |    |  |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | MSP u Češkoj, Slovačkoj, Poljskoj i Mađarskoj                                               |                                                       |         |                     |    |  |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | MSP u zemljama tranzicije; MSP u BiH, Srbiji, Hrvatskoj, Sloveniji...                       |                                                       |         |                     |    |  |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Analiza stanja MSP u Republici Srpskoj                                                      |                                                       |         |                     |    |  |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Identifikacija potencijala za razvoj MSP u Republici Srpskoj                                |                                                       |         |                     |    |  |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Oblici organizacije biznisa i strategije upravljanja malim i srednjim preduzećima           |                                                       |         |                     |    |  |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Franšizing kao strategija rasta MSP                                                         |                                                       |         |                     |    |  |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Preduzetništvo; upravljanje i strategija razvoja MSP                                        |                                                       |         |                     |    |  |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Biznis plan i osnovna obeležja MSP                                                          |                                                       |         |                     |    |  |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Saradnja MSP sa velikim preduzećima; klasteri; mehanizam institucija za podršku razvoja MSP |                                                       |         |                     |    |  |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Informaciono komunikacione tehnologije malih i srednjih preduzeća                           |                                                       |         |                     |    |  |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Konsalting za mala i srednja preduzeća                                                      |                                                       |         |                     |    |  |
| Opterećenje studenata po predmetu:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                             |                                                       |         |                     |    |  |
| Nedjeljno:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                             | U semestru:                                           |         |                     |    |  |
| Kreditni koeficijent                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                             | Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati               |         |                     |    |  |
| 0,233                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                             | Aktivna nastava: 4 x 15 = 60 sati predavanja i vježbi |         |                     |    |  |
| Nedjeljno opterećenje:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                             | Kontinualna provjera znanja: 12 sati                  |         |                     |    |  |
| 9,32                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                             | Završna provjera znanja: 5 sati                       |         |                     |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                             | Samostalni rad: 133 sata                              |         |                     |    |  |
| Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisutvo kolokvijuma,                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                             |                                                       |         |                     |    |  |
| Literatura: Dr r.Radić: Menadžment malih i srednjih preduzeća, UPS, Banja Luka, 2007.<br>Grupa autora: Poslovni programi za mala i srednja preduzeća, MNIT Srbije, Beograd, 2000.<br>Dr R. Jojić: Menadžment malih i srednjih preduzeća, Ekonomski fakultet. I. Sarajevo, 2009.                                                                                                                              |                                                                                             |                                                       |         |                     |    |  |
| Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.                                                                                                                                                                                                 |                                                                                             |                                                       |         |                     |    |  |
| Posebna napomena za predmet: Usklađeno sa standardima EU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                             |                                                       |         |                     |    |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                           |                                  |          |         |                     |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|----------|---------|---------------------|----|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                           | MENADŽMENT INFORMACIONIH SISTEMA |          |         |                     |    |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                           | Status                           | Semestar | ESPB    | Fond časova (P+A+L) |    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                           | Obavezan                         | VI       | 8,0     | 60                  | 30 |
| Šifra predmeta:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                           | IT 202                           |          |         |                     |    |
| Školska godina od koje se program realizuje:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                           |                                  |          | 2009/10 |                     |    |
| Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                           |                                  |          |         |                     |    |
| Uslovljenost drugim predmetima: Poslovna informatika                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                           |                                  |          |         |                     |    |
| Ciljevi izučavanja predmeta:<br><i>Upoznavanje studenata sa primjenom informacionih tehnologija u savremenom poslovanju ;razvojem informacionih sistema; odlučivanjem u poslovnim sistemima; informacionim sistemima u menadžmentu. Studenti trebaju da ovladaju informacionim sistemima menadžmenta; poslovanjem u digitalnoj ekonomiji; primjenom informacionih tehnologija u savremenom poslovanju; elektronskim poslovanjem; modelima elektronskog poslovanja; elektronskim bankarstvom; odlučivanje u poslovnim sistemima; procesom odlučivanja; metodama za rješavanje problema; elektronskom obradom podataka; upravljačkim informacionim sistemima; sistemima za podršku odlučivanju; ekspertnim sistemima; hibridnim sistemima; skladištem podataka; vještačkom inteligencijom.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                           |                                  |          |         |                     |    |
| Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa:<br><i>Studenti koji odslušaju predmet i savladaju materiju iz Menadžmenta informacionih sistema osposobljeni su da ovladaju teoretski i praktično informacionim sistemima menadžmenta; poslovanjem u digitalnoj ekonomiji; primjenom informacionih tehnologija u savremenom poslovanju; elektronskim poslovanjem; modelima elektronskog poslovanja; elektronskim bankarstvom; odlučivanje u poslovnim sistemima; procesom odlučivanja; metodama za rješavanje problema; elektronskom obradom podataka; upravljačkim informacionim sistemima; sistemima za podršku odlučivanju; ekspertnim sistemima; hibridnim sistemima; skladištem podataka; vještačkom inteligencijom. Studenti mogu svoje znanje i razumijevanje iz Menadžmenta informacionih sistema primjeniti na način koji pokazuje profesionalan pristup njihovom radu ili struci, i posjeduju sposobnosti koje se obično demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rješavanja problema unutar datog polja studija. Imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke , da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, naučnim i etičkim pitanjima. Mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rješenja i stručnoj i nestručnoj publici, a istovremeno su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti.</i> |                                                                                                                           |                                  |          |         |                     |    |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa odlukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                           |                                  |          |         |                     |    |
| Metod nastave i savladavanje gradiva:<br><i>Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja,video prezentacija.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                           |                                  |          |         |                     |    |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                           |                                  |          |         |                     |    |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Teorija upravljanja. Razvoj nauke o upravljanju. Kibernetika.                                                             |                                  |          |         |                     |    |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Teorija sistema. Teorija informacija.                                                                                     |                                  |          |         |                     |    |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Informacioni sistemi u poslovnim sistemima. Primjena informacionih tehnologija u savremenom poslovanju.                   |                                  |          |         |                     |    |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Razvoj informacionih sistema.                                                                                             |                                  |          |         |                     |    |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Elektronsko poslovanje. Razvoj i značaj elektronskog poslovanja. Sredstva za prenos informacija kod elektronske trgovine. |                                  |          |         |                     |    |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Modeli elektronskog poslovanja. Elektronsko bankarstvo.                                                                   |                                  |          |         |                     |    |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Poslovanje u digitalnoj ekonomiji. Informacioni sistemi menadžmenta.                                                      |                                  |          |         |                     |    |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Menadžment poslovnih sistema.                                                                                             |                                  |          |         |                     |    |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Osnovne funkcije menadžmenta. Menadžment lanac snabdijevanja. Reinžinjeriing poslovnog procesa.                           |                                  |          |         |                     |    |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Odlučivanje u poslovnim sistemima. Proces odlučivanja. Metode za rješavanje problema.                                     |                                  |          |         |                     |    |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Elektronska obrada podataka. Upravljački informacioni sistemi..                                                           |                                  |          |         |                     |    |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Sistemi za podršku odlučivanju. Ekspertni sistemi.                                                                        |                                  |          |         |                     |    |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Hibridni sistemi. Sladište podataka.                                                                                      |                                  |          |         |                     |    |

|                                                                                                                                                                                                               |                                                                          |                                                                                                                                                                                                                        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 14                                                                                                                                                                                                            | Informacioni sistemi u menadžmentu. Neautorizovani informacioni sistemi. |                                                                                                                                                                                                                        |
| 15                                                                                                                                                                                                            | Vještačka inteligencija.<br>Kolokvijum<br>Seminarski rad<br>Test         |                                                                                                                                                                                                                        |
| Opterećenje studenata po predmetu:                                                                                                                                                                            |                                                                          |                                                                                                                                                                                                                        |
| Nedjeljno:<br>Kreditni koeficijent<br>0,267<br>Nedjeljno opterećenje:<br>10.667 sata                                                                                                                          |                                                                          | U semestru:<br>Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati<br>Aktivna nastava: 6 x 15 = 90 sati predavanja i vježbi<br>Kontinualna provjera znanja: 12 sati<br>Završna provjera znanja: 5 sati<br>Samostalni rad: 163 sata |
| Obaveze studenata:<br>Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisustvo kolokvijuma,                                                                             |                                                                          |                                                                                                                                                                                                                        |
| Literatura:<br>1. Radivojević,M., Menadžment informacionih sistema, UPS Banja Luka, 2006<br>2. Šušić, I., Menadžment informacioni sistemi, UPS, Banja Luka, 2009                                              |                                                                          |                                                                                                                                                                                                                        |
| Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod. |                                                                          |                                                                                                                                                                                                                        |
| Posebna napomena za predmet:Usklađeno sa standardima EU                                                                                                                                                       |                                                                          |                                                                                                                                                                                                                        |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                   |                                                              |            |                     |    |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|------------|---------------------|----|--|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                   | MEĐUNARODNI MARKETING                                        |            |                     |    |  |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Status                                                                                                            | Semestar                                                     | ECTS       | Fond časova (P+A+L) |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Obavezni                                                                                                          | VII                                                          | 7,0        | 30                  | 30 |  |
| Šifra predmeta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | MK805                                                                                                             |                                                              |            |                     |    |  |
| Školska godina od koje se program realizuje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                   |                                                              | 2010/2011. |                     |    |  |
| Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, <i>Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                   |                                                              |            |                     |    |  |
| Uslovljenost drugim predmetima: Međunarodna ekonomija; Marketing                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                   |                                                              |            |                     |    |  |
| <b>Ciljevi izučavanja predmeta:</b> Cilj predmeta je sticanje znanja iz oblasti međunarodnog marketinga i razumijevanje marketinga u međunarodnom kontekstu. Ovladavanje relevantnim principima, strategijama i vještinama, u funkciji planiranja i ostvarivanja međunarodnog tržišnog uspeha jeste prioritetan zadatak ovog predmeta. Sve to ostvariće se kroz upoznavanje studenata sa teorijskim i praktičnim znanjima i vještinama u oblasti međunarodnog marketinga. Studentima će se ukazati na nezamjenjiv preventivni, planski i stratejski doprinos marketinga u procesu internacionalizacije poslovanja i konceptijskog usmjeravanja međunarodnog marketinga. Studenti se osposobljavaju za rad sa konkretnim međunarodnim marketinškim aktivnostima i instrumentima preko kojih se pojedini privredni subjekti pojavljuju i potvrđuju na ciljnim tržištima. |                                                                                                                   |                                                              |            |                     |    |  |
| <b>Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa:</b> Nakon savladanog gradiva iz predmeta, očekuje se razumijevanje specifičnih principa međunarodnog marketinga. Pored teorijskog, praktično ovladavanje predmetom treba da omogući da se studenti uspješno uključe u savremene međunarodne marketinške tokove. Interaktivnim metodama nastave nastoji se ostvariti kompetentnost studenta u opštem i stručnom smislu kao krajnji ishod i kvalifikacija iz ovog predmeta. Zahvaljujući tome studenti će biti osposobljeni za rad u velikim kompanijama koje primjenjuju principe međunarodnog marketinga, ali imati i potrebna teorijska znanja koja će im pomoći da se dalje razvijaju u ovoj oblasti.                                                                                                                                                                 |                                                                                                                   |                                                              |            |                     |    |  |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: <i>U skladu sa odlukom o odgovornim nastavnicima</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                   |                                                              |            |                     |    |  |
| <b>Metod nastave i savladavanje gradiva:</b> Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, simulacije, kreativne radionice, analiza slučajeva iz prakse, projektni zadatak, referati i eseji; izrada seminarskog rada                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                   |                                                              |            |                     |    |  |
| <b>Sadržaj predmeta po sedmicama:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                   |                                                              |            |                     |    |  |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Uvod u predmet, ciljevi i zadaci<br>Definisanje i konceptijsko usmjeravanje međunarodnog marketinga,              |                                                              |            |                     |    |  |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Marketing i globalno poslovno okruženje - <i>Stratejski pristup međunarodnom marketingu</i>                       |                                                              |            |                     |    |  |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Međunarodno okruženje i selekcija i izbor inostranih tržišta                                                      |                                                              |            |                     |    |  |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Međunarodno tržišno targetiranje                                                                                  |                                                              |            |                     |    |  |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Međunarodno tržišno uključivanje - <i>Trgovinske forme međunarodnog poslovnog pozicioniranja</i>                  |                                                              |            |                     |    |  |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Međunarodno tržišno uključivanje - <i>Kooperativne i investicione forme međunarodnog poslovnog pozicioniranja</i> |                                                              |            |                     |    |  |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Izbor odgovarajuće forme međunarodnog poslovanja                                                                  |                                                              |            |                     |    |  |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Istraživanje međunarodnog tržišta                                                                                 |                                                              |            |                     |    |  |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Međunarodna konkurencija i konkurentska prednost                                                                  |                                                              |            |                     |    |  |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Interkulturalna komunikacija                                                                                      |                                                              |            |                     |    |  |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Proizvod kao instrument međunarodnog marketinga                                                                   |                                                              |            |                     |    |  |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Cijena kao instrument međunarodnog marketinga                                                                     |                                                              |            |                     |    |  |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Kanali distribucije kao instrument međunarodnog marketinga                                                        |                                                              |            |                     |    |  |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Integrirana marketing komunikacija kao instrument međunarodnog marketinga                                         |                                                              |            |                     |    |  |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Stratejsko usklađivanje instrumenata marketing miksa u međunarodnom marketingu<br>Kolokvijum<br>Seminarski radovi |                                                              |            |                     |    |  |
| <b>Opterećenje studenata po predmetu:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                   |                                                              |            |                     |    |  |
| <b>Nedjeljno:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                   | <b>U semestru:</b>                                           |            |                     |    |  |
| Kreditni koeficijent                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                   | <b>Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati</b>               |            |                     |    |  |
| 0,233                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                   | <b>Aktivna nastava: 4 x 15 = 60 sati predavanja i vježbi</b> |            |                     |    |  |
| Nedjeljno opterećenje:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                   | <b>Kontinualna provjera znanja: 12 sati</b>                  |            |                     |    |  |
| 9,32 sata                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                   | <b>Završna provjera znanja: 5 sati</b>                       |            |                     |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                   | <b>Samostalni rad: 133 sata</b>                              |            |                     |    |  |

**Obaveze studenata:** Studenti su obavezni da prisustvuju predavanjima i vježbama. Pored toga, studenti su obavezni da urade seminarski rad na temu koju zadaje predmetni nastavnik, a koje imaju za cilj da prošire znanja iz oblasti međunarodnog marketinga i podrazumijevaju da studenti trebaju obraditi zadato međunarodno preduzeće ili privredu jedne države sa aspekta elemenata međunarodnog marketinga. Ujedno studenti aktivno učestvuju u kreativnim radionicama, rješavanju slučajeva iz prakse, simulacijama i diskusijama na vježbama, te izrađuju domaće zadaće. Polaganje kolokvijuma je preduslov za pristupanje završnom ispitu.

**Literatura:**

Domazet A. *Međunarodni marketing*, Ekonomski fakultet, Sarajevo, 2013.

Filipović V., Kostić Stanković M., *Marketing u globalnom okruženju*. FON, Beograd, 2009.

Rakita B., *Međunarodni marketing*, Ekonomski fakultet, Beograd, 2009.

**Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:** *Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.*

**Posebna napomena za predmet:** *Usklađeno sa standardima EU*

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                       |         |                     |    |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------------------|----|--|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                | MEĐUNARODNO POSLOVANJE I<br>INTERNACIONALNI MENADŽMENT                                                                                                                                                                |         |                     |    |  |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Status                                                                                         | Semestar                                                                                                                                                                                                              | ECTS    | Fond časova (P+A+L) |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Obavezni                                                                                       | VII                                                                                                                                                                                                                   | 8,0     | 30                  | 30 |  |
| Šifra predmeta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                | MT319                                                                                                                                                                                                                 |         |                     |    |  |
| Školska godina od koje se program realizuje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                       | 2010/11 |                     |    |  |
| Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                       |         |                     |    |  |
| Uslovljenost drugim predmetima: Međunarodna ekonomija, Međunarodni menadžment i marketing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                       |         |                     |    |  |
| Ciljevi izučavanja predmeta: Sticanje znanja studenata iz oblasti međunarodnog poslovanja i internacionalnog menadžmenta, međunarodnih ekonomskih odnosa, međunarodnih institucija i internacionalnog menadžmenta. Tehnika međunarodnog poslovanja, deviznog poslovanja u odnosima sa inostranstvom, instrumenti u poslovnim odnosima i dr. Studenti se osposobljavaju za rad na poslovima spoljne trgovine u proizvodnim, uslužnim i trgovinskim privrednim društvima sa značajnim osposobljavanjem za rad u osiguravajućim, bankarskim, špediterskim i transportnim društvima.. |                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                       |         |                     |    |  |
| Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa : Očekuje se da će stečena znanja studentima poslužiti kao stabilna osnova za dalje izučavanje i razumijevanje marketing menadžmenta i međunarodnog poslovanja, kao i za uspješno pružanje usluga i upravljanje dugoročnim odnosima sa potrošačima usluga u internacionalnom okruženju. Kompetencije koje student stiče predstavljaju dinamičnu kombinaciju znanja i njegove primjene iz izučavane oblasti.                                                                                                                            |                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                       |         |                     |    |  |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa odlukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                       |         |                     |    |  |
| Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmena izlaganja, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja, vid. prez                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                       |         |                     |    |  |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                       |         |                     |    |  |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Definisanje, uloga i značaj međunarodnog poslovanja                                            |                                                                                                                                                                                                                       |         |                     |    |  |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Globalizacija poslovnih procesa                                                                |                                                                                                                                                                                                                       |         |                     |    |  |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Diplomatija kao sredstvo za promociju i zaštitu poslovnih interesa                             |                                                                                                                                                                                                                       |         |                     |    |  |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Determinante međunarodnog poslovanja                                                           |                                                                                                                                                                                                                       |         |                     |    |  |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Subjekti u međunarodnom poslovanju                                                             |                                                                                                                                                                                                                       |         |                     |    |  |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Forme međunarodnog poslovanja                                                                  |                                                                                                                                                                                                                       |         |                     |    |  |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Organizovana međunarodna tržišta-trgovinski centri, sajmovi, berze, aukcije, tržnice na veliko |                                                                                                                                                                                                                       |         |                     |    |  |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Elektronska trgovina                                                                           |                                                                                                                                                                                                                       |         |                     |    |  |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Institucionalizacija svjetske privrede                                                         |                                                                                                                                                                                                                       |         |                     |    |  |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Standardi u međunarodnoj trgovini                                                              |                                                                                                                                                                                                                       |         |                     |    |  |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Platni promet sa inostranstvom                                                                 |                                                                                                                                                                                                                       |         |                     |    |  |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Dokumenti u međunarodnom poslovanju                                                            |                                                                                                                                                                                                                       |         |                     |    |  |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Arbitražno rješavanje poslovnih sporova                                                        |                                                                                                                                                                                                                       |         |                     |    |  |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Tipologija međunarodnih trgovinskih arbitraža                                                  |                                                                                                                                                                                                                       |         |                     |    |  |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Poslovno lobiranje Kolokvijum Seminarski rad Test                                              |                                                                                                                                                                                                                       |         |                     |    |  |
| Opterećenje studenata po predmetu:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                       |         |                     |    |  |
| Kreditni koeficijent<br>0,233<br>Nedjeljno opterećenje:<br>9,32 sata                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                | U semestru:<br>Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati<br>Aktivna nastava: 4x 15 = 60 sati predavanja i vježbi<br>Kontinualna provjera znanja: 12 sati<br>Završna provjera znanja: 5 sati<br>Samostalni rad: 133 sata |         |                     |    |  |
| Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisustvo kolokvijuma.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                       |         |                     |    |  |
| Literatura: Doc. dr Ilija J. Džombić, Međunarodno poslovanje, Univerzitet za poslovni inženjering i menadžment Banja Luka, Banja Luka, 2010.; Panić P., Spoljnotrgovinsko poslovanje, Fakultet poslovne ekonomije, Bijeljina, 2008.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                       |         |                     |    |  |
| Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod. (Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                       |         |                     |    |  |
| Posebna napomena za predmet: Usklađeno sa standardima EU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                       |         |                     |    |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                   |         |                     |    |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------------------|----|--|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                          | MENADŽMENT I MARKETING USLUŽNOG SEKTORA                                                                                                                                                                           |         |                     |    |  |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Status                                                                                   | Semestar                                                                                                                                                                                                          | ESPB    | Fond časova (P+A+L) |    |  |
| MiMUS                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | obavezan                                                                                 | VII                                                                                                                                                                                                               | 7       | 30                  | 30 |  |
| Šifra predmeta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                          | MT326                                                                                                                                                                                                             |         |                     |    |  |
| Školska godina od koje se program realizuje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                   | 2010/11 |                     |    |  |
| Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, I ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                   |         |                     |    |  |
| Uslovljenost drugim predmetima: Proizvodni i uslužni menadžment; Marketing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                   |         |                     |    |  |
| Ciljevi izučavanja predmeta:Upoznavanje studenata sa teorijskim i praktičnim znanjima i vještinama u oblasti menadžmenta i marketinga uslužnog sektora, sa inputima praktične nastave i stručne prakse.Predviđeno je da se kroz izučavanje ovog predmeta studenti upoznaju s osnovnim pojmovima predmeta menadžment i marketig uslužnog sektora, a uspješno završavanje obaveza predviđenih ovim programom treba da osposobi studente za rad i vođenje brojnih poslova analitičkog karaktera u preduzećima kao i dalju specijalizaciju na sličnim programima.                |                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                   |         |                     |    |  |
| Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa : Nakon uspješnog usvajanja sadržaja ovog predmeta studenti će naučiti kako da upravljaju ljudima i kako da razvijaju dobar marketing za svoju organizaciju. Posebno će moći prepoznati značaj usluge na lokalnom, regionalnom i globalnom nivou. Isto tako znaće da proizvedu i prodaju uslugu, istraže tržište, dizajniraju svoju organizaciju tržišnu, da nastupaju integralno kroz marketing marketinških organizacija globalnog uslužnog sektora radi postizanja što boljih rezultata sa aspekta efikasnosti i efektivnosti. |                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                   |         |                     |    |  |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                   |         |                     |    |  |
| Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja. Nastavni modalitetiinkorporiraju: analizu slučaja, projektne zadatke, referate okruglih stolova, esejska pitanja,pismene vježbe, domaće radove, tekstove, mentorski rad i video prezentacije.                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                   |         |                     |    |  |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                   |         |                     |    |  |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Definisanje uslužne ekonmije                                                             |                                                                                                                                                                                                                   |         |                     |    |  |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Definisanje teorijskog pojma usluge                                                      |                                                                                                                                                                                                                   |         |                     |    |  |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Marketing pristup klasifikaciji usluga                                                   |                                                                                                                                                                                                                   |         |                     |    |  |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Teorijski aspekti marketing-miksa usluga                                                 |                                                                                                                                                                                                                   |         |                     |    |  |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Specifičnosti javnog sektora i pristupa istraživanju tržišta usluga i uslužnih proizvoda |                                                                                                                                                                                                                   |         |                     |    |  |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Determinisanje pojma kvaliteta usluge sa aspekta kreiranja                               |                                                                                                                                                                                                                   |         |                     |    |  |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Proizvodnje i isporuke usluge                                                            |                                                                                                                                                                                                                   |         |                     |    |  |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Povezivanje sa potrošačima                                                               |                                                                                                                                                                                                                   |         |                     |    |  |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Odluke o prodaji                                                                         |                                                                                                                                                                                                                   |         |                     |    |  |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Istraživanje finansijske funkcije uslužnog menadžmenta                                   |                                                                                                                                                                                                                   |         |                     |    |  |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Dizajniranje tržišno orjentisane organizacione strukture                                 |                                                                                                                                                                                                                   |         |                     |    |  |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Marketig menadžment i strategije usluga                                                  |                                                                                                                                                                                                                   |         |                     |    |  |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Integralni marketing markentiških kompanija globalnog uslužnog sektora                   |                                                                                                                                                                                                                   |         |                     |    |  |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Odluke komunikacije                                                                      |                                                                                                                                                                                                                   |         |                     |    |  |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Razvoj i planiranje marketing strategija                                                 |                                                                                                                                                                                                                   |         |                     |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Kolokvijum-i<br>Seminarski rad + esej<br>Test                                            |                                                                                                                                                                                                                   |         |                     |    |  |
| Opterećenje studenata po predmetu:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                   |         |                     |    |  |
| Nedjeljno:<br>Kreditnikoeffcijent<br>0,233<br>Nedjeljnoopterećenje:<br>9,32 sata                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                          | U semestru:<br>Ukupno opterećenje za predmet:210 sati<br>Aktivna nastava: 4 x15=60 sati predavanja i vježbi<br>Kontinualna provjera znanja: 12 sati<br>Završna provjera znanja: 5 sati<br>Samostalni rad:133 sati |         |                     |    |  |
| Obaveze studenata:Studenti su obavezni da redovno pohađaju nastavu, aktivno učestvuju na vježbama i konsultacijama, pismeno urade dva kolkvijuma, seminarski rad i kreativan esej.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                   |         |                     |    |  |

**Literatura.**

Klincov, R. (2007) *Marketing menadžment usluga*, Univerzitet za poslovne studije Banja Luka  
Vesna Babić-Hodović, „Marketing usluga“, Ekonomski fakultet, Sarajevo 2010  
Radovan Klincov, *Marketing usluga*, UPS, Banja Luka, 2011.  
Veljković, S. (2011) *Marketing uslugas*, Ekonomski fakultet Beograd

**Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:** *Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijumi - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.*

**Posebna napomena za predmet:** *Usklađeno sa standardima EU*



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                           |                                                       |         |                     |    |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|---------|---------------------|----|--|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                           | PONAŠANJE POTROŠAČA                                   |         |                     |    |  |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Status                                                    | Semestar                                              | ESPB    | Fond časova (P+A+L) |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Obavezan                                                  | VII                                                   | 8,0     | 30                  | 30 |  |
| Šifra predmeta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | MK806                                                     |                                                       |         |                     |    |  |
| Školska godina od koje se program realizuje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                           |                                                       | 2015/16 |                     |    |  |
| Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                           |                                                       |         |                     |    |  |
| Uslovljenost drugim predmetima:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                           |                                                       |         |                     |    |  |
| Ciljevi izučavanja predmeta: Predviđeno je da se kroz izučavanje ovog predmeta studenti upoznaju s osnovama ove u suštini marketinške discipline. Uspješno završavanje obaveza predviđenih ovim programom treba da osposobi studente za rad i vođenje brojnih poslova analitičkog karaktera u preduzećima kao i dalju specijalizaciju na sličnim univerzitetskim programima. Studenti će biti osposobljeni da u teoriji vladaju znanjima o ponašanju potrošača, a u praksi da ponudu svojih preduzeća prilagođavaju potrošačima i tako obezbjeđuju profit. |                                                           |                                                       |         |                     |    |  |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa odlukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                           |                                                       |         |                     |    |  |
| Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmena izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referate okruglih stolova, esejska pitanja, vid. prez.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                           |                                                       |         |                     |    |  |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                           |                                                       |         |                     |    |  |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Osnovni pojmovi o ponašanju potrošača                     |                                                       |         |                     |    |  |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Razlozi istraživanja ponašanja potrošača                  |                                                       |         |                     |    |  |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Istrživanje potreba i motiva potrošača                    |                                                       |         |                     |    |  |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Determinante ponašanja potrošača                          |                                                       |         |                     |    |  |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Sociološkoturistička istraživanja potrošača               |                                                       |         |                     |    |  |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Psihološka i motivaciona istraživanja potrošača u turizmu |                                                       |         |                     |    |  |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | I Kolokvij-                                               |                                                       |         |                     |    |  |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Odlučivanje potrošača o kupovini                          |                                                       |         |                     |    |  |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Motivi o ponašanje turista                                |                                                       |         |                     |    |  |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Modeli ponašanja potrošača                                |                                                       |         |                     |    |  |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Organizovanje i zaštita potrošača                         |                                                       |         |                     |    |  |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Društvena odgovornost i konzumerizam                      |                                                       |         |                     |    |  |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Zaštita potrošača na prostorima Bosne i Hercegovine       |                                                       |         |                     |    |  |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | II Kolokvij-                                              |                                                       |         |                     |    |  |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Seminarski rad Vježbanje pređenog gradiva                 |                                                       |         |                     |    |  |
| Opterećenje studenata po predmetu:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                           |                                                       |         |                     |    |  |
| Nedjeljno:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                           | U semestru:                                           |         |                     |    |  |
| Kreditni koeficijent                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                           | Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati               |         |                     |    |  |
| 0,267                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                           | Aktivna nastava: 4 h 15 = 60 sati predavanja i vježbi |         |                     |    |  |
| Nedjeljno opterećenje:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                           | Kontinualna provjera znanja: 12 sati                  |         |                     |    |  |
| 10,7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                           | Završna provjera znanja: 5 sati                       |         |                     |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                           | Samostalni rad: 163 sata                              |         |                     |    |  |
| Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, Položeni kolokvijumi,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                           |                                                       |         |                     |    |  |
| Literatura:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                           |                                                       |         |                     |    |  |
| 1. Branko Maričić : Ponašanje i zaštita potrošača, EF Beograd 2010.godine                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                           |                                                       |         |                     |    |  |
| 2. Muris Čičić : Ponašanje i zaštita potrošača, EF Sarajevo 2014.godine                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                           |                                                       |         |                     |    |  |
| 3. Rakić Beba : Ponašanje potrošača, Univerzitet MEGatrend, Beograd 2014.godine                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                           |                                                       |         |                     |    |  |
| Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavnja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                           |                                                       |         |                     |    |  |
| Posebna napomena za predmet: Usklađeno sa standardima EU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                           |                                                       |         |                     |    |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                            |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|---------|---------------------|----|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                            | MENADŽMENT ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA                                                                                                                                                                                     |          |         |                     |    |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                            | Status                                                                                                                                                                                                                | Semestar | ESPB    | Fond časova (P+A+L) |    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                            | Obavezni                                                                                                                                                                                                              | VIII     | 8,0     | 30                  | 30 |
| Šifra predmeta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                            | MT318                                                                                                                                                                                                                 |          |         |                     |    |
| Školska godina od koje se program realizuje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                            |                                                                                                                                                                                                                       |          | 2010/11 |                     |    |
| Vrsta i nivo studija, studijski programi: Akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                            |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| Uslovljenost drugim predmetima: Strateški menadžment, Marketing                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                            |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| Ciljevi izučavanja predmeta: Cilj predmeta jeste da kod studenata razvije razumevanje uloge istraživanja i razvoja kao funkcije koja generiše novo znanje u organizaciji, sposobnost da uspostave dvosmernu vezu između poslovne i tehnološke strategije, sposobnost da analiziraju konkurenciju, sposobnost planiranja, procene i organizovanja istraživačkih i razvojnih projekata u poslovnim i naučnoistraživačkim organizacijama i procenu neophodnih resursa (ljudskih i vremenskih) za njihovo izvođenje.                                       |                                                                            |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Studenti će biti osposobljeni da analiziraju trendove razvoja tehnologije, koriste alate za analizu konkurenata, dobavljača i korisnika i predlažu adekvatne istraživačko razvojne projekte, da na osnovu poslovne, predlože strategiju tehnološkog razvoja, odnosno istraživanja i razvoja, da planiraju, procenjuju i organizuju istraživačke i razvojne projekte u poslovnim i naučnoistraživačkim organizacijama i da vrše procenu neophodnih resursa (ljudskih i vremenskih) za njihovu realizaciju. |                                                                            |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa odlukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                            |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja, vid. prez.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                            |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                            |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Pojam, karakteristike i koncept menadžmenta istraživanja i razvoja         |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Naučno-tehnološki progres                                                  |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Definisanje, podela, modeli i indikatori naučno-istraživačkog rada         |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Intelektualni kapital i upravljanje znanjem                                |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Uloga inovacija i inovacionog procesa u menadžmentu istraživanja i razvoja |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Upravljanje istraživanjem i razvojem                                       |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Strategije istraživanja i razvoja                                          |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Planiranje i organizacija IR projekata                                     |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Investicije i IR                                                           |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Kontrola i ocena efikasnosti IR programa                                   |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Strategije upravljanja rizikom u IR                                        |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Uloga istraživanja tržišta u menadžmentu istraživanja i razvoja            |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Proces istraživanja tržišta i projekat istraživanja                        |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Primena istraživanja tržišta u menadžmentu istraživanja i razvoja          |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Uloga ponašanja potrošača u menadžmentu istraživanja i razvoja             |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| Opterećenje studenata po predmetu:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                            |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| Kreditni koeficijent<br>0,233<br>Nedjeljno opterećenje:<br>9,32 sata                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                            | U semestru:<br>Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati<br>Aktivna nastava: 4x 15 = 60 sati predavanja i vježbi<br>Kontinualna provjera znanja: 12 sati<br>Završna provjera znanja: 5 sati<br>Samostalni rad: 133 sata |          |         |                     |    |
| Obaveze studenata: aktivnost u toku predavanja, praktična nastava, poslovni slučajevi, kolokvijum, seminarski rad, ispit                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                            |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| Literatura: Radić R., Menadžment istraživanja i razvoja, FPS Banja Luka, 2011.<br>Stojković Z., Upravljanje istraživanjem i razvojem, FMZ, Zaječar, 2005<br>Tihi B., Radenović B., Istraživanje marketinga, UPIM, Banjaluka, 2008.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                            |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                            |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |
| Posebna napomena za predmet: Usklađeno sa standardima EU                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                            |                                                                                                                                                                                                                       |          |         |                     |    |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                      |                                    |  |          |                                                                                                                                                                                                                   |         |  |                     |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|------------------------------------|--|----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|--|---------------------|--|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                      | POSLOVNE I PREDUZETNIČKE FINANSIJE |  |          |                                                                                                                                                                                                                   |         |  |                     |  |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                      | Status                             |  | Semestar |                                                                                                                                                                                                                   | ESPB    |  | Fond časova (P+A+L) |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                      | obavezan                           |  | VIII     |                                                                                                                                                                                                                   | 8,0     |  | 30    30            |  |
| Šifra predmeta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                      | AC 647                             |  |          |                                                                                                                                                                                                                   |         |  |                     |  |
| Školska godina od koje se program realizuje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                      |                                    |  |          |                                                                                                                                                                                                                   | 2010/11 |  |                     |  |
| Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, Prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                      |                                    |  |          |                                                                                                                                                                                                                   |         |  |                     |  |
| Uslovljenost drugim predmetima: Položen ispit iz predmeta Osnove finansijskog menadžmenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                      |                                    |  |          |                                                                                                                                                                                                                   |         |  |                     |  |
| Ciljevi izučavanja predmeta:<br>Obučavanje studenata veštini donošenja odluka u oblasti investiranja, finansiranja i upravljanja gotovinom. Upoznavanje studenata sa bitnim pojmovima i saznanjima iz poslovnih finansija: načelima finansiranja i bilansiranja, ulaganja sredstava i upravljanja izvorima sredstava. Obuka studenata prakticnoj primeni stečenih znanja u pogledu finansijske analize, upravljanja neto obrtnim fondovima i donošenjem finansijskih odluka. Sticanje saznanja iz poslovnih finansija koja su važna za menadžment u globalnom okruženju.                                                                                                                                                                                  |                                                      |                                    |  |          |                                                                                                                                                                                                                   |         |  |                     |  |
| Ishodi učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Studenti svoje stečeno znanje i razumjevanje problematike mogu primjenjivati na način koji pokazuje profesionalni pristup nivou rada i struci, i stiču sposobnosti koje se demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rješavanja problema unutar datog polja studiranja. Studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar svog polja studija, i da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim finansijskim pitanjima. Sticanjem znanja izučavajući predmet Poslovne i preduzetničke finansije studenti mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rešenja ka stručnoj publici, te praktično primjeniti znanje u preduzeću kao pravno privrednom subjektu. |                                                      |                                    |  |          |                                                                                                                                                                                                                   |         |  |                     |  |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa odlukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                      |                                    |  |          |                                                                                                                                                                                                                   |         |  |                     |  |
| Metod nastave i savladavanje gradiva:<br>Usmeno izlaganje,, razgovor i diskusija, demonstracija, metode utvrđivanja znanja putem vježbi, studija slučaja, kolokvijum, seminarski rad, konsultacije, ispit i test metoda.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                      |                                    |  |          |                                                                                                                                                                                                                   |         |  |                     |  |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                      |                                    |  |          |                                                                                                                                                                                                                   |         |  |                     |  |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Pojam i značaj poslovnih finansija                   |                                    |  |          |                                                                                                                                                                                                                   |         |  |                     |  |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Pojam i značaj preduzetništva                        |                                    |  |          |                                                                                                                                                                                                                   |         |  |                     |  |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Različiti modeli upravljanja preduzećima             |                                    |  |          |                                                                                                                                                                                                                   |         |  |                     |  |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Uloga finansijskog menadžera                         |                                    |  |          |                                                                                                                                                                                                                   |         |  |                     |  |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Teorije strukture kapitala                           |                                    |  |          |                                                                                                                                                                                                                   |         |  |                     |  |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Finansiranje preduzeća                               |                                    |  |          |                                                                                                                                                                                                                   |         |  |                     |  |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Posebni oblici finansiranja preduzeća                |                                    |  |          |                                                                                                                                                                                                                   |         |  |                     |  |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Značaj racio brojeva za uspješno vođenje finansija   |                                    |  |          |                                                                                                                                                                                                                   |         |  |                     |  |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Analiza racio brojeva                                |                                    |  |          |                                                                                                                                                                                                                   |         |  |                     |  |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Finansijsko planiranje                               |                                    |  |          |                                                                                                                                                                                                                   |         |  |                     |  |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Finansijsko upravljanje                              |                                    |  |          |                                                                                                                                                                                                                   |         |  |                     |  |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Finansijsko restrukturiranje                         |                                    |  |          |                                                                                                                                                                                                                   |         |  |                     |  |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Upravljanje preduzećima u krizi                      |                                    |  |          |                                                                                                                                                                                                                   |         |  |                     |  |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Proaktivne tehnike stvaranja vrijednosti u preduzeću |                                    |  |          |                                                                                                                                                                                                                   |         |  |                     |  |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Investiciona politika preduzeća                      |                                    |  |          |                                                                                                                                                                                                                   |         |  |                     |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Seminarski rad                                       |                                    |  |          |                                                                                                                                                                                                                   |         |  |                     |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Kolokvijum                                           |                                    |  |          |                                                                                                                                                                                                                   |         |  |                     |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Test                                                 |                                    |  |          |                                                                                                                                                                                                                   |         |  |                     |  |
| Opterećenje studenata po predmetu: 4+2 nedjeljni fond časova                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                      |                                    |  |          |                                                                                                                                                                                                                   |         |  |                     |  |
| Nedjeljno:<br>Kreditni koeficijent<br>0,233<br>Nedjeljno opterećenje:<br>9,32 sata                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                      |                                    |  |          | U semestru:<br>Ukupno opterećenje za predmet:210 sati<br>Aktivna nastava: 4 x15=60 sati predavanja i vježbi<br>Kontinualna provjera znanja: 12 sati<br>Završna provjera znanja: 5 sati<br>Samostalni rad:133 sati |         |  |                     |  |
| Obaveze studenata: prisustvo na nastavi, praktična nastava, kolokvij, seminarski                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                      |                                    |  |          |                                                                                                                                                                                                                   |         |  |                     |  |
| Literatura : 1.Prof. dr Ž.Ristić, dr V. Duvnjak, dr D. Grahovac: „Poslovne finansije versus finansijski menadžment” Univerzitet za poslovne studije, Banja Luka, 2011.<br>2. James C. Van Horne, Cecil R. Dicphand, J. Robert Hanrahan: „, Finansijski menadžment”, Data status, Beograd 2007.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                      |                                    |  |          |                                                                                                                                                                                                                   |         |  |                     |  |

**Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:** *Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.*

**Posebna napomena za predmet:** *Usklađeno sa standardima EU*

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------------------|----|--|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                              | KORPORACIJSKO RAČUNOVODSTVO                                                                                                                                                                                            |         |                     |    |  |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Status                                                                                       | Semestar                                                                                                                                                                                                               | ESPB    | Fond časova (P+A+L) |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | izborni                                                                                      | VIII                                                                                                                                                                                                                   | 7,0     | 30                  | 30 |  |
| Šifra predmeta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                              | AC650                                                                                                                                                                                                                  |         |                     |    |  |
| Školska godina od koje se program realizuje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        | 2010/11 |                     |    |  |
| Vrsta i nivo studija, studijski programi: akadmeski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Uslovljenost drugim predmetima: Uvod u računovodstvo; Finansijsko računovodstvo.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Ciljevi izučavanja predmeta: Sticanje znanja iz oblasti korporacijskog računovodstva, posebno u privrednim finansijskim institucijama, ali i na svim drugim nivoima organizacije. Izučavanje teorije, organizacije, metodologije korporacijskog računovodstva na način koji odgovara promenama sa kojima će se sve više suočiti teorija i praksa. Izložiće se samo načelne i trajne osnove o korporacijskom računovodstvu. |                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa :<br>Sposobnost da se prepozna i proceni ekonomska vrednost pojedinačnih finansijskih elemenata u okviru korporacije, razume funkcionisanje različitih institucija unutar sistema finansijskog poslovanja i interakcija ovog sistema sa drugim ekonomskim podsistemima.                                                                                                         |                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa odlukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja,vid. prez.                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Pojam, uloga i značaj računovodstva                                                          |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Istorijski aspekti razvoja korporacijskog računovodstva                                      |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Organizaciona struktura korporacijskog računovodstva                                         |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Računovodstvena načela i principi                                                            |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Operativna evidencija                                                                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Sredstva preduzeća                                                                           |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Izvori sredstava                                                                             |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Izvori vanposlovnih sredstava, prihodi i rashodi                                             |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Obračun troškova i učinaka u proizvodnji, bilans stanja i bilans uspeha                      |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Sistematska i hronološka evidencija                                                          |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Računovodstveni tretman osnovnih sredstava, kontni okvir i kontni plan                       |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Specifičnosti korporacijskog računovodstva proizvodnih preduzeća                             |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Specifičnosti korporacijskog računovodstva trgovinskih preduzeća                             |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Knjigovodstveno obuhvatanje poslova ekonomske razmene sa inostranstvom                       |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Računovodstvo fondova i računovodstvo javnog sektora<br>Kolokvijum<br>Seminarski rad<br>Test |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Opterećenje studenata po predmetu:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Nedjeljno:<br>Kreditni koeficijent<br>0,233<br>Nedjeljno opterećenje:<br>9,32 sata                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                              | U semestru:<br>Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati<br>Aktivna nastava: 4 h 15 = 60 sati predavanja i vježbi<br>Kontinualna provjera znanja: 12 sati<br>Završna provjera znanja: 5 sati<br>Samostalni rad: 133 sata |         |                     |    |  |
| Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisutvo kolokvijuma,                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Literatura:<br>Slavko Vukša, Korporacijsko računovodstvo, UPS 2009.<br>Ken McPhail, Diane Walters, Accounting and Business Ethics 1ed, Routledge, 2009.                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |

**Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:** *Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod..*

**Posebna napomena za predmet:** *Usklađeno sa standardima EU*

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                         |                                          |          |                                                                                                                                                                                           |                     |    |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|------------------------------------------|----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|----|--|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                         | ELEKTRONSKI BIZNIS I INTERNET POSLOVANJE |          |                                                                                                                                                                                           |                     |    |  |
| Skraćeni naziv:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                         | Status                                   | Semestar | ESPB                                                                                                                                                                                      | Fond časova (P+A+L) |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                         | izborni                                  | VIII     | 7,0                                                                                                                                                                                       | 30                  | 30 |  |
| Šifra predmeta:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                         | IT223                                    |          |                                                                                                                                                                                           |                     |    |  |
| Školska godina od koje se program realizuje:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                         |                                          |          | 2010/11                                                                                                                                                                                   |                     |    |  |
| Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                         |                                          |          |                                                                                                                                                                                           |                     |    |  |
| Uslovljenost drugim predmetima: Poslovna informatika                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                         |                                          |          |                                                                                                                                                                                           |                     |    |  |
| Ciljevi izučavanja predmeta:<br>Elektronsko poslovanje kao generator nastanka i razvoja Inforacionog društva sa naglasko na Internet tehnologiju. U predmetu se pokazuje kako se savremene informacione tehnologije inkorporiraju u ekonomski i društveni milje. Posebno se izučava digitalna ekonomija; informatičko društvo; pojam interneta i organizacija interneta kao i servisi interneta; EDI razmjena podataka; principi elektronskog poslovanja; modeli elektronskog poslovanja; zaštita u elektronskom poslovanju; elektronska trgovina i elektronsko bankarstvo i internet marketing.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                         |                                          |          |                                                                                                                                                                                           |                     |    |  |
| Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa :<br>Studenti koji odslušaju predmet i savladaju materiju iz Elektronskog biznisa i internet poslovanja osposobljeni su da ovladaju teoretski i praktično kako se savremene informacione tehnologije inkorporiraju u ekonomski i društveni milje. Studenti su posebno ovladali digitalnnom ekonomijom; pojmom interneta i organizacijom interneta kao i servisima interneta; EDI razmjenom podataka; principima elektronskog poslovanja; modelima elektronskog poslovanja; zaštitom u elektronskom poslovanju; elektronskom trgovinom i elektronskim bankarstvom i internet marketingom. Studenti mogu svoje znanje i razumijevanje iz Elektronskog biznisa i internet poslovanja primijeniti na način koji pokazuje profesionalan pristup njihovom radu ili struci, i posjeduju sposobnosti koje se obično demonstriraju putem stvaranja i održavanja argumentacije i rješavanja problema unutar datog polja studija. Imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke , da daju sud koji uključuje mišljenje o relevantnim društvenim, naučnim i etičkim pitanjima. Mogu prenositi informacije, ideje, probleme i rješenja i stručnoj i nestručnoj publici, a istovremeno su razvili one sposobnosti u učenju koje su neophodne za nastavak studija sa većim stepenom samostalnosti. |                                                         |                                          |          |                                                                                                                                                                                           |                     |    |  |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa oslukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                         |                                          |          |                                                                                                                                                                                           |                     |    |  |
| Metod nastave i savladavanje gradiva:<br>Predavanja podržana računarom, seminari, vježbe, studije slučajeva                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                         |                                          |          |                                                                                                                                                                                           |                     |    |  |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                         |                                          |          |                                                                                                                                                                                           |                     |    |  |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Uvod u predmet                                          |                                          |          |                                                                                                                                                                                           |                     |    |  |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Inforaciono društvo                                     |                                          |          |                                                                                                                                                                                           |                     |    |  |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Digitalna ekonomija                                     |                                          |          |                                                                                                                                                                                           |                     |    |  |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Pojam Interneta                                         |                                          |          |                                                                                                                                                                                           |                     |    |  |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Organizacija Interneta                                  |                                          |          |                                                                                                                                                                                           |                     |    |  |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Servisi Interneta                                       |                                          |          |                                                                                                                                                                                           |                     |    |  |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | EDI                                                     |                                          |          |                                                                                                                                                                                           |                     |    |  |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Principi elektronskog poslovanja                        |                                          |          |                                                                                                                                                                                           |                     |    |  |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Modeli elektronskog poslovanja                          |                                          |          |                                                                                                                                                                                           |                     |    |  |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Zaštita u elektronskom poslovanju                       |                                          |          |                                                                                                                                                                                           |                     |    |  |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Aplikacije elektronskog poslovanja                      |                                          |          |                                                                                                                                                                                           |                     |    |  |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Elektronska trgovina                                    |                                          |          |                                                                                                                                                                                           |                     |    |  |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Elektronsko bankarstvo                                  |                                          |          |                                                                                                                                                                                           |                     |    |  |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Internet marketing                                      |                                          |          |                                                                                                                                                                                           |                     |    |  |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Rezime predmeta<br>Kolokvijum<br>Seminarski rad<br>Test |                                          |          |                                                                                                                                                                                           |                     |    |  |
| Opterećenje studenata po predmetu:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                         |                                          |          |                                                                                                                                                                                           |                     |    |  |
| Nedjeljno:<br>Kreditni koeficijent<br>0,233<br>Nedjeljno opterećenje:<br>9,32 sata                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                         |                                          |          | U semestru:<br>Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati<br>Aktivna nastava: 4 x15 = 60 sati predavanja i vježbi<br>Kontinualna provjera znanja: 12 sati<br>Završna provjera znanja: 5 sati |                     |    |  |

|                                                                                                                                                                                                                             |                                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                             | <i>Samostalni rad: 133 sata</i> |
| <b>Obaveze studenata:</b><br><i>Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisustvo kolokvijumima.</i>                                                                           |                                 |
| <b>Literatura:</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Latinović, B., Elektronsko poslovanje, Banjaluka</li> <li>2. Radivojević, M. : Menadžment informacionih sistema:e-poslovanje,UPS Banjaluka 2007.</li> </ol>    |                                 |
| <b>Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:</b> <i>Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.</i> |                                 |
| <b>Posebna napomena za predmet:</b> <i>Usklađeno sa standardima EU</i>                                                                                                                                                      |                                 |



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------------------|----|--|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                         | ŠPEDICIJA I TRANSPORT                                                                                                                                                                                                  |         |                     |    |  |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Status                                                                                  | Semestar                                                                                                                                                                                                               | ESPB    | Fond časova (P+A+L) |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | izborni                                                                                 | VIII                                                                                                                                                                                                                   | 7,0     | 30                  | 30 |  |
| Šifra predmeta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                         | MT331                                                                                                                                                                                                                  |         |                     |    |  |
| Školska godina od koje se program realizuje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                        | 2010/11 |                     |    |  |
| Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, prvi ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Uslovljenost drugim predmetima: Trgovinski menadžment                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Ciljevi izučavanja predmeta: Osnovni cilj predmeta je osposobljavanje studenata iz spoljnotrgovinske, špeditorske i transportne delatnosti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Ishod učenja i kvalifikacije prvog ciklusa: Izučavanjem ovog predmeta studenti su upoznati sa radom špeditorskih preduzeća na uvozno-izvoznim poslovima, načinom vođenja postupka, potrebnom dokumentacijom, pripremom dokumentacije za carinske organe, carinskom tarifom, naimenovanjima, robnim režimima, terminima INCOTERMS-a 2010, međunarodnim pravilima u drumskom, pomorskom, riječnom željezničkom i avionskom saobraćaju i specifičnim pravilima za određene vrste roba, kao i vrste transporta, instrumentima obezbjeđenja i potrebnom transportnom dokumentacijom. Stečeno znanje mogu primjenjivati u svim špeditorskim kompanijama i preduzećima koji su povezani sa tom oblasti. |                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa odlukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Metod nastave i savladavanje gradiva: Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metode i metode vježbanja, analiza slučaja, projektni zadatak, referati okruglih stolova, esejska pitanja,vid. prez.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Spoljna i unutrašnja trgovina                                                           |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Podela spoljnotrgovinskih poslova                                                       |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Izvoz i uvoz                                                                            |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Vrste konkurencije, tržišno poslovanje                                                  |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Tržišno poslovanje                                                                      |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Strategija konkurentnosti transnacionalnih korporacija                                  |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Instrumenti spoljnotrgovinske i devizne politike                                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Špediterstvo i pravno regulisanje špedicije                                             |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Podela špedicije                                                                        |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Međušpeditori i podšpeditori                                                            |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Međunarodna špedicija                                                                   |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Špeditorske prevozne i transportne tarife                                               |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Osiguranje u špediterstvu i transportu                                                  |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Specijalni poslovi špedicije i transporta                                               |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Međunarodne špedicije i međunarodnog transporta<br>Kolokvijum<br>Seminarski rad<br>Test |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Opterećenje studenata po predmetu:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Nedjeljno:<br>Kreditni koeficijent<br>0,233<br>Nedjeljno opterećenje:<br>9,32 sata                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                         | U semestru:<br>Ukupno opterećenje za predmet: 210 sati<br>Aktivna nastava: 4 h 15 = 60 sati predavanja i vježbi<br>Kontinualna provjera znanja: 12 sati<br>Završna provjera znanja: 5 sati<br>Samostalni rad: 133 sata |         |                     |    |  |
| Obaveze studenata: Prisustvo predavanjima i vježbama, izrada seminarskog rada, izrada domaćih zadataka, prisustvo kolokvijuma,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |
| Literatura:<br>Panić P., Spoljnotrgovinsko poslovanje, Fakultet poslovne ekonomija, Bijeljina, 2008. ;<br>Davidović B., Međunarodni transport i špedicija, Visoka tehnička škola strukovnih studija Kragujevac, 2013.;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                        |         |                     |    |  |

*Perović, D., Međunarodna špedicija, Fakultet za pomorstvo, Kotor 2003 .*

**Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:** *Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.*

**Posebna napomena za predmet:** *Usklađeno sa standardima EU*

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                          |                                                       |         |                     |    |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|---------|---------------------|----|--|
| Pun naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                          | ISTRAŽIVANJE TRŽIŠTA                                  |         |                     |    |  |
| Skraćeni naziv                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Status                                                                                                                                                                                   | Semestar                                              | ESPB    | Fond časova (P+A+L) |    |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | izborni                                                                                                                                                                                  | VIII                                                  | 7,0     | 60                  | 30 |  |
| Šifra predmeta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                          | MK807                                                 |         |                     |    |  |
| Školska godina od koje se program realizuje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                          |                                                       | 2015/16 |                     |    |  |
| Vrsta i nivo studija, studijski programi: akademski, I ciklus, Menadžment i marketing malih i srednjih preduzeća                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                          |                                                       |         |                     |    |  |
| Uslovljenost drugim predmetima: nema                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                          |                                                       |         |                     |    |  |
| Ciljevi i ishodi izučavanja predmeta:<br>Ovo je prvi predmet iz oblasti marketinga gdje se akcent stavlja na analitički pristup. Neophodno je da se studenti upoznaju sa pojmom, značajem i dimenzijama istraživanja tržišta. Predviđeno je da se kroz izučavanje ovog predmeta studenti upoznaju s osnovnim znanjima o poslovnim odlukama preduzeća, zatim mikroistraživanjima tržišta, istraživanjima potreba, motiva i ponašanja potrošača i sl. Nakon uspešnog savladavanja studijskog programa studenti će biti osposobljeni da prepoznaju osnovne trendove na turističkom tržištu i uslove za uključivanje našeg privrede u svetsku podjelu rada. Usvojeno znanje i veština treba da im omogući uspešno snalaženje u raznim situacijama i obavljanju neposrednih privrednih poslova. |                                                                                                                                                                                          |                                                       |         |                     |    |  |
| Ime i prezime nastavnika i saradnika: U skladu sa odlukom o odgovornim nastavnicima                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                          |                                                       |         |                     |    |  |
| Metod nastave i savladavanje gradiva:<br>Usmeno izlaganje, razgovor i diskusija, tekst metoda i metoda vježbanja. Nastavni modaliteti inkorporiraju: analizu slučaja, projektne zadatke, referate okruglih stolova, pismene vježbe, domaće radove, tekstove, mentorski rad i video prezentacije..                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                          |                                                       |         |                     |    |  |
| Sadržaj predmeta po sedmicama:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                          |                                                       |         |                     |    |  |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Definisanje, predmet i razvoj istraživanja tržišta, Institucionalni okvir istraživanja tržišta,                                                                                          |                                                       |         |                     |    |  |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Istraživanje turističkih tržišta kao podrška marketing odlučivanju<br>(Proces; Kada je potrebno istraživanje; Analiza vrijednosti informacija, Konflikta između menadžera i istraživača) |                                                       |         |                     |    |  |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"><li>• Specifičnosti istraživanja turističkog tržišta i Organizovanje istraživanja turističkih tržišta</li><li>• Naučni metod</li></ul>                 |                                                       |         |                     |    |  |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"><li>• Planiranje istraživanja</li><li>• Sekundarni podaci</li></ul>                                                                                    |                                                       |         |                     |    |  |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"><li>• Primarni podaci</li><li>• Metode istraživanja</li></ul>                                                                                          |                                                       |         |                     |    |  |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"><li>• Sredstva za istraživanje</li><li>• Skale</li><li>• Organizovanje istraživanja</li></ul>                                                          |                                                       |         |                     |    |  |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"><li>• Analiza prikupljenih podataka (Kontrola; Kodiranje; tabeliranje)</li></ul>                                                                       |                                                       |         |                     |    |  |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"><li>• Metode analize</li><li>• Izvještaj o istraživanju</li><li>• Analiza zadatog slučaja iz prakse (prezentacija i diskusija studenata)</li></ul>     |                                                       |         |                     |    |  |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"><li>• Marketing informacioni sistem</li></ul>                                                                                                          |                                                       |         |                     |    |  |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <ul style="list-style-type: none"><li>• Predviđanje prodaje</li><li>• Istraživanje za potrebe donošenja investicionih odluka</li></ul>                                                   |                                                       |         |                     |    |  |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <ul style="list-style-type: none"><li>• Istraživanje za potrebe razvoja novih proizvoda</li></ul>                                                                                        |                                                       |         |                     |    |  |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Istraživanje za potrebe segmentacije tržišta                                                                                                                                             |                                                       |         |                     |    |  |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Istraživanje vrijednosti brenda                                                                                                                                                          |                                                       |         |                     |    |  |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Etika i istraživanje tržišta                                                                                                                                                             |                                                       |         |                     |    |  |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Seminarski radovi, kolokviji priprema za završni ispit                                                                                                                                   |                                                       |         |                     |    |  |
| Opterećenje studenata po predmetu:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                          |                                                       |         |                     |    |  |
| Nedjeljno:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                          | U semestru:                                           |         |                     |    |  |
| Kreditni koeficijent                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                          | Ukupno opterećenje za predmet: 240 sati               |         |                     |    |  |
| 0,267                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                          | Aktivna nastava: 6 x 15 = 90 sati predavanja i vježbi |         |                     |    |  |
| Nedjeljno opterećenje:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                          | Kontinualna provjera znanja: 12 sati                  |         |                     |    |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>10,667 sata</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <b><i>Završna provjera znanja: 5 sati</i></b><br><b><i>Samostalni rad:133 sati</i></b> |
| <b>Obaveze studenata:</b> <i>prisustvo na nastavi, praktična nastava, kolokvij, seminarski</i>                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                        |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Literatura:</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Tihi B., Rađenović B., <i>Istraživanje marketinga</i>, 2017. godina,UPS, Banja Luka</li> <li>2. Marušić. M., Vranešević, T., <i>Istraživanje tržišta</i>, 2010. Ekonomski fakultet Zagreb</li> </ol> </li> </ul> |                                                                                        |
| <b>Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:</b> <i>Aktivnosti u toku predavanja - 5 bodova, Praktična nastava -10 bod., Kolokvijum-i - 25 bod., Seminari - 20 bod.(Predispitne obaveze - 60bod.); Završni ispit - 40 bod.</i>                                                                                            |                                                                                        |
| <b>Posebna napomena za predmet:</b> <i>Usklađeno sa standardima EU</i>                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                        |